UNU

CAPCANA se închisese pe înserate. În amurgul târziu și însângerat, iepurele se zbătuse cu disperare, zdrobindu-și trupul de pereții de lemn până ce, răzbit de spaimă și durere surdă, se ghemuise epuizat, cu inima fâlfâindu-i neputincioasă. Când noaptea coborî și începură să licărească primele stele, ajunsese să pară aproape nemișcat. Apoi răsări luna, și lumina nepăsătoare a razelor ei pâlpâi rece în ochii lui care căutau spre pădurea ascunsă de umbre

Ochii nu percepeau detaliile apropiate dar, după un timp, zăboviră asupra intrării în capcană. Imediat ce auzise în urma lui bufnetul înăbușit, iepurele zvâcnise scurt, lovindu-se sălbatic de scânduri. Încercă să străpungă cu privirea prin lumina difuză și ireală a lunii, își aminti de căderea capacului și, retrăind acele momente de groază, scânci neajutorat. Capacul era închis ca o barieră masivă și de neclintit între el și foșnetul ca o respirație al pădurii, dar el fusese *mai întâi sus* și *după aceea se prăbușise*, cu un zgomot înfundat, și iepurele nu mai făcuse până acum vreo deosebire între *mai întâi* și *după aceea*.

Luna se ridică și mai sus în călătoria ei pe cerul spuzit de stele. Se auzi țipătul unei bufnițe, iar iepurele rămase într-o nemișcare înghețată când simți fantasma aripilor ei foșnind pe deasupră-i. Hohotul bufniței părea și

el încărcat de teamă, uimire și de un soi de durere nemaiîncercată. Dispăru în adâncul pădurii, iar nenumăratele murmure și mirosuri ale nopții îl învăluiră din nou pe captiv. Acesta privi îndelung la capac, amintindu-și cum căzuse

Luna începu să apună spre zarea ce se lumina

În felul lui, poate că iepurele jeli puțin Geana zorilor, care deocamdată era doar o boare ușoară în întunericul încă stăpân, desluși gratiile capcanei profilate pe cenușiul copacilor. În partea de jos a capacului se vedea o bară transversală.

Încet, centimetru cu centimetru, iepurele se apropie până la intrare Se chirci, ferindu-se de lucrul care-l făcuse prizonier și care mirosea a om Apoi îl pipăi cu botul, simțindu-l răcoros și umezit de rouă Nu se clintea Totuși căzuse

Iepurele se ghemui, își adună puterile și se propti cu spatele în bara transversală Apoi se încordă și împinse în sus ; lemnul se clinti puțin Începu să gâfâie, precipitat și șuierat, și mai încercă o dată. Capacul lunecă încet în sus, pe șanțurile laterale, și iepurele țâșni spre libertate

Zăbovi doar o clipă din goana nebunească Luna apunea, într-o strălucire orbitoare Capacul capcanei alunecă la loc, iar iepurele se întoarse și se îndepărtă în fugă

Archie Brock rămăsese până târziu pe parcela de patruzeci de acri aflată la nordul proprietății, ca să dezrădăcineze cioturile unor copaci tăiați Domnul Rossman le voia scoase pe toate până miercuri, pentru a putea începe arăturile pe noul câmp, și-i promisese lui Brock o plată suplimentară dacă va isprăvi la vreme treaba asta Tocmai de aceea Brock își luase mâncare pentru masa de prânz și de seară și muncise până ce, din cauza întunericului, nu se mai vedea nimic. Apoi porni să parcurgă pe jos cele trei mile până acasă, pentru că nu avea voie să folosească mașina de teren sau camioneta.

Era obosit, dar asta nu mai conta acum ; îl dureau toți mușchii și tânjea după o stacană bună de bere. Nu se gândea la absolut nimic, mulțumindu-se să pășească mecanic, stâng-drept, stâng-drept, și drumul se de-

pâna calm în urma lui. De o parte şi de cealaltă se întindea pădurea întunecată, aruncând umbre prelungi în ţărâna luminată de razele lunii, şi Brock ascultă ţârâitul greierilor şi auzi vaietul neaşteptat al unei bufniţe. „Va trebui să iau o puşcă şi să dobor buha aia înainte de a ne fura puii din bătătură", îşi spuse. Domnul Rossman nu se supăra dacă Brock mai vâna câte ceva din când în când

Era ciudat că-se gândea, astă seară, la asemenea lucruri. De obicei, se mulţumea să meargă absent, mai ales când era obosit, ca acum. Dar de data asta, poate şi din cauza lunii, îi reveniră în minte tot felul de frânturi ale unor întâmplări de peste zi, şi cuvintele păreau să se întrupeze de parcă altcineva ar fi vorbit în capul lui. Îi veniră în minte patul de la el din cameră şi plăcerea pe care ar simţi-o dacă ar putea merge spre casă cu maşina ; numai că, atunci când conducea, gândurile i se învălmăşeau, nu reuşea să fie atent, şi de câteva ori chiar lovise serios automobilul. Lucru de mirare că i se întâmplase aşa ceva pentru că şofatul nici nu i se părea din cale-afară de greu : trebuia să fie cu băgare de seamă, să memoreze câteva semne de circulaţie — şi cam atâta.

Paşii ii răsunau ciudat pe drumul pustiu. Trase, cu nesaţ, în plămâni aerul rece al nopţii şi ridică ochii spre cer, evitând să privească luna. Ce mari şi strălucitoare erau stelele în seara asta !

Îşi aminti apoi cum cineva spusese că stelele semănau cu soarele, doar că erau ceva mai departe. La vremea aceea, asemenea vorbe i se păruseră fără noimă. Dar poate că aşa stăteau lucrurile, orice lumină părea neînsemnată până te apropiai de ea, şi abia atunci devenea foarte mare şi puternică. Numai că, dacă erau cât soarele de mari, atunci stelele trebuie că se aflau tare departe.

Se opri şi înlemni, fulgerat de un fior rece. Doamne Dumnezeule ! Cât de sus erau stelele !

Avu impresia că picioarele i se desprinseseră de pământ şi că rămăsese agăţat de o piatră minusculă care se rostogolea nebuneşte prin întunericul etern, în timp ce stelele mari ardeau şi vuiau în jurul lui, dar atât de sus încât se cutremură când înţelese.

O rupse la goană spre casă.

Băiatul se sculase devreme, cu toate că era miezul verii și nu trebuia să meargă la școală, iar până la micul dejun mai avea destul timp În lumina proaspătă a soarelui, strada și orașul de dincolo de fereastră arătau foarte curate și strălucitoare Doar un camion hurducăia pe drum, și un bărbat într-o salopetă albastră mergea spre lăptărie ducând în mână un coș în care-și căra masa de prânz În rest, toată lumea părea să-i aparțină. Taică-său plecase deja la muncă, mamei îi plăcea să mai moțăie o oră după ce-i pregătea masa de dimineață iar surioara lui încă dormea dusă, așa că băiatul se simțea stăpân pe toată casa.

Își aștepta prietenul alături de care plănuise să meargă la pescuit, dar mai întâi voia să lucreze la macheta avionului Se spălă în fugă, așa cum face orice băiat de zece ani, înșfăcă o chiflă din coșul de pâine și se întoarse în cameră, așezându-se la masa ticsită cu tot felul de lucruri. Avea să-i iasă o minune de avion, de tipul *Shooting Star*, cu un cartuș de CO_2 pe post de propulsie cu reacție Necazul era că-n dimineața asta macheta nu i se mai părea la fel de bună ca seara trecută Ar fi vrut să poată face un motor cu reacție adevărat.

Oftând, împinse deoparte componentele machetei și luă o foaie de hârtie Îi plăcuse dintotdeauna să se joace cu cifrele, iar unul dintre profesori îl învățase puțină algebră De aceea, câțiva dintre colegi îl considerau favoritul profesorului și nu se sfiiseră să strige asta în gura mare, până îi bătuse măr; dar noua metodă era de-a dreptul interesantă și nu semăna cu tabla înmulțirii. Profesorul îi mai spusese că, dacă voia cu adevărat să construiască nave spațiale când va crește, va trebui să învețe multă matematică

Începu să traseze niște grafice Ecuațiile diferite dădeau tot felul de desene Era amuzant să constate că $x = ky + c$ reprezenta o linie dreaptă, în timp ce $x^2 + y^2 = c$ însemna întotdeauna un cerc. Dar ce s-ar întâmpla dacă ar schimba unul dintre x-uri și i-ar da valoarea 3 în loc de 2? Și atunci ce s-ar întâmpla cu y? Până acum nu se gândise la asta.

Apucă mai strâns creionul între degete și, concentrat, scoase limba și rămase cu ea în colțul gurii. Trebuia să te apropii pe furiș de x și de y, să modifici pe unul dintre ei și după aceea...

Parcursese deja câteva etape în inventarea calculului diferențial, când auzi vocea mamei chemându-l să coboare la masă.

DOI

PETER CORINTH ieşi de sub duş, cântând bine dispus, şi o găsi pe Sheila prăjind ouă cu şuncă. Îi ciufuli părul castaniu şi mătăsos, o sărută pe gât, iar ea se întoarse şi-i zâmbi.

— Cine seamănă c-un înger şi găteşte ca un înger? spuse el.

— Hai, Pete, răspunse ea, niciodata nu

— Niciodată n-o să găsesc cuvântul potrivit, aprobă el Dar e cât se poate de adevărat, iubito. Se aplecă deasupra tigăii, adulmecând nesăţios aburii aromaţi, şi oftă satisfăcut. Am eu o bănuială, că astăzi o să-mi meargă toate din plin. O idee de Hybris [1], pentru care fără îndoială că zeii mă vor blagoslovi cu o Nemesis [2]: Ate [3] — ticăloasa aceea de Gertie are să facă scrum o lampă Dar tu le răscumperi pe toate.

— *Hybris, Nemesis, Ate.* Pe fruntea ei netedă şi largă apăru o umbră de supărare. Cred c-ai mai folosit cuvintele astea, Pete. Ce înseamnă?

El o privi şi clipi gânditor. La doi ani de la căsătorie, încă mai era îndrăgostit de ea până peste urechi, dar,

[1] Hyoris — aroganţă sau sfidare care poate provoca mânia zeilor (gr Hybris) (n. trad.).
[2] Nemesis — zeiţa răzbunării în mitologia greacă (n. trad.).
[3] Ate — zeiţa acţiunilor pripite şi a rezultatelor acestor acţiuni (n trad)

auzindu-i spusele, simţi că-i îngheaţă inima. Deşi bună la suflet, veselă, frumoasă şi excelentă gospodină, Sheila era depăşită sub raport intelectual ; de aceea, atunci când aveau oaspeţi dintre prietenii lui, ea rămânea retrasă, neparticipând la conversaţie.

— Ce importanţă are ? întrebă calm.

— Mă-ntrebam şi eu, îi răspunse ea.

Peter trecu în dormitor şi începu să se îmbrace, lăsând uşa deschisă ca să-i poată explica bazele tragediei antice greceşti. Dimineaţa era prea luminoasă ca să insiste pe o temă atât de sumbră, dar ea asculta cu atenţie, cerându-i din când în când lămuriri. La revenirea din dormitor, ea îi zâmbi şi se apropie de el.

— Fizicianul meu drag şi neîndemânatic ! Eşti singurul bărbat în stare să îmbrace un costum proaspăt călcat şi să-l facă să semene cu salopeta unui mecanic auto.

Îi aranjă cravata şi-i îndreptă haina şifonată, trăgând de ea. El îşi trecu o mână prin părul negru, reuşind să si-l răvăşească într-o clipă, apoi o urmă pe Sheila în bucătărie şi se aşeză la masă.

Dogoarea ce se ridica din ibricul de cafea îi aburi ochelarii cu rame groase, pe care şi-i scoase de pe nas şi-i şterse de cravată. Chipul lui smead, cu nasul scurt, arăta altfel fără ochelari — mult mai tineresc, probabil, deşi Peter avea doar treizeci şi trei de ani.

— Cum m-am trezit, mi-a şi venit ideea, spuse el, în timp ce-şi punea unt pe pâinea rumenită. Am un subconştient bine antrenat, asta-i sigur.

— Te referi la rezolvarea problemei tale ? întrebă Sheila.

Încuviinţă cu o mişcare din cap, prea adâncit în gânduri ca să analizeze semnificaţia interesului ei subit. De obicei, Sheila îl lăsa să vorbească de unul singur, zicând „da“ sau „nu“, după cum era cazul, dar fără să-l asculte cu atenţie. Munca soţului rămăsese pentru dânsa un mister aproape total. Uneori Peter îşi zicea că ea trăieşte într-o lume a copilăriei, în care nimic nu e cunoscut prea bine, dar totul pare învăluit într-o aură strălucitoare şi magică.

— Încerc de câtva timp să construiesc un analizor de fază pentru legăturile intermoleculare de rezonanţă în structurile cristaline, explică el. În fine, problema e că-n

ultimele săptămâni am tot bâjbâit, încercând să proiectez un circuit care să rezolve problema, până ce m-am împotmolit. Şi chiar în dimineaţa asta m-am trezit cu o idee care s-ar putea să dea rezultate. Să vedem ce...

Privirea îi alunecă dincolo de ea, în vreme ce continua să mănânce fără să mai simtă gustul bucatelor. Sheila râse molcom.

Ajuns în prag, Peter aruncă peste umăr:

— S-ar putea să întârzii diseară. Dacă o să iasă ceva din ideea asta nouă, n-aş vrea să-mi întrerup munca până... Dumnezeu ştie când. O să-ţi dau un telefon.

— Bine, iubitule. Spor la treabă.

După ce Peter plecă, Sheila rămase cu un zâmbet fugar pe chip. Pete era... ei bine, avusese mare noroc cu el! Nu se gândise niciodată cât de norocoasă fusese; dar în dimineaţa asta i se întâmpla ceva, într-un anume fel, diferit. Totul îi apărea precis şi limpede, aşa cum se vede peisajul munţilor din vest pe care soţul ei îi iubea atât de mult.

Cât spălă vasele şi făcu ordine în apartament, fredona o melodie. I se perindară prin minte o sumedenie de amintiri: copilăria pe care-o petrecuse într-un orăşel din Pennsylvania, anii de la colegiul economic, sosirea la New York pentru a lua în primire o slujbă în biroul unor cunoştinţe de familie. Doamne, tare nepregătită fusese pentru acel mod de viaţă! Prieteni şi petreceri într-o succesiune ameţitoare, oameni vorbind cu repeziciune şi gesticulând agitaţi, cu aer de cunoscători, unşi cu toate alifiile, o adunătură cu gusturi costisitoare şi în pas cu moda zilei, inşi între care ea trebuia mereu să fie precaută, ca să nu facă vreun gest nelalocul lui. Şi, într-adevăr, se căsătorise cu Pete din răzbunare, după ce Bill o părăsise, nu înainte de a o face proastă... dar mai bine să uite întâmplarea asta. Pete îi plăcuse dintru început, pentru că era tăcut şi sfios, iar ea încerca să găsească lângă el un refugiu în faţa unui întreg mod de viaţă.

Acum sunt o femeie plicticoasă, îşi spuse, *mulţumită cu situaţia mea.*

O viaţă tihnită, banală, prin nimic ieşită din comun, cu excepţia câtorva prieteni care-i vizitau pentru o bere şi o şuetă, şi mersul, din când în când, la biserică — în

timp ce Pete, ca un agnostic ce era, dormea până târziu; concedii petrecute în New England sau în Munții Stâncoși; visul de a avea un copil; ce-și putea dori în plus? Prietenii ei de până atunci pufneau, ușor disprețuitori, la adresa plictiselii pline de tabieturi pe care o reprezenta existența mic-burgheză; dar dacă te gândeai bine, nici ei nu făcuseră altceva decât să schimbe niște obișnuințe și șabloane cu altele și, în goana adaptării la acest mod de viață, pierduseră contactul cu realitatea.

Nelămurită încă, Sheila clătină din cap. Nu-i stătea în obicei să viseze astfel, cu ochii deschiși. Până și gândurile îi sunau altfel acum.

Termină de dereticat și privi în jur. În mod obișnuit, înainte de prânz se relaxa puțin, frunzărind vreun roman ieftin de aventuri; asta devenise, cu timpul, un viciu al ei; după aceea, mereu se ivea câte ceva de cumpărat, alteori făcea o plimbare prin parc sau își vizita ori își primea vreo prietenă, apoi începea pregătirile pentru cină și-l aștepta pe Pete. Astăzi, însă...

Luă cartea polițistă pe care-și pusese în gând s-o citească. Dădu să se așeze, ținând între degetele nehotărâte volumul în culori vii. Apoi, scuturându-se, puse cartea la loc și se duse la raftul ticsit, luă un exemplar ponosit din *Lord Jim* [1] și se așeză în fotoliu. Când își dădu seama că uitase cu totul de masa de prânz, era deja trecut de amiază

Corinth îl întâlni pe Felix Mandelbaum în lift, în vreme ce coborî. Ca vecini într-un bloc new-yorkez, ajunseseră să se împrietenească și formau o pereche bizară. Sheila, cu mentalitatea ei provincială, insistase să-i cunoască măcar pe cei care locuiau la același etaj, și lui Corinth nu-i părea rău că cedase, pentru că astfel îi descoperise pe Mandelbaum. Sarah era o femeie plinuță, tăcută și retrasă, amintind de o Hausfrau [2], soțul ei, însă, era făcut din alt aluat și nu semăna deloc cu ea.

Felix Mandelbaum se născuse, cu cincizeci de ani în urmă, în hărmălaia și mizeria din vecinătatea atelierelor din East Side, unde oamenii trudeau de dimineața până

---

[1] *Lord Jim* — Roman de fină analiză psihologică a sentimentului de culpă, scris de Joseph Conrad (n. trad.).

[2] Hausfrau — (lb. germ. în text) gospodină (n. trad.).

seara pentru un salariu de nimic, şi de atunci încoace viaţa îl lovise în fel şi chip, însă el nu se lăsase înfrânt şi se agăţase cu îndârjire de ea. Făcuse de toate, începând prin a fi culegător de fructe, apoi rătăcind de colo-colo, ajungând tehnician calificat şi, în timpul războiului, agent O.S.S.[1] în străinătate, unde talentul său de a jongla cu limbile străine şi cu oamenii îi slujise de minune În actuala carieră, de organizator sindical, urcase cam în acelaşi fel, pornind dintre Wobblies[2] şi terminând cu respectabilitatea şi prestanţa pe care i le dădea actuala lui slujbă, de secretar executiv al unui sindicat local : de fapt, mediator special, cu o autoritate incontestabilă în consiliile naţionale. Iar asta nu pentru că fusese cumva, un radical, de la vârsta de douăzeci de ani : susţinea, dimpotrivă, că avusese prilejul să vadă din interior la treabă radicalismul şi că asta îi e de ajuns oricărui om normal. Şi, într-adevăr, afirma că a rămas unul dintre puţinii conservatori în înţelesul deplin al cuvântului : pentru că, după părerea lui, a conserva însemna să îndepărtezi uscăturile, să altoieşti şi să îndrepţi. Autodidact, dar cunoscător in multe domenii, avea o asemenea capacitate de a simţi viaţa, cum Corinth nu mai descoperise la nimeni altcineva din cercul lui de prieteni, cu excepţia lui Nat Lewis, probabil Era o plăcere să-i fii în preajmă

— Bună, îl salută fizicianul. Ai cam întârziat astăzi

— Nu chiar Mandelbaum vorbea repezit şi precis, ca un adevărat new-yorkez Era un bărbat mărunt, robust, cu părul cărunt, faţa aspră, trăsături ascuţite şi ochi negri şi sfredelitori M-am trezit cu o idee în minte Un plan de reorganizare. Mă uimeşte că nimănui nu i-a trecut asta prin cap până acuma. O să reducă hârţogăria la jumătate. Aşa că mi-am făcut o diagramă.

Corinth clătină mustrător din cap

---

[1] O.S.S. — Office of Strategic Services — Biroul de Servicii Strategice (n. trad.).

[2] Wobblies — poreclă dată membrilor I.W.W. (Industrial Workers of the World — Lucrătorii Industriali Mondiali), organizaţie fondată la Chicago în 1905, cu scopul de a organiza toţi muncitorii într-un sindicat care să controleze activităţile industriale (n. trad.)

— Felix, ar trebui să ştii că americanii iubesc prea mult hârţoagele ca să renunţe măcar la un petec de hârtie.

— N-ai văzut de ce sunt în stare europenii, mormăi Mandelbaum.

— Ştii ceva ? zise Corinth. E ciudat că ideea asta ţi-a venit tocmai astăzi. (Să-mi amintesc să-i cer detaliile mai târziu, deoarece coincidenţa mi se pare interesantă) M-am trezit şi eu, tot azi, cu soluţia unei probleme la care mă canonesc de luna trecută.

— Zău ? Mandelbaum îi cântări vorbele, aproape că se simţea cum le răsuceşte pe-o parte şi pe alta, le adulmecă şi le lasă pentru moment. Ciudat, adăugă, punând astfel capăt discuţiei.

Liftul se opri, si cei doi se despărţiră. Corinth luă metroul, ca de obicei. Îşi vânduse maşina, dar nu-si cumpărase alta ; într-un asemenea oraş, nu merita să ai maşină Observă, în treacăt, că lumea din vagon era mai tăcută decât în alte dimineţi. Oamenii, mai calmi şi manieraţi, păreau chiar cufundaţi în gânduri. Aruncă o privire la ziare, simţind un nod în gât la ideea că se declanşase *ceva*, însă nu constată nimic ieşit din comun, în afara unui articolaş despre un câine uitat peste noapte în pivniţă şi care reuşise, nu se ştie cum, să deschidă un congelator, luase o bucată de carne, o lăsase să se dezgheţe si fusese găsit, dimineaţa, sătul şi bine dispus. Altfel, ştirile obişnuite : lupte ici şi colo în lume, o grevă, o demonstraţie organizată de comunişti la Roma, patru persoane ucise într-un accident rutier, vorbe şi iar vorbe, ca şi când rotativele ar fi golit de sânge tot ce trecea prin ele.

Coborând la periferia Manhattan-ului, merse pe jos, cale de trei intersecţii, către Institutul Rossman, până începu să şchioapete. În accidentul în care îşi rupsese nasul, cu ani în urmă, se rănise şi la genunchiul drept, ceea ce îl scutise de satisfacerea serviciului militar, deşi bănuia că la asta contribuise şi faptul că, imediat după absolvirea colegiului, fusese cooptat în *Proiectul Manhattan* [1].

[1] Denumirea codificată a experienţelor care au condus la realizarea primelor bombe atomice (n. ed.).

Se crispă amintindu-şi lucruri pe care voise să le uite Avea mustrări de conştiinţă pentru Hiroshima şi Nagasaki. Demisionase imediat după război, şi asta nu doar ca să-şi reia studiile sau ca să scape de birocraţie, de întrebări indiscrete şi de măruntele intrigi din institutul guvernamental de cercetări, alegând viaţa universitară, prost plătită, dar mai liniştită şi mai raţională; fusese mai degrabă o fugă vinovată. La fel şi celelalte activităţi ulterioare, presupunea el · *Oamenii de Ştiinţă din Domeniul Cercetărilor Atomice, Federaliştii Mondiali, Partidul Progresist.* Când îşi amintea cum se stinseseră sau fuseseră trădate toate acestea sau când se gândea la lozincile curajoase pe care le ridicase ca pe nişte paveze între el şi ameninţarea sovietică, îi venea să se întrebe cât de întregi la minte erau, la urma-urmei, profesorii

Dar oare refugiul în cercetarea pură ca şi pasivitatea politică — votând un program lipsit de curaj al Democraţilor şi nefăcând nimic altceva — erau un semn de echilibru? Nathan Lewis, care se considera, fără rezerve, drept un reacţionar, era membru al comitetului local al *Partidului Republican*, un pesimist absolut, dar încrezător, care încă se străduia să mai salveze câte ceva; iar Felix Mandelbaum, la fel de realist ca şi Lewis, încăpăţânatul lui adversar in partidele prelungite de şah, era plin de energie şi avea speranţe mari să vadă întemeiat un autentic *Partid Muncitoresc American*. Între aceştia doi, Corinth se simţea cu totul neînsemnat

Şi sunt mai tânăr decât ei!

Oftă Ce se întâmplă cu el? Gânduri, lucruri de mult uitate apăreau necontenit de niciunde, inlănţuindu-se în alcătuiri noi care i se învolburau în minte Şi tocmai acum, când găsise răspuns la problema ce-l frământa.

Amintirea aceasta le alungă pe toate celelalte. Lucru din nou neobişnuit · de regulă, îi trebuia destul de mult ca să se concentreze asupra unei idei Începu să păşească mai avântat

Institutul Rossman era o clădire masivă din piatră şi sticlă, întinzându-se pe o bună porţiune de stradă şi părând aproape strălucitoare în comparaţie cu clădirile mai vechi din vecinătate Era recunoscut ca un refugiu al oamenilor de ştiinţă Oameni capabili din toate părţile şi din

toate disciplinele se simţeau atraşi către el, mai puţin de salariile bune şi mai mult de şansa ce li se oferea de a face cercetare neîngrădiţi, fiecare în domeniul lui, cu echipamente de ultimă oră, şi de faptul că aici nu exista mania proiectelor impuse care, în institutele guvernamentale, în industrie şi în foarte multe universităţi, sufocau ştiinţa pură. Politizarea şi calomnia îşi găseau locul şi aici, dar într-o măsură mai redusă decât într-un colegiu fără pretenţii : doar era *Institutul pentru Studii Avansate*, mai puţin obscur şi, probabil, mai plin de energie. Odată, într-o discuţie cu Mandelbaum, Lewis dăduse Institutul drept exemplu de necesitate culturală pentru o clasă privilegiată :

— 'Ţi-nchipui că guvernul ar înzestra un asemenea institut şi după aceea ar avea inimă să-l lase de capul lui ?

— Brookhaven face totul cum trebuie, răspunsese Mandelbaum, dar pentru el era o replică neconvingătoare

Cu o înclinare a capului, Corinth o salută pe fata de la standul de ziare din hol, dădu apoi bună ziua câtorva cunoscuţi şi pufni nemulţumit că liftul vine prea încet. Când uşile se deschiseră, spuse mecanic :

— La şapte.

— Ştiu şi eu asta, doctore Corinth, spuse liftierul şi-i zâmbi. Sunteţi aici de... ia să vedem... de aproape şase ani, nu-i aşa ?

Fizicianul clipi, nevenindu-i să creadă. Liftierul i se păruse mereu ca făcând parte dintr-o maşinărie ; îşi adresaseră unul altuia banalităţile obişnuite, dar asta nu însemna nimic. Corinth îl văzu deodată ca pe-o fiinţă umană, ca pe-un organism viu şi unic, o părticică dintr-un păienjeniş enorm care, în cele din urmă, se confunda cu întregul univers, şi totuşi avea individualitate. *Oare de ce îmi vine asta în minte ?*, se întrebă mirat.

— Ştiţi, domnule, reluă liftierul, tocmai mă gândeam şi eu la ceva. Azi dimineaţă când m-am trezit, m-am întrebat de ce fac ceea ce fac şi dacă nu cumva ar trebui să mă aştept la mai mult de la viaţa asta decât să vin la slujbă şi să stau să treacă anii până la pensie şi... Se opri, încurcat, când liftul ajunse la etajul trei şi trebui să lase pe cineva să coboare. Vă invidiez. Dumneavoastră cel puţin ştiţi încotro mergeţi.

Liftul ajunse la etajul şapte.

— Păi... ai putea urma nişte cursuri la seral dacă vrel, îi sugeră Corinth.

— Cred c-aşa o să fac, domnule. Dac-aţi fi atât de bun să-mi daţi o recomandare.. Poate mai târziu Acum trebuie să plec. Uşile lunecară fără zgomot, şi Corinth o porni, pe coridorul pardosit cu gresie, spre laboratorul lui

Avea doi colaboratori permanenţi, Johansson şi Grünewald, tineri foarte ambiţioşi, care visau, probabil, ca într-o bună zi să aibă propriile lor laboratoare. Erau deja acolo când intră şi-şi scoase haina.

— Bună dimineaţa. 'Neaţa. 'Neaţa.

— Bine că ai venit, Pete, spuse Grünewald precipitat, în timp ce şeful se îndrepta spre birou. Am o idee pentru circuit şi cred c-o să meargă.

— *Et tu, Brute* [1], murmură Corinth Se aşeză pe un scaun fără spătar, îndoindu-şi sub el picioarele lungi Să auzim despre ce-i vorba.

Soluţia găsită de Grünewald semăna grozav de mult cu a lui. Johansson, de obicei tăcut şi competent, dar cam atât, sporovăia plin de zel, în timp ce-i veneau alte şi alte idei. Corinth prelua conducerea discuţiei şi, după jumătate de oră, începuseră să umple coală după coală cu simboluri electronice.

Poate că Rossman nu fusese total dezinteresat când întemeiase *Institutul*, deşi un om cu un cont bancar ca al lui îşi putea permite să fie altruist. Cercetarea pură venea în sprijinul industriei. Îşi câştigase averea prin investiţii în domeniul metalelor uşoare, începând cu minereurile neprelucrate şi terminând cu produsele finite, având legături strânse şi cu alte numeroase industrii ; deşi, semioficial, se retrăsese, încă mai controla multe pârghii. Până şi bacteriologia se putea dovedi utilă — nu cu mult timp în urmă se făcuseră cercetări privind folosirea bacteriilor pentru extragerea ţiţeiului din şisturi bituminoase, iar studiul lui Corinth privind legăturile cristaline putea avea o importanţă deosebită în metalurgie Grunewald aproape că exulta la gândul că reuşita lui va deschide noi perspective carierelor lor profesionale. Înainte de amiază pregătiseră un grup de ecuaţii diferenţiale parţiale pe care

---

[1] *Et tu, Brute* — (lb. lat. în text) — „Şi tu, Brutus ?" Replică atribuită lui Caesar la vederea prietenului său, Brutus, printre asasinii săi (n tr).

să le introducă în computer la ora când aveau programat accesul și cum stabileau elementele circuitului pe care voiau să-l realizeze.

Telefonul sună. Era Lewis, care le propunea să ia prânzul împreună.

— Tocmai sunt pe-o pistă bună, spuse Corinth. Socoteam c-ar fi mai bine să cerem să ni se trimită niște sandvișuri.

— Cred c-o să fac și eu la fel, altfel pierd firul și intru în criză de timp, îl aprobă Lewis. Încă nu mi-e clar pe unde s-o iau, dar poate mă ajuți tu să-mi lămuresc ideile. Asta dacă mă lași să-ți povestesc despre ce e vorba.

— Bine, fie. La bufet îți convine ?

— Dacă vrei numai să-ți umpli pântecul, cred că merge. Lewis era adeptul unor mese de prânz complete, care să dureze cel puțin trei ore și să fie însoțite de vin și de muzică de vioară, obicei pe care-l deprinsese în timpul anilor petrecuți în Viena dinaintea Anschluss-ului [1]. Îți surâde la ora unu ? Până atunci se ghiftuiesc toate neamurile proaste.

— În regulă. Corinth închise și se cufundă din nou în extazul glacial al muncii. Abia când se făcuse unu și jumătate observă că întârziase, așa că porni spre bufet grăbit, blestemând.

Lewis tocmai se așeza la o masă ; Corinth se apropie cu tava.

— După cum vorbeai, mi-am dat seama c-o să întârzii, îi aruncă el. Ce-ai luat acolo ? Presupun că meniul obișnuit al braseriilor : șoareci cu lapte smântânit, filé de arici de mare, specialitatea bucătarului la cuptor, bucătar la tavă... în fine, ce-are a face ?

Bău o înghițitură de cafea și făcu o grimasă. Nu părea deloc delicat : un bărbat pătrățos, de patruzeci și opt de ani, pe cale de a se îngrășa și cheli, cu ochii vii ascunși în dosul unor ochelari cu lentile groase și fără ramă. La masă sau la restaurant devenea cu adevărat plin de viață Cei opt ani petrecuți în Europa îi schimbaseră gusturile și chiar afirma, hotărât, că vizitele întreprinse după război dincolo de ocean avuseseră rațiuni pur gastronomice

[1] Anexarea Austriei de către Germania nazistă (n. ed).

— Ar fi cazul să te însori, îl sfătui Corinth, cu siguranța celui deja convertit.

— Așa gândeam și eu odată, când începusem să dau uitării zilele de libertate. În fine, asta e. Acum e prea târziu — Lewis se năpusti asupra unui cotlet de dimensiuni modeste și, în timp ce mesteca, își privi interlocutorul · Acum mă interesează mai mult aspectul histologic al biologiei.

— Spuneai că ai probleme cu...

— Mă refeream de fapt la asistenți. Toată lumea pare agitată astăzi, și tânărul Robert îmi vine cu tot felul de idei, una mai trăsnită decât alta. Dar așa-i munca mea. Parcă ți-am povestit, nu? Studiez celulele nervoase.. neuronii. Încerc să-i mențin în viață în diferite medii artificiale și să văd cum variază proprietățile lor electrice în funcție de condiții. Îi păstrez în secțiuni de țesuturi, după tehnica Lindberg-Carrel, cu unele modificări. Totul mergea destul de bine când, deodată, astăzi, la o verificare de rutină, rezultatele au ieșit diferite. Și-atunci i-am testat până la unul... Toți sunt schimbați!

— Hm!... Corinth ridică din sprâncene și mestecă gânditor vreme de câteva clipe. S-au dereglat aparatele?

— N-am constatat dereglări. Nimic deosebit... în afară de celule. O mutație mică, dar semnificativă Lewis începu să vorbească tot mai precipitat, iar în voce i se simțea o agitație în continuă creștere. Știi cum funcționează un neuron? Ca un computer digital. E stimulat de un... un stimul, declanșează un semnal și apoi, pentru scurt timp, rămâne inactiv Următorul neuron din nerv preia semnalul, îl transmite, și este și el dezactivat imediat. Ei bine, azi în culturile mele totul decurge anormal. Perioada de dezactivare este cu niște microsecunde bune mai scurtă și, într-un cuvânt, se poate spune că întregul sistem reacționează sensibil mai repede decât în mod firesc Iar semnalele sunt și ele mai intense.

Corinth se gândi o clipă la cele auzite și zise rar

— S-ar părea că ai descoperit ceva ieșit din comun

— Bine, dar care-i cauza? Mediul de cultură și aparatele au rămas aceleași de ieri Îmi ies din minți încercând să descopăr dacă sunt cumva un potențial laureat al Premiului Nobel sau dacă e vorba doar de o tehnică defectuoasă!

Corinth ripostă cu fereală, de parcă mintea lui s-ar fi păzit de înţelesul pe care îl întrevăzuse ca prin ceaţă :

— Ciudat că s-a întâmplat tocmai astăzi.

— Poftim ? făcu Lewis şi îl ţintui cu privirea, iar Corinth îi povesti ceea ce i se întâmplase în cursul dimineţii.

— Foarte straniu, încuviinţă biologul. Şi n-au fost furtuni în ultima vreme... ştiu că ozonul stimulează gândirea, dar oricum culturile mele sunt închise ermetic .

Ceva îi atrase atenţia. Corinth ridică ochii.

— Ei na, uite-o şi pe Helga. Mă-ntreb de ce-a întârziat atât. Bună !

Se ridică şi făcu semn cu mâna către capătul celălalt al bufetului ; Helga Arnulfsen veni cu tava în mână şi se aşeză la masa lor. Era o femeie înaltă, bine făcută şi atrăgătoare, cu părul lung şi blond pieptănat strâns în jurul capului pe care şi-l ţinea totdeauna drept, dar ceva din atitudinea ei — o energie impersonală, o anume superioritate sau, probabil, doar simplitatea exprimării şi a modului de a se îmbrăca — o făce mai puţin curtată decât ar fi meritat. Nu mai era cea pe care o cunoscuse imediat după război, se gândi Corinth. Pe atunci, el îşi lua doctoratul la Universitatea din Minnesota, unde ea studia jurnalistica ; ieşiseră de câteva ori împreună, dar el era îndrăgostit până peste poate de propria muncă şi de o altă fată ca să ia în serios relaţia cu Helga. Mai târziu îşi scriseseră şi, cu doi ani în urmă, Corinth îi găsise fetei un post la secretariatul Institutului. Acum, ea ajunsese administrator-şef adjunct şi avusese rezultate remarcabile.

— Pfui ! Ce zici ! exclamă Helga ; îşi trecu prin păr palma cu degete lungi, aranjându-şi-l mai strâns, şi le zâmbi ostenită celor doi : Toată lumea, cu mic cu mare, are probleme, şi toate se sparg în capul meu. *Gertie* a început să lucreze anapoda...

— Ce ? — Corinth o privi consternat. Sperase să-şi rezolve chiar astăzi ecuaţiile pe computerul central. — Ce s-a întâmplat ?

— Doar bunul Dumnezeu şi Gertie ştiu, dar nici unul, nici celălalt nu vor să vorbească. Allanbee a rulat dimineaţă un test obişnuit şi i-a ieşit prost. Nu din cale-afară, dar de ajuns ca să-i deruteze pe cei ce aveau nevoie de răspunsuri exacte. Şi, de-atunci, tot încearcă să descopere

cauza, dar până acum fără succes Trebuie să reprogramez solicitanții !

— Foarte ciudat, bolborosi Lewis

— Apoi, o serie de instrumente, mai ales în sectoarele de fizică și de chimie, au înnebunit Polarimetrul lui Murchinson prezintă o eroare de.. ceva de ordinul unei zecimi din unu la sută, nu știu exact

— Chiar așa ? — Lewis se aplecă deasupra mesei și a farfuriilor : Nu știu dacă din cauza neuronilor, dar și instrumentele mele au luat-o razna. Nu, nu se poate ! Nici chiar așa ! Trebuie să fie ceva în celule, dar cum să măsor mutațiile, dacă aparatele mă trag pe sfoară ?

Slobozi o înjurătură în germană, dar ochii îi rămaseră veseli și limpezi.

— A, și mulți băieți au venit cu tot felul de proiecte care mai de care mai curajoase. Dar toți dintr-o dată, înțelegeți ? continuă Helga Vor să folosească imediat centrifuga mare și le sare muștarul când le spun că trebuie să stea la rând

— Și toate astăzi, nu ? — Corinth împinse deoparte farfuria cu desertul și-și scoase o țigară · „Din ce în ce mai curios, spuse Alice [1]". Făcu ochii mari văzând că mâna care ținea chibritul tremură ușor. — Nat, mă-ntreb dacă...

— Un fenomen general ? întrebă Lewis, clătinând din cap și făcând eforturi să-și țină în frâu emoția S-ar putea Ar trebui să aflăm

— Despre ce vorbiți ?

— Diverse

Corinth îi explică totul în timp ce ea mânca Tăcut și interiorizat, Lewis se rezemă de spătarul scaunului și pufăi din țigară

— Hmm, făcu Helga și bătu ușor în tăblia mesei cu unghiile lungi, dar nefăcute cu ojă. Pare.. interesant Toate celulele nervoase, inclusiv cele din creierele noastre, reacționează dintr-o dată mai repede ?

— Nu e numai asta, încercă să explice Corinth Probabil că s-a întâmplat ceva cu . Poate cu fenomenele

[1] Cuvintele cu care începe capitolul II din „Alice în Țara Minunilor" de Lewis Carroll (1832—1898).

electrochimice ? De unde să stiu ? Să nu ne pripim să formulăm concluzii până nu facem cercetări

— Da. Nu-i domeniul meu. — Helga își luă o țigară și trase cu nesaț fumul în piept. — V-aș putea sugera să verificați câteva lucruri care prea sar în ochi, dar e treaba voastră — Se întoarse spre Corinth și-i aruncă o privire și zâmbetul ei de zile mari, pe care-l oferea doar câtorva : Apropo, ce mai face Sheila ?

— A, bine. Dar tu ?

— Cum știi, răspunse ea, cam fără tragere de inimă

— N-ar fi rău să vii într-o zi la noi la masă. — Făcea eforturi să poarte o conversație politicoasă când, de fapt, mintea îl îndemna să se ocupe de noua problemă. — Nu te-am văzut cam de mult. Vino și cu prietenul tău, dacă vrei, oricine ar fi el

— A, Jim ? L-am trimis la plimbare săptămâna trecută. Fii sigur c-o să vin într-o zi. — Se ridică : Înapoi la galere, băieți ! Pe curând.

Corinth o privi lung cum mergea cu pași mari spre tejgheaua casieriei. Astăzi, aproape fără să vrea, gândurile i se năpusteau în toate direcțiile. Murmură :

— Mă-ntreb de ce nu rămân bărbații cu ea. N-arată rău, inteligentă e .

— Helga nu-i vrea, îl lămuri scurt Lewis.

— Nu, nu cred. A devenit mai rece față de cum o știam eu la Minneapolis. De ce ?

Lewis ridică din umeri.

— Cred că tu trebuie să știi, insistă Corinth Întotdeauna ai cunoscut femeile mai bine decât se cuvenea. Și mi se pare că, dintre toți cei de-aici, pe tine te place cel mai mult.

— Avem aceleași gusturi în materie de muzică, spuse Lewis. — Părerea lui era că nu se mai compusese muzică adevărată de la 1900 încoace. — Și amândoi știm să ne ținem gura.

— Bine, bine, râse Corinth. — Se ridică : Eu mă întorc la laborator. Nu-mi place deloc să curăț din nou analizorul de fază, dar aspectul ăsta nou... — Se opri o clipă și continuă : Ascultă, hai să-i chemăm și pe ceilalți și să împărțim munca, ce zici ? Fiecare să verifice câte ceva. Așa o să ne ia mai puțin timp.

Lewis aprobă fără alte comentarii și îl urmă.

Spre seară aveau rezultatele. În momentul când văzu cifrele, interesul lui Corinth făcu loc unei răceli de gheață ce-i creștea în suflet. Simți dintr-o dată cât era de mic și neajutorat.

Fenomenele electromagnetice suferiseră o modificare.

Nu cu mult, dar simplul fapt că niște constante naturale considerate eterne se modificaseră era suficient pentru a dărâma și face praf o sumedenie de filozofi. Subtilitatea problemei avea ceva elementar. Cum să măsori din nou factorii de bază, când înseși instrumentele de măsură se schimbaseră ?

Dar soluții se găsiră. În acest univers, nimic nu e absolut, orice lucru există doar în relație cu tot restul, și semnificativ era faptul că anumite date se modificaseră în raport cu altele.

Corinth lucrase la determinarea constantelor electrice. Pentru metale, ele erau identice sau aproximativ identice cu cele dinainte ; dar rezistența și constantele dielectrice ale izolatorilor se schimbaseră notabil — astfel că ei deveniseră buni conducători de electricitate.

Cu excepția aparatelor de precizie, ca în cazul lui *Gertie,* computerul, modificarea caracteristicilor electromagnetice nu era suficient de mare pentru a face diferența observabilă. Dar mecanismul cel mai complex cunoscut de om și cu echilibrul cel mai fragil este celula vie, și neuronul este celula cea mai evoluată și mai specializată — îndeosebi acei neuroni din cortexul cerebral uman. Și tocmai aici se simțea schimbarea. Impulsurile electrice neînsemnate care reprezentau funcționarea neuronală — simțurile conștientizate, reacțiile motorii, gândirea însăși — acționau mai rapid, mai eficient.

Și probabil că schimbarea era doar la început.

Helga simți un fior.

— Aș bea ceva. Serios.

— Știu un bar prin apropiere, spuse Lewis. Merg cu voi și după aceea o să mă-ntorc să mai lucrez puțin. Tu ce zici, Pete ?

— Eu mă duc acasă, mărturisi fizicianul. Distracție plăcută.

Cuvintele îi sunau fals.

Plecă și abia dacă-și dădu seama că holul era cufundat în întuneric și că se făcuse târziu. Pentru ceilalți,

totul părea încă strălucitor, nou şi minunat; dar lui îi era imposibil să nu se gândească la faptul că, printr-o mişcare uriaşă, universul putea să şteargă de pe Pământ întreaga specie umană. Care vor fi efectele fenomenului asupra organismului viu?

Deocamdată ei, cercetătorii, făcuseră tot ce le stătea în puteri. Verificaseră toate posibilităţile. Helga luase legătura cu Biroul de Standarde din Washington şi anunţase vestea. Din câte îi spuseseră cei de acolo, ea înţelesese că şi alte câteva laboratoare, răspândite în întreaga ţară, anunţaseră apariţia unor anomalii. *Mâine*, îşi zise Corinth, *vom afla mai multe*.

Atmosfera de afară — scena rămânea New York-ul la căderea serii — nu se schimbase prea mult; poate că era mai liniştită decât de obicei. Ajuns la un colţ de stradă, cumpără un ziar şi, oprindu-se, aruncă o privire în el. Se înşela oare, sau chiar putea percepe o diferenţă? Formulări mai literare; o tentă de personalitate ce reuşea să spargă barierele impuse de redactorul-şef, pentru că acesta însuşi se schimbase fără să-şi dea seama? Nu se făcea însă nici o menţiune despre marele eveniment, care era încă prea nou şi prea neaşteptat, ori poate vechea poveste nu se schimbase — război, suspiciune, teamă, ură şi lăcomie, o lume bolnavă, agonizând...

Deodată îşi dădu seama că parcursese în doar zece minute întreaga pagină întâi a ziarului *Times*, deşi era scrisă mărunt. Împături gazeta şi o vârî într-un buzunar, apoi se grăbi spre metrou.

TREI

PESTE TOT era dezordine. O izbucnire de indignare, imediat după răsăritul soarelui, îl făcu pe Archie Brock să vină în goana mare la poiata găinilor, unde Stan Wilmer pusese jos găleata cu grăunțe și ridicase brațele spre cer, în semn de protest.

— Uite ce-au făcut! strigă el. Privește!

Brock vârî capul pe ușă și fluieră a pagubă. Totul era în neorânduială. Două păsări ucise, cu penele însângerate, zăceau pe paie, alte câteva găini cotcodăceau, speriate, pe stinghiile puse la o oarecare înălțime — și cam atât. Restul dispăruseră.

— Se pare că a uitat cineva poarta deschisă și au intrat vulpile, spuse Brock

— Da, făcu Wilmer, încercând să-și înghită furia Cine-o fi ticălosul?

Brock își aminti că Wilmer avea în grijă poiata găinilor, dar socoti că e mai bine să-și țină gura. Celălalt își aminti și el același lucru, vorbele îi înghețară pe buze și rămase cu ochii căscați

— Nu știu, spuse apoi, rar Seara trecută am verificat poarta, ca de obicei, înainte să mă culc, și pot să jur că era închisă cu zăvorul, ca-ntotdeauna. Doar is de cinci ani aici și nu mi s-a-ntâmplat încă așa ceva

— Și crezi că altcineva a deschis poarta mai târziu, după ce s-a-noptat?

— Da. Vreun hoţ de găini. Deşi e ciudat că n-au lătrat câinii, şi n-am pomenit să se-apropie cineva şi ei să nu-i simtă. — Amărât, Wilmer ridică din umeri : Ei, cineva a deschis poarta, asta-i sigur.

— Da, şi după aceea au intrat vulpile. — Brock întoarse cu piciorul una dintre găinile moarte. — Şi probabil c-au trebuit să scape cu fuga, atunci când le-a adulmecat vreun câine ; şi pe astea le-au lăsat aici.

— Şi celelalte păsări au fugit în pădure. O să-mi trebuiască o săptămână ca să le prind... dac-o mai scăpa vreuna întreagă. Of, Doamne !

Wilmer ieşi val-vârtej din curtea găinilor, uitând să închidă poarta. Brock trase zăvorul şi rămase puţin surprins că-şi amintise să facă asta.

Oftă şi se apucă de treabă. Toate animalele păreau mai agitate astăzi. Şi, la naiba, până şi el simţea în minte ceva ciudat. Îşi aminti de panica prin care trecuse cu două zile în urmă şi de modul straniu în care gândea de atunci încoace. Poate că era vreo epidemie de febră, ceva...

Bine, bine, o să întrebe pe cineva mai târziu. Acum era de lucru ; trebuia să are parcela din nord, care tocmai fusese defrişată. Toate tractoarele erau la câmp, aşa că avea să înhame doi cai. Asta nu era o problemă. Lui Brock îi plăceau animalele, le înţelesese întotdeauna şi se împăcase cu ele mai bine decât cu oamenii. Asta nu pentru că oamenii se purtaseră urât cu el, mai demult. Când era mic, îl chinuiau cei de seama lui, şi apoi, mai târziu, avusese necazuri cu maşinile, speriase nişte fete, şi fratele uneia dintre ele îl bătuse crunt. Dar asta se întâmplase cu ani în urmă. Domnul Rossman îi explicase, vorbind rar, ce putea face şi ce nu, îl luase cumva în grijă, şi de atunci nu mai avusese belele. Acum, când mai mergea în oraş, avea voie să intre în tavernă şi să bea o bere ca toată lumea, iar oamenii chiar îi răspundeau la salut.

Rămase o clipă pe loc, mirându-se că-i fuge gândul la lucrurile astea când, de fapt, le ştia atât de bine, şi mai ştia că nu avea rost să se supere. *N-am nimic,* îşi spuse. *Poate că n-oi fi prea deştept, dar sunt puternic.*

Domnul Rossman zice că n-are la fermă un lucrător mai bun ca mine.

Intră in grajd ca să scoată caii. Brock era tânar, de înălţime potrivită, dar lat in umeri şi musculos, cu trăsături puternice şi cam grosolane, avea capul rotund şi părul, roşcat, tuns perie. Salopeta din doc albastru stătea cam- anapoda pe el, dar măcar era curată ; doamna Bergen, soţia administratorului general, in casa căruia avea şi el o cameră, se ocupa de toate detaliile astea

Grajdul, mare şi intunecos, exala un miros puternic şi inţepător, de fân şi cal Armăsarii din rasa Percheron, puternici şi vânjoşi, incepură să bată din copite şi să fornăie neliniştiţi când se apucă să-i inhame Ciudat întotdeauna fuseseră blânzi.

— Uşurel, băiete ! Stai liniştit, Tom ! Ho, Jerry, uşor, ce te-a apucat ?

Se mai liniştiră puţin, ii conduse afară din grajd şi-i legă de un stâlp, după care se duse la magazia de unelte ca să aducă plugul

Apăru, gudurându-se, şi Joe, câinele lui Brock, un setter irlandez a cărui blană strălucea, în nuanţe aurii şi arămii, în razele soarelui În realitate, Joe aparţinea domnului Rossman, dar Brock il ingrijise de mic, şi câinele il iubea şi-l urma mereu peste tot.

— Jos, băiete, jos. Ce te-a apucat şi pe tine acu' ? Hei, stai potolit !

Întreaga proprietate era înverzită, clădirile fermei se aflau intr-o parte, casele lucrătorilor de cealaltă parte, ascunse vederii de un şir de copaci deşi, iar' în spatele lor se intindeau acri şi acri de pădure. Peluza întinsă, livada şi grădina se aflau intre ferma propriu-zisă şi casa mare şi albă a proprietarului, o casă care devenise aproape pustie de când fiicele domnului Rossman se căsătoriseră iar soţia lui murise Acum, domnul Rossman venise acasă, petrecându-şi intre florile lui câteva săptămâni, aici, in nordul statului New York Brock se intreba deseori de ce unui milionar ca domnul Rossman ii plăcea atât de mult să crească şi să ingrijească trandafiri, chiar dacă îmbătrânise

Uşa magaziei se deschise, cu un scârţâit prelung, şi Brock intră, alese plugul cel mare şi-l aduse pe roţile lui.

icnind puţin din cauza efortului. Puţini abia dacă ar fi putut urni singuri din loc un asemenea plug, darămite să-l si care ! se gândi el, cu un licăr de mândrie. Chicoti observând cum caii băteau din copite la vederea uneltei. Caii sunt animale leneşe ; dacă s-ar putea, n-ar munci deloc.

Împinse plugul între ei, cu tânjeaua înainte şi o fixă de ham. Cu o mişcare iute, desfăcu frâiele de pe stâlp, se aşeză pe plug şi atinse uşor crupele late şi lucioase ale cailor

— Dii !

Caii îşi mişcară picioarele, dar nu se urniră din loc.

— Dii ! Dii, am spus !

Tom începu să păşească înapoi.

— Ptrr ! Ptrr !

Brock luă capătul liber al frâielor şi-l şfichiui cu sete pe armăsar. Tom fornăi şi-şi puse pe tânjea copita mare şi grea. Lemnul se frânse. Argatul se minună, neştiind ce să mai creadă.

— E-un ac-ci-dent, zise el cu voce tare.

Mai era o tânjea de rezervă, în magazie. O luă, aduse câteva unelte şi se apucă, tăcut şi îndârjit, s-o înlocuiască pe cea ruptă.

— Uşor ! Staţi. Staţi am spus !

Ridică ochii. Un cor de guiţături şi grohăieli răsuna ca un tunet. Văzu o umbră întunecată săgetând pe alături, apoi alta şi alta. Porcii scăpaseră din îngrăditură !

— Joe ! răcni el, minunându-se pe dată de iuţeala propriei reacţii. Adu-i înapoi, Joe ! Nu-i lăsa să scape, băiete !

Câinele ţâşni ca un fulger auriu. Ajunse în faţa scroafei din fruntea turmei şi se repezi spre ea, forfecând din fălci. Scroafa grohăi scurt, făcu cale întoarsă, şi câinele se repezi după următorul porc. Stan Wilmer apăru în goană dinspre îngrăditură. Era alb la faţă.

Brock alergă să taie calea altui animal şi reuşi să-l aducă înapoi, dar al patrulea se strecură pe lângă el şi se pierdu în pădure. Le trebuiră câteva minute bune de alergătură ca să mâne majoritatea porcilor înapoi în ţarc, dar câţiva scăpaseră.

Wilmer gâfâia obosit. Îi pierise glasul.

— I-am văzut, hărăi el Of, Doamne, i-am văzut Nu se poate!

Brock făcu o grimasă și-și șterse fruntea de sudoare

— M-auzi? zise Wilmer, apucându-l pe Brock de braț. Am văzut totul, crede-mă, cu ochii mei am văzut Porcii au deschis singuri poarta

— Ei na, asta-i bună! exclamă Brock și rămase cu gura căscată.

— Pe cuvânt, i-am văzut! O purcea s-a ridicat pe picioarele dindărăt și, cu râtul, a ridicat piedica Singură a făcut-o. Iar ăilalți se îmbulzeau în urma ei. Of, nu, nu se poate!

Joe ieși din pădure, mânând din urmă o purcea, cu lătrături rău prevestitoare. Ea se resemnă să tropotească încet către țarc. Wilmer se întoarse ca un automat și deschise din nou poarta ca s-o lase să intre.

— Bravo, băiete! — Brock îl bătu ușor pe creștet pe Joe, care se gudura pe lângă el: Ce câine deștept ești!

— Prea deștept, pe Dumnezeul meu. Wilmer îl privi printre gene. A mai făcut vreun câine treaba asta până acum?

— Sigur, îi răspunse Brock neconvins

Joe își lăsă jos labele de pe pulpa lui și o zbughi din nou în pădure

— Pariez că s-a dus după alt porc. În vocea lui Wilmer se strecură un sentiment vecin cu groaza

— Bine'nțeles. E deștept foc, zău așa.

— Mă duc să vorbesc cu Bill Bergen despre isprava asta.

Wilmer se răsuci pe călcâie. Brock se uită după el, ridică din umeri încetișor și se întoarse la treaba lui. Până când termină, Joe mai încolțise doi porci și-i adusese înapoi, iar acum rămăsese de pază la poarta îngrăditurii.

— Bun băiat, zise Brock. O să am eu grijă să capeți un os pe cinste pentru isprava asta. Fixă din nou plugul de hamurile cailor care stăteau nepăsători. În regulă, ticăloșilor, dați-i drumul. Dii!

Caii dădură încet înapoi.

— Hei ! răcni Brock.

De data asta, nu se mai mulțumiră cu tânjeaua. Atenți, călcară în copite chiar plugul și-i îndoiră cadrul de metal ; sub greutatea lor, brăzdarul plesni. Brock simți că se îneacă de furie.

— Nu ! bâigui el.

Cât pe-aci ca Wilmer să facă o criză de nervi când află despre cai. Bergen rămase puțin locului, fluierând lung :

— Nu-nțeleg. — Se scărpină în cap, nehotărât. — Uite ce-o să facem : lăsăm deoparte toate treburile pe care le avem de îndeplinit cu animalele, în afară de muls, bineînțeles. Puneți lacăte la toate porțile și verificați și astupați spărturile din garduri. Eu o să-l anunț pe bătrân de întreaga situație.

— Eu am de gând să umblu cu arma, spuse Wilmer.

— Păi, poate că nu-i o idee rea, aprobă Bergen.

Lui Archie Brock i se încredință supravegherea unei secțiuni, un gard lung de vreo patru mile de-a lungul pădurii. Bucuros că mai avea prilejul să rămână și singur, porni cu Joe, care alerga zglobiu de colo-colo, în urma lui.

Ce neclintită stătea pădurea ! Razele soarelui pătrundeau prin frunzișul verde și nemișcat, aruncând pete de lumină peste umbrele cenușii. Cerul era de-un albastru adânc și nu se vedea nici urmă de nor. Călcă aproape fără zgomot peste mușuroaie, lovind când și când câte-o piatră, se hârșâi de o creangă care îi lunecă ușor de-a lungul salopetei, dar, în rest, pământul era tăcut. Păsările păreau să fi amuțit dintr-o dată, veverițele dispăruseră cu totul și până și oile se trăseseră spre adâncul întunecos. Avu impresia, neliniștitoare, că într-un fel, întreaga lume verde părea în așteptare.

Ca înaintea unei furtuni, poate ?

Își dădea seama cât de speriați erau oamenii de ideea că animalele vor deveni mai inteligente. Și dacă ar fi așa, îi vor mai lăsa ele pe oameni să le închidă, să le pună la muncă, să le castreze, să le ucidă, să le jupoaie și să le mănânce ? De exemplu, Tom și Jerry... Dar ei erau așa de blânzi !

Dar, ia stai puțin, nu oamenii deveneau și mai inteligenți? În ultimele câteva zile discutaseră mai mult și nu numai despre vreme și vecini, ci și despre alte lucruri ca, de pildă, cine o să câștige următoarele alegeri sau de ce tracțiunea pe spate la mașini e mai bună decât cea pe față. Bineînțeles că mai vorbiseră ei, din când în când, despre asemenea lucruri, dar nu atât de mult, iar înainte vreme Brock nici nu prea avea multe de zis. Până și pe doamna Bergen, care înainte își petrecea tot timpul liber în fața televizorului, o văzuse acum citind o revistă

Și eu m-am făcut mai deștept!

Ideea explodă ca un fulger. Brock rămase multă vreme locului, fără să se miște, și Joe se apropie și îi adulmecă nedumerit mâna.

Mă fac mai deștept.

Sigur, așa era. După cum își pusese întrebări în ultimele zile și-și amintea tot felul de lucruri și reușea să se exprime în situații în care altădată nu scotea decât o vorbă-două, ce altceva putea să fie? Toată lumea devenea mai inteligentă.

Știu să citesc, își zise el *Nu prea grozav, dar am învățat al-fa-be-tul și pot citi o carte cu benzi desenate. Poate reușesc să citesc acum și-o carte adevărată.*

Cărțile conțineau răspunsuri la întrebările care începuseră să-l frământe, despre soare, lună și stele, de ce era iarnă și vară, de ce erau războaie și președinți și cine trăia pe cealaltă față a globului și ..

Clătină din cap, incapabil să priceapă furtuna care creștea în sine și se întindea, gata să îmbrățișeze întreaga creație, mai departe decât putea el cuprinde cu ochii Nu-și mai pusese întrebări până acum. Întâmplările recădeau în uitare. *Dar.* Își privi mâinile, mirat. *Cine sunt eu? Ce caut eu aici?*

Simți o fierbere lăuntrică. Își lipi capul de trunchiul răcoros al unui copac; în urechi îi răsuna vuietul propriului sânge *O, Doamne, fă să fie adevărat! Vreau să fiu la fel ca toți ceilalți*

După o vreme, alungă acest gând și plecă mai departe, verificând gardul, așa cum i se ceruse.

Seara, după ce-şi termină treburile, îmbrăcă un costum curat şi porni spre casa cea mare. Domnul Rossman stătea pe verandă, pufăind din pipă şi răsfoind o carte, cu degetele lui subţiri, fără ca de fapt să caute ceva anume. Brock se opri timid, cu şapca în mână, până când bătrânul îi aruncă o privire piezişă.

— A, bună, Archie, spuse el cu o voce calmă. Ce mai faci ?

— Mulţumesc, bine. — Brock îşi mototoli şapca între degetele butucănoase, mutându-şi greutatea corpului de pe un picior pe altul. — Nu vă supăraţi, aş vrea să vă vorbesc câteva clipe.

— Da, bineînţeles. Vino înăuntru. — Domnul Rossman lăsă cartea deoparte şi mai trase un fum, în timp ce Brock deschise uşa din plasă de sârmă şi se apropie — Poftim, ia loc.

— Nu-i nevoie, mulţumesc. Eu aş . — Brock îşi trecu vârful limbii peste buzele uscate. — Aş vrea să vă întreb ceva.

— Dă-i drumul, Archie, spuse domnul Rossman şi se aşeză mai comod. Era un bărbat înalt şi svelt, cu trăsăturile fin cizelate, mândru, în ciuda amabilităţii lui de acum. cu părul alb. Părinţii lui Brock lucraseră la fermă şi, când înţeleseseră că fiul lor n-o să reuşească niciodată să fie om întreg, bătrânul îl luase în îngrijire. — E totul în regulă ?

— Vedeţi, voiam să... cu schimbarea de aici.

— Păi.. — Rossman îl privi cercetător — Care schimbare ?

— Ştiţi dumneavoastră. Cu animalele care au devenit deştepte şi înfumurate.

— A, da. Aşa e. — Rossman scoase un norişor de fum. — Spune-mi, Archie, ai observat vreo schimbare şi la tine ?

— Da, eu, ăă... cred că da.

Rossman dădu aprobator din cap :

— Dacă nu te-ai fi schimbat n-ai fi venit la mine.

— Ce se-ntâmplă, domnule Rossman ? E ceva rău ?

— N-am idee, Archie. Nimeni nu ştie. — Bătrânul privi la cerul încă albastru spre asfinţit. — Eşti sigur că e ceva rău ? Poate că, în sfârşit, unele lucruri se vor îndrepta.

— Deci nu ştiţi..
— Nu. Nimeni n-are habar — Cu o mână pe care vinele albăstrui ieşeau în evidenţă, Rossman bătu uşor în ziarul aflat pe masa de lângă el Se fac unele supoziţii Transpar unele lucruri. Sunt sigur că se cunosc mai multe, dar guvernul a instituit un fel de cenzură asupra acestor informaţii, de teamă să nu se provoace panică. — Zâmbi, oarecum răutăcios : De parcă un fenomen mondial ar putea fi ţinut secret ! Dar cei de la Washington dau dovadă de prostie până în ultima clipă
— Domnule Rossman, dar — Brock ridică palmele în sus, apoi le lăsă să cadă. — Noi ce putem face ?
— Aşteptăm. Aşteptăm să vedem ce se-ntâmplă. Curând voi pleca în oraş ca să mă interesez personal — mintoşii mei de la Institut ar trebui să .
— Plecaţi ?
Rossman dădu din cap şi zâmbi iar ·
— Sărmane Archie E cumplit să fii neajutorat, nu-i aşa ? Uneori cred că de aceea se tem oamenii de moarte... nu din cauza uitării, ci fiindcă nu există scăpare şi ei nu pot face nimic Chiar şi fatalismul reprezintă un refugiu faţă de gândul ăsta... Dar m-am îndepărtat de la subiect, nu ?
Fumă şi rămase tăcut o vreme Aerul serii vibra încet şi murmura în jurul lor
— Da, continuă el într-un târziu, şi eu o simt. Şi nu-i într-u totul plăcută Nu-i vorba doar de nervozitate şi de coşmaruri, astea sunt de ordin fiziologic, presupun, ci de gânduri M-am socotit întotdeauna o persoană care gândeşte logic şi repede. Acum s-a trezit în mine ceva ce nu înţeleg câtuşi de puţin Uneori întreaga mea viaţă pare să fi fost doar un vălmăşag de lucruri mărunte şi fără sens. Şi totuşi am considerat că mi-am servit cu devotament patria şi familia — Surâse din nou Sper să trăiesc şi să văd cum se va sfârşi totul Va fi, cu siguranţă, interesant !
Brock simţi arsura lacrimilor în colţul ochilor :
— Eu ce pot să fac ?
— Să faci ? Trăieşte. Trăieşte de pe-o zi pe alta. Ce altceva ai putea să faci ? — Rossman se ridică şi-şi lăsă o mână pe umărul lui Brock — Dar să continui să gândeşti Gândeşte-te la tot ce te-nconjoară. Să nu renunţi la

libertatea asta, chiar dacă se va oferi cineva să gândească în locul tău şi să greşească în numele tău. A trebuit să fac pe stăpânul feudal cu tine, Archie, dar cred că de-acum încolo nu va mai fi nevoie.

Multe dintre vorbele lui Rossman îi rămaseră neînţelese lui Brock. Dar i se părea că domnul Rossman îl sfătuia să fie vesel şi optimist, că tot ceea ce se întâmplase nu era chiar aşa de rău, la urma-urmei.

— Ziceam să împrumut nişte cărţi, spuse el umil. Aş vrea să văd dacă acum sunt în stare să citesc.

— Da, bineînţeles, Archie. Vino cu mine în bibliotecă. Să vedem dacă găsim o carte potrivită, de la care să începi...

PATRU

Selecţiuni din *Times*, 23 iunie, New York:

PREŞEDINTELE AFIRMĂ CĂ ACCELERAREA PROCESELOR MINTALE NU PREZINTĂ NICI UN PERICOL

Casa Albă recomandă muncitorilor să nu-şi părăsească locurile de muncă

*

Schimbarea nu afectează populaţia

Cercetătorii americani studiază problema Aşteptăm rezultatele

ÎNGRIJORARE PE WALL STREET DUPĂ DECLINUL BURSEI DE SCHIMB

Scăderea preţurilor antrenează bursa de schimb şi preţurile

STATELE UNITE — ÎN PRAGUL RECESIUNII

*

REVOLTĂ ÎN ARMATA CHINEZĂ

Guvernul comunist declară starea
de urgență

NAȘTEREA UNEI NOI RELIGII LA LOS ANGELES

Sawyer se autoproclamă „Al Treilea Baal"[1]
Participare în masă la întrunirile sectei

FESSENDEN CERE CONSTITUIREA UNUI
GUVERN MONDIAL

Schimbarea de poziție a senatorului izolaționist
de Iowa

GUVERNUL MONDIAL — IMPOSIBIL ÎN PREZENT,
SUSȚINE JOHNSON

Schimbare totală în atitudinea senatorului
de Oregon

REBELIUNE ÎNTR-UN AȘEZĂMÂNT DE
HANDICAPAȚI MINTAL DIN NORDUL STATULUI

★

DEMONSTRAȚIE DE PROTEST ÎN ALABAMA

Conferință.

Toată lumea lucra până târziu și, nu putu începe înainte de ora zece. Întâlnirea pe care Corinth o convocase la el acasă. Sheila insistase să pregătească sandvișuri și cafea ; după aceea, se așezase într-un colț, vorbind calmă cu Sarah Mandelbaum. Privirea le rătăcea când și când spre soții lor care jucau șah, și în ochi li se strecura încet teama.

Corinth juca mai bine decât până atunci De obicei, el și Mandelbaum erau de forțe egale, strategia atentă și calculată a fizicianului umbrind uneori curajul dez-

[1] Baal — în cultura mesopotamiană, zeul care pune în ordine elementele cosmice, simbolul activ al renașterii. Textele biblice l-au coborât la treapta unui demon nefast, de unde a derivat, în epoca Evangheliilor, noțiunea religioasă de Belzebuth, prințul demonilor (n. trad.).

lănţuit al sindicalistului. Dar, în seara asta, lui Corinth nu-i stătea gândul la joc. Pregătea scheme care l-ar fi delectat până şi pe un Capablanca, dar Mandelbaum le ghicea şi le contracara cu mutări surprinzătoare şi tăioase, în spatele apărării lui. În cele din urmă, Corinth oftă şi se lăsă cu spatele pe rezemătoarea scaunului.

— Mă dau bătut, spuse el. Voi pierde în . Aha! Peste şapte mutări

— Nu chiar. — Mandelbaum arătă cu degetul spre nebunul de pe partea regelui — Dacă-l muţi aici şi apoi .

— Da, da, ai dreptate. Dar e totuna Nu sunt în dispoziţie de joc De ce-o întârzia Nat ?

— Vine el, nu-ţi face griji

Mandelbaum se mută pe fotoliu şi începu să-şi îndese tutun în pipă

— Nu înţeleg cum poţi să stai aşa, în timp ce

— .. lumea se prăbuşeşte în jurul meu. Ascultă, Pete, lumea e pe ducă de când mă ştiu. Până acum, de data asta, n-au apărut armele, ceea ce e bine

— Mai avem timp şi pentru aşa ceva Corinth se ridică şi privi pe fereastră, rămânând cu mâinile împreunate la spate şi cu umerii căzuţi. Strălucirea neclară şi neliniştită a luminilor oraşului îi reliefa silueta în semiobscuritatea camerei — Înţelegi, Felix, acest nou factor, dac-om trăi s-o vedem şi p-asta, schimbă total bazele vieţii umane Societatea noastră a fost construită de un anumit tip de om pentru un anumit tip de oameni Iar acum omul însuşi devine altceva

— Mă-ndoiesc — Zgomotul chibritului frecat de talpa pantofului lui Mandelbaum răsună neaşteptat de puternic — Omul a rămas acelaşi fel de animal

— Care era I.Q.-ul [1] tău înainte de schimbare ?

— Habar n-am.

— N-ai dat niciodată testul ?

— Ba da, m-au pus să-l dau din timp în timp pentru câte o slujbă sau alta, dar nu m-a interesat niciodată rezultatul. Ce altceva e I.Q -ul ăsta decât punctajul obţinut la un test ?

[1] I.Q — Intelligence Quotient — scară de apreciere a inteligenţei, ce se stabileşte în urma susţinerii unor teste (n. trad.).

— E mai mult de-atât. Măsoară capacitatea de a folosi date, de a înțelege și de a crea abstracțiuni...

— Dacă aparții rasei albe și culturii vest-europene sau americane. Pete, testul ăsta a fost creat doar pentru asemenea indivizi. Un membru al unui trib din Kalahari ar râde dac-ar afla că se ignoră în el capacitatea de a găsi apă. Aptitudinea asta-i mai importantă pentru aborigeni decât aceea de a jongla cu numere. Eu unul nu subestimez aspectul logic și de transpunere vizuală a personalității, dar nu cred orbește în asta, așa ca tine. Omul reprezintă mai mult de-atât, și un mecanic auto ar avea mai multe șanse de supraviețuire decât un matematician.

— Să supraviețuiască în ce condiții?

— Oricare. Adaptabilitate, rezistență, iuțeală, astea-s lucruri care contează foarte mult.

— Eu cred că bunătatea înseamnă foarte mult, interveni Sheila cu timiditate.

— Îmi pare rău, dar e un lux, deși astfel de gratuități ne fac umani, spuse Mandelbaum. Bunătatea față de cine? Uneori trebuie să te dezlănțui și să devii violent. Unele războaie sunt necesare.

— Ele n-ar izbucni dacă oamenii ar fi mai inteligenți, opină Corinth. N-ar fi fost nevoie să luptăm în al doilea război mondial dacă Hitler ar fi fost oprit când a intrat pe Valea Rinului. O divizie îl putea întoarce din drum. Dar politicienii erau prea stupizi ca să anticipeze..

— Nu, îl întrerupse Mandelbaum. Au existat motive pentru care mobilizarea unei divizii nu era, să zicem, convenabilă. Și indiferent cât de deștepți ar fi, nouăzeci și trei la sută dintre oameni vor face ceea ce e convenabil, nu ceea ce e înțelept, și se vor amăgi cu gândul că vor reuși să scape cumva de consecințe. Așa suntem alcătuiți. Și-n altă ordine de idei, lumea e atât de plină de ură și de superstiții iar oamenii, mulți dintre ei, sunt atât de drăguți, de toleranți și raționali, încât mă mir că de-a lungul istoriei n-a izbucnit mai des iadul pe pământ. — În vorbele lui se simțea amărăciunea. — Probabil că inșii practici, cei care se adaptează, au, la urma-urmei, dreptate. Poate că lucrul cel mai

moral este să mă pun pe mine, pe soţie şi pe cel mic pe primul plan. Cum a făcut unul dintre fiii mei. Acum e-n Chicago. Şi-a schimbat numele şi şi-a făcut o operaţie estetică la nas. Nu se ruşinează cu părinţii lui, nicidecum, dar şi-a scutit familia şi pe el însuşi de umilinţe. Iar eu, ca să fiu sincer, nu ştiu dacă trebuie să-l admir pentru adaptabilitate şi hotărâre ori să-l consider un prostănac lipsit de şira spinării.

— Ne-am cam îndepărtat de la subiect, constată jenat Corinth. În seara asta ne-am propus să încercăm să facem o apreciere a situaţiei pentru noi şi pentru întreaga lume. I Q-ul meu a crescut de la 160, cât aveam iniţial, la 200, în mai puţin de-o săptămână. Mă gândesc la lucruri care altădată erau de neconceput. Vechile mele probleme profesionale devin ridicol de uşoare. Numai că, dincolo de ele, totul mi se pare derutant. Prin minte-mi trec cele mai năstruşnice idei, unele foarte înspăimântătoare şi morbide. Devin iritabil din nimica toată, mă tem şi de umbra mea şi tresar fără nici un motiv. Când şi când, am viziuni în care totul pare grotesc, ca într-un coşmar.

— Încă nu te-ai adaptat la noul tău creier, atâta tot, spuse Sarah.

— Şi eu mă simt la fel, întări Sheila, cu o voce pierită şi speriată. Nu merită.

Sarah ridică din umeri şi făcu un gest larg cu braţele:

— Mie mi se pare destul de amuzant.

— Din pricina personalităţii, care nu s-a modificat, explică Mandelbaum. Sarah a fost dintotdeauna o femeie cu picioarele pe pământ. Nu-ţi iei mintea în serios, liebchen [1]. Pentru tine, puterea gândirii abstracte e o jucărie. Are prea puţin de-a face cu treburile gospodăreşti. — Pufăi şi se încruntă, încercând să privească norul de fum. — Pete, şi eu am accese ciudate ca şi tine, dar nu mă las influenţat. E o problemă fiziologică şi n-am timp de fleacuri de-astea, cel puţin acum, când lucrurile sunt aşa cum sunt. Toată lumea din sindicat vine cu tot felul de idei trăsnite despre modul cum ar

[1] Liebchen — (lb. germ. în text) — dragă, scumpo (n. trad.).

trebui să meargă lucrurile. Unui tip din sindicatul electricienilor i s-a năzărit că ar fi bine ca electricienii să facă grevă şi să preia guvernarea! Mai zilele trecute, cineva a încercat să mă împuşte.

— Cum?

Ceilalţi îl priviră cu ochi mari şi uimiţi. Mandelbaum făcu un gest nepăsător:

— Un ochitor de nimic. Dar unii oameni înnebunesc, alţii devin periculoşi ca nişte fiare, iar majoritatea sunt îngroziţi, pur şi simplu. Cei ca mine, care încearcă să meargă cu valul şi să păstreze lucrurile în limitele normalităţii, au neşansa de a-şi face duşmani. Oamenii gândesc cu mult mai mult azi, dar nu gândesc normal.

— Sigur, întări Corinth. Omul de rând... — Avu o tresărire căci auzise soneria. — Ei trebuie să fie.. Poftiţi!

Helga Arnulfsen intră prima şi, cu statura ei înaltă şi suplă, ascunse pentru o clipă masivitatea lui Nathan Lewis. Părea calmă, netulburată şi la fel de viguroasă ca întotdeauna, dar avea ochii încercănaţi.

— Bună, spuse ea fără vlagă.

— Nu e prea vesel, nu? întrebă Sheila înţelegătoare.

Helga făcu o strâmbătură.

— Am coşmaruri.

— Şi eu.

Pe Sheila o trecu un tremur.

— Nat, ce s-a întâmplat cu psihologul pe care voiai să-l inviţi? se interesă Corinth.

— A refuzat în ultima clipă, îl lămuri Lewis. I-a venit o idee pentru alcătuirea unui nou test de inteligenţă. Iar colaboratorul lui era mult prea ocupat să vadă cum se descurcă şobolanii în labirint. Nu-i nimic, nu prea aveam nevoie de ei. — Dintre toţi, doar el părea netulburat şi neîmpovărat de gânduri sumbre, prea preocupat să ajungă la noul şi neaşteptatul orizont ca să mai acorde vreo importanţă micilor necazuri personale. Merse spre bufet şi luă un sandviş din care muşcă. — Mmm, delicatesă. Sheila, de ce nu-l părăseşti pe individul ăla sălciu ca apa de ploaie ca să te măriţi cu mine?

— Să-l schimb pe o bere răsuflată? îi răspunse ea şi-i zâmbi nesigură.

— Touché![1] Și tu te-ai schimbat, nu-i așa? Dar acum, serios, credeam că mă apreciezi mai mult. M-așteptam să zici, cel puțin, „pe-un scotch contrafăcut".

— De fapt, începu Corinth mohorât, nu ne aflăm aici cu un scop anume. Cred că o simplă discuție, în termeni generali, ar clarifica problema, pentru liniștea noastră, și poate că ne-ar oferi niște idei.

Lewis se așeză la masă.

— După cum am constatat, guvernul a recunoscut, în sfârșit, că se întâmplă ceva, începu el, făcând un semn din cap către ziaristul aflat în fața lui. Presupun că era și timpul, dar recunoașterea nu va limita proporțiile panicii. Oamenii se tem, nu știu la ce să se aștepte și... ei bine, în drum spre voi, am văzut un bărbat în mijlocul străzii, răcnind că a venit sfârșitul lumii. În Central Park era o procesiune monstruoasă. Trei bețivani se încăieraseră în fața unui bar și nu se vedea nici măcar un polițist ca să intervină să-i despartă. Am auzit sirenele mașinilor de pompieri... un incendiu mare, undeva în Queens.

Helga își aprinse o țigară și, ținând ochii întredeschiși, trase din ea cu sete.

— John Rossman e acum la Washington, spuse. — După o clipă, adresându-se familiei Mandelbaum, adăugă: Acum câteva zile, a venit la Institut, le-a cerut băieților noștri să studieze fenomenul, dar să păstreze secrete rezultatele, apoi a plecat cu avionul spre Capitală. Cu influența de care se bucură, o să afle toată povestea, pentru că noi n-avem acces acolo.

— Dacă e să spunem lucrurilor pe nume, nu cred că va afla mare scofală, interveni Mandelbaum. Doar chestii minore, ca acelea prin care am trecut cu toții, în întreaga lume. Ele pot da naștere unei răsturnări de situație, asta da, dar nimeni nu are o imagine de ansamblu.

— Așteaptă puțin și te vei convinge, spuse Lewis amuzat. — Mai luă un sandviș și o ceașcă de cafea și continuă: Eu anticipez că-n mai puțin de-o săptămână are să izbucnească balamucul.

[1] Touché! — (lb. fr. în text) — Drept la țintă! (n. trad.).

— Problema e... — Corinth se ridică precipitat de pe scaunul pe care se așezase și începu să pășească încoace și-ncolo prin cameră. — Problema e că schimbarea nu s-a încheiat. După cum arată instrumentele noastre cele mai perfecționate, deși nici ele nu sunt prea exacte, căci au avut de suferit la rândul lor, schimbarea se accelerează.

— În limitele unor erori rezonabile, cred c-am detectat un progres cu desfășurare aproape hiperbolică, spuse Lewis.

Corinth stătea în picioare, cu pumnii încleștați și brațele atârnându-i moi pe lângă corp, iar Sheila scoase un mic țipăt și, fără să rostească un cuvânt, alergă spre el și i se agăță de braț. Mandelbaum fuma gânditor, privind în gol, în timp ce analiza situația; întinse o mână ca s-o liniștească pe Sarah, și ea i-o strânse, recunoscătoare. Lewis privi triumfător la sandviș și continuă să mestece. Helga nu se mișcă, iar chipul ei cu trăsături lungi deveni impenetrabil. Orașul respira slab în jurul lor.

— Ce se va-ntâmpla ? întrebă Sheila pe nerăsuflate — Tremurul ei nu trecu neobservat. — Ce se va întâmpla cu noi ?

— Doar Dumnezeu știe, spuse Lewis cu blândețe.

— Are să crească la nesfârșit ? întrebă Sarah.

— Nu, o liniști Lewis. Nu se poate. E o problemă a lanțurilor de neuroni, care-și sporesc viteza de reacție și intensitatea semnalelor pe care le transmit. Structura fizică a celulei poate rezista doar până la un anumit punct. Dacă e stimulată prea mult, se ajunge la boli mintale, urmate de idioție, urmată de moarte.

— Cât de mult vom rezista ? întrebă Mandelbaum, pe care simțul practic nu-l părăsise.

— Nu se știe. Mecanismele schimbării și ale activității nervoase nu sunt îndeajuns de bine cunoscute. Oricum, conceptul de I.Q e valabil doar într-un domeniu limitat ; a vorbi de un I.Q. de 400 nu înseamnă nimic, iar inteligența, la un asemenea nivel, s-ar putea să nici nu mai fie inteligență așa cum o cunoaștem noi, ci cu totul altceva.

Corinth fusese prea ocupat cu măsurătorile fizice și nu-și dăduse seama ce progrese făcuse departamentul

lui Lewis în domeniul teoretic Abia acum încep să se pătrundă de realitatea înspăimântătoare a situației

— Să lăsăm rezultatele finale, spuse tăios Helga. In chestiunea asta, nu putem face nimic. Întrebarea este cum să facem ca civilizația să funcționeze organizat în continuare ? Ce vom mânca ?

Corinth o aprobă, încercând să-și stăpânească o izbucnire de panică :

— Până acum, inerția socială ne-a purtat cu ea. Majoritatea oamenilor își continuă activitatea zilnică pentru că nu găsesc altceva mai bun de făcut. Dar când lucrurile vor începe să se schimbe cu adevărat..

— Femeia de serviciu și liftierul de la institut și-au dat demisia ieri, anunță Helga. Au spus că munca e prea monotonă. Ce-o să se întâmple când toate femeile de serviciu, toți gunoierii, săpătorii de șanțuri și muncitorii de la liniile de montaj vor hotărî să demisioneze ?

— N-or s-o facă toți, spuse Mandelbaum. — Își curăță pipa și se duse să-și ia cafeaua. — Unii se vor teme, alții vor înțelege că trebuie să funcționăm, iar alții... Aici e-aici ! Nu-i simplu de găsit un răspuns De acord că ne-așteaptă o perioadă de tranziție cel puțin dură, cu oameni care-și vor abandona slujbele, care vor fi speriați, cu oameni care, într-un fel sau altul, vor înnebuni. Avem nevoie de o organizare locală temporară ca să traversăm cumva următoarele câteva luni Cred că sindicatele muncitorești ar putea constitui nucleul ei — mă ocup chiar în prezent de treaba asta și, după ce vorbesc cu băieții și îi conving, vreau să discut cu primăria și să-mi ofer sprijinul.

După un moment de tăcere, Helga îi aruncă o privire lui Lewis ·

— Și n-ai încă nici o idee despre cauza schimbării ?

— Ba da, spuse biologul. Am o mulțime de idei, dar nu știu cum s-o aleg pe cea corectă. Va trebui să mai studiez și să mă gândesc, atâta tot.

— E un fenomen fizic care a cuprins întregul sistem solar, spuse Corinth. Observatoarele astronomice au reușit să stabilească măcar atâta lucru, prin studii spectroscopice Probabil că Soarele, pe orbita lui din jurul centrului galaxiei, a intrat într-un fel de câmp de forță. Dar, bazându-ne pe teorie — la naiba, doar n-o să ig-

nor teoria relativității generalizate decât în caz extrem !
— teoretic, așadar, sunt înclinat să cred că mai degrabă *am ieșit* dintr-un câmp de forță, care încetinește și frânează lumina și care afectează, bineînțeles, și procesele electromagnetice și electrochimice.

— Cu alte cuvinte, reluă Mandelbaum fără să se grăbească, intrăm de fapt într-o stare de normalitate ? Tot trecutul nostru s-a desfășurat în condiții anormale ?

— Probabil. Numai că acele condiții sunt normale pentru noi. Am evoluat așa datorită lor. Suntem ca peștii abisali, care explodează când ajung la presiuni normale.

— Hmm ! Plăcut gând, n-am ce zice !

— Nu cred că mă tem de moarte, spuse Sheila cu voce slabă, dar să mă schimb într-atât...

— Trebuie să-ți ții reacțiile în frâu, o sfătui Lewis, abrupt. Bănuiesc că acest dezechilibru va împinge pe mulți oameni în brațele nebuniei. Să nu devii unul dintre ei. — Scutură scrumul țigării de foi și continuă pe un ton rece și profesional : La laborator, am descoperit câte ceva. După cum spunea și Pete, e vorba de un fenomen fizic, fie un câmp de forță, fie absența lui, care afectează interacțiunile electronice. Cantitativ vorbind, efectul este mic. Reacțiile chimice obișnuite decurg, în mare, la fel ca înainte. De fapt, nu cred că s-au detectat modificări semnificative în viteza reacțiilor chimice din domeniul anorganic. Dar cu cât e mai complexă și mai delicată o structură, cu atât ea resimte mai puternic efectul. Trebuie să fi observat cu toții că-n ultima vreme ați fost mai plini de energie. Am testat vitezele metabolismului bazal ; și ele au crescut, nu cu mult, dar perceptibil. Și reacțiile voastre motorii sunt mai rapide, deși poate că n-ați remarcat asta, deoarece percepția subiectivă a timpului s-a accelerat și ea. Cu alte cuvinte, nu s-au produs modificări majore ale funcțiilor musculare, glandulare, vasculare și ale altor funcții pur somatice, dar ele au fost suficiente ca să vă facă să vă simțiți nervoși ; și o să vă obișnuiți curând cu asta, dacă între timp nu se întâmplă altceva. Pe de altă parte, celulele superior organizate — neuronii și, mai presus de toate, neuronii cortexului cerebral — sunt afectate foarte mult. Vitezele de percepție au crescut uimitor ; le-au măsurat

cel de la laboratorul de psihologie. Sunt sigur c-ați observat cât de repede puteți citi. Timpul de reacție față de stimuli a scăzut

— Am auzit asta de la Jones, spuse Helga imperturbabilă, însoțindu-și vorbele de o mișcare din cap, și s-au verificat statisticile privind accidentele rutiere din ultima săptămână. Dacă oamenii reacționează mai repede, bineînțeles că devin șoferi mai buni

— Îhâm, făcu Lewis. Până când or să se sature să se târâie cu șaizeci de mile pe oră și or să-nceapă să conducă cu o sută. Și-atunci n-o să mai avem coliziuni, ci accidente în toată regula.

— Dar dacă oamenii devin mai deștepți, începu Sheila, își vor da seama că..

— Regret, dar nu-i adevărat, o contrazise Mandelbaum. Fundamentele personalității nu se schimbă, corect? Și oamenii inteligenți au comis mereu fapte de-a dreptul ridicole sau rele, ca și restul lumii, de altfel. Cineva poate fi un strălucit om de știință, să spunem, dar asta nu-l împiedică să-și nesocotească sănătatea, să conducă nebunește sau să participe la ședințe de spiritism

— Sau să-i voteze pe Democrați, adăugă Lewis, zâmbind cu toată gura. Ai dreptate, Felix. Fără îndoială că inteligența sporită va afecta personalitatea în întregul ei, dar prin asta nu se elimină slăbiciunile, ignoranța, prejudecățile, sensibilitățile sau ambițiile, ba dimpotrivă, îi dă omului mai multă putere, energie și inteligență ca să și le satisfacă — și asta-i si unul dintre motivele care determină declinul civilizației.

— Ca să ne întoarcem la oile noastre, țesutul cel mai înalt organizat este, bineînțeles, cerebelul uman, materia cenușie sau sediul conștiinței, dacă vreți. El simte stimulul sau lipsa inhibiției, dacă teoria lui Pete este corectă, mai acut decât orice altceva pe lume Funcționarea sa se dezvoltă disproporționat de mult față de restul organismului Poate că nu știți ce structură complexă este creierul uman Credeți-mă, el face ca universul să pară ca un joc de construcții al unui copil. Numărul legăturilor interneuronice posibile este cu mult mai mare decât al atomilor din întregul cosmos; cifra reprezintă ceva de ordinul 10 la puterea de câteva milioane. Nu-i de mirare că o modificare neînsemnată a

electrochimiei — prea mică pentru a reprezenta ceva pentru organism — va schimba întreaga natură a minţii. Uitaţi-vă ce poate să facă o cantitate mică de drog sau de alcool şi apoi aduceţi-vă aminte că acest nou factor funcţionează pe înseşi bazele existenţei celulei. Întrebarea cu adevărat interesantă este dacă o funcţie cu un echilibru atât de fragil poate supravieţui unei asemenea modificări.

În vocea lui nu era teamă, iar ochii aruncau, din spatele lentilelor groase, o strălucire care trăda interesul omului de ştiinţă. Pentru el, situaţia reprezenta o adevărată minune ; Corinth şi-l imagină murind şi luând note clinice despre propria lui stare, în timp ce firul vieţii i se subţiază.

— Ei bine, spuse apatic fizicianul, o să aflăm foarte curând.

— Cum de puteţi rămâne liniştiţi când vorbiţi despre asemenea lucruri ? strigă Sheila. Vocea îi tremura de groază.

— Fată dragă, o lămuri Helga, îţi închipui că se poate face altceva în momentele astea ?

CINCI

Selecțiuni din *Times*, 30 iunie, New York :

SCHIMBAREA PIERDE VITEZĂ

Se constată o încetinire, dar efectele rămân ireversibile

Teoria Rhayader poate oferi o explicație

*

TEORIA CÂMPULUI UNIFICAT DEVINE REALITATE

Rhayader anunță extinderea teoriilor lui Einstein — Călătoria interstelară, teoretic posibilă

VA DEMISIONA GUVERNUL FEDERAL ?

Președintele cere autorităților locale să dea dovadă de tact

Sindicatele new-yorkeze conduse de Mandèlbaum invită la cooperare

REVOLUȚIE ÎN ȚĂRILE SOVIETIZATE

Suspendarea serviciilor mass-media — Insurecția
organizată se extinde

Revoluționarii au dezvoltat noi concepții militare
și arme neconvenționale
AGRAVAREA CRIZEI ECONOMICE MONDIALE
Magazine alimentare devastate în
Paris, Dublin, Roma, Hong Kong

Transporturile maritime în stagnare — mii de
lucrători își părăsesc slujbele
CULTUL CELUI DE-AL TREILEA BAAL SE
REVOLTĂ LA LOS ANGELES
Garda Națională demoralizată —
fanaticii ocupă poziții strategice

Primăria New York-ului interzice
activitățile locale ale cultului
UN TIGRU ÎȘI UCIDE ÎNGRIJITORUL ȘI SCAPĂ
DIN GRĂDINA ZOOLOGICĂ DIN BRONX

Poliția avertizează populația și organizează
capturarea sălbăticiunii

Autoritățile au în vedere împușcarea tuturor
specimenelor de animale superdotate
SE ANTICIPEAZĂ NOI TULBURĂRI ÎN HARLEM

Șeful Poliției declară : „Acțiunea de ieri a fost
doar un început.“ — Panica, în creștere,
imposibil de stăvilit
UN PSIHIATRU SUSȚINE CĂ OMUL S-A SCHIMBAT
DINCOLO DE ORICE ÎNCHIPUIRE

Kearnes din Bellevue : „Rezultatele imprevizibile
ale activității neurale anulează toate datele
și metodele de control actuale.“ — E imposibil
de anticipat rezultatul final

In ziua următoare, ziarul n-a mai apărut; nu a fost tipărită nici o altă publicație.

Brock se gândi că era straniu să fie lăsat mai marele întregii proprietăți Dar în ultima vreme se întâmplaseră o mulțime de lucruri de neînțeles.

Domnul Rossman plecase primul. Apoi, chiar în ziua următoare, Stan Wilmer fusese atacat de porci când intrase să le dea de mâncare. L-au fugărit guițând și grohăind și l-au călcat în picioare și, pentru ca restul să fie alungați, au trebuit să împuște câțiva. Atunci, majoritatea porcilor se năpustiseră la gard, lovindu-l și spărgându-l cu puteri unite, după care dispăruseră în pădure. Wilmer a fost rănit destul de rău și a avut nevoie de spitalizare; el a jurat să nu se mai întoarcă la fermă nici în ruptul capului Alți doi lucrători plecaseră tot în aceeași zi

Brock era prea dezorientat, prea conștient de schimbarea lui lăuntrică pentru a-i păsa. Acum, când se suspendaseră toate activitățile, cu excepția celor absolut necesare, oricum n-avea prea multe de făcut. Purtând o armă la șold, avea grijă de animale, atent să le trateze bine, și nu întâmpină dificultăți. Joe era mereu alături de el În restul timpului, stătea și citea sau rămânea cu bărbia rezemată în palmă și se gândea.

Bill Bergen îl chemă la el, la vreo două zile după întâmplarea cu porcii. Cel puțin în aparență, administratorul nu părea să se fi schimbat prea mult. Înalt, cu părul nisipiu și cu vorba tărăgănată, cu aceeași scobitoare mutată dintr-un colț în celălalt al gurii și cu ochii spălăciți și ușor sașii, rămăsese neschimbat. Numai că acum vorbi mai rar și mai precaut decât o făcuse vreodată față de Brock — sau așa i se părea acestuia ?

— Ei, Archie, începu el, Smith tocmai a plecat.

Brock își mută greutatea de pe un picior pe altul, privind în podea

— A zis că vrea să urmeze colegiul Nu l-am putut face să se răzgândească — Vocea lui Bergen trăda un ușor dispreț amuzat. — Idiotul ! Peste o lună, nici n-o să mai fie colegii. Acum n-am mai rămas decât eu, nevastă-mea, Voss și tu.

— Cam puţini pentru câtă muncă e, bâigui Brock, simţind că trebuie să spună ceva.

— La o adică, şi un singur om poate face strictul necesar, îi răspunse Bergen. Bine că-i vară. Caii şi vacile pot rămâne afară, şi atunci nu mai trebuie rânite grajdurile.

— Dar recolta ?

— Nu prea ai ce face în privinţa asta. La urma-urmei, ducă-se naibii de recoltă.

Brock ridică ochii. În toţi anii de când se afla acolo, Bergen fusese cel mai harnic şi cel mai îndârjit muncitor.

— Te-ai făcut şi tu deştept ca şi noi, nu-i aşa, Archie ? întrebă Bergen. Dacă nu cumva greşesc, cred că eşti aproape normal acum, normal pentru vremurile dinainte, vreau să zic. Şi încă nu s-a terminat. O să devii şi mai deştept.

Chipul lui Brock se împurpură.

— Iartă-mă, n-am vrut să te supăr. Eşti un băiat bun. — Rămase o clipă tăcut, răsfoind hârtiile de pe birou. Apoi : Archie, de azi încolo iei în primire ferma.

— Poftim ?

— Plec şi eu.

— Dar nu se poate... Bill...

— Ba se poate, şi chiar o să plec. — Bergen se ridică. — Ştii că eu şi soţia mea am vrut mereu să călătorim, şi mai am şi alte lucruri de rezolvat. N-are importanţă despre ce este vorba, e ceva care mă frământă de ani şi ani, iar acum cred că o să găsesc un răspuns. Plecăm cu maşina noastră şi-o să ne îndreptăm spre vest.

— Dar... dar domnul Rossman se bazează pe tine, Bill...

— Îmi pare rău, dar sunt şi alte lucruri mai importante în viaţă decât refugiul de la ţară al domnului Rossman, rosti Bergen plat. Poţi să te ocupi tu de toate, chiar dacă are să plece şi Voss.

Teama şi uimirea răbufniră într-o explozie de dispreţ :

— S-au speriat de animale, aşa-i ?

— A, nu, Archie. Să ţii minte că tu eşti, totuşi, mai deştept decât ele şi, ceea ce-i mai important, tu ai mâini. O armă bine folosită pune lucrurile la punct. — Bergen păşi spre fereastră şi privi afară. Era o zi frumoasă, cu puţin vânt, cu soare care inunda ramurile agitate ale copacilor. — De fapt, continuă el pe acelaşi ton blând şi distant, ferma e un loc mai sigur decât oricare altul. Dacă sistemele de producţie şi de distribuţie se prăbuşesc, ceea ce e foarte posibil, tu vei avea măcar ce să mănânci Dar eu şi soţia mea n-o să întinerim. Toată viaţa am fost un om serios, harnic şi conştiincios. Acum, însă, mă-ntreb de ce m-am omorât atâta şi-am lăsat anii să treacă pe lângă mine.

Se întoarse cu spatele.

— Adio, Archie.

Suna ca o comandă. Ieşi în curte clătinând din cap şi bolborosind în barbă. Joe scânci neliniştit şi-i linse palma. El îi mângâie blana aurie şi se aşeză pe o bancă, cuprinzându-şi capul în palme.

Necazul e că nu numai animalele şi eu am devenit mai inteligenţi, ci toată lumea s-a deşteptat, îşi spuse *Doamne. Dumnezeule, oare ce gânduri îi trec acum prin scăfârlie lui Bergen ?*

Era o idee înspăimântătoare. Iuţeala, adâncimea şi precizia propriei minţi deveniseră dintr-o dată neiertătoare. Nu îndrăznea să-şi imagineze cum ar putea fi acum mintea unui om normal.

Dar era greu de înţeles. Bergen nu devenise un zeu. Ochii lui nu ardeau, vocea lui nu era vibrantă şi impunătoare, iar el nu începuse să construiască motoare uriaşe care să vuiască şi să scoată flăcări. Rămăsese un bărbat înalt şi cu umeri căzuţi, cu o faţă obosită, vorbă domoală şi nimic mai mult Copacii erau încă verzi, o pasăre sporovăia în desul unui tufiş de trandafiri, o muscă albastră-cobalt se odihnea pe un braţ al băncii

Confuz, Brock îşi aminti crâmpeie din predicile pe care le auzise în puţinele dăţi când fusese la biserică. Sfârşitul lumii — cerul are să se despice, îngerii îşi vor

revărsa furia asupra pământului sfârtecat și Dumnezeu are să apară ca să-i judece pe fiii omului ? Ciuli urechile ca să prindă tropotul copitelor, dar auzi doar susurul vântului printre frunze.

Acesta era cel mai rău lucru. Cerului nu-i păsa. Pământul continua să se rotească prin nesfârșirea întunecată și tăcută, și ceea ce se petrecea în bolboroseala asta murdară, care dădea pe dinafară, putea trece neobservat

Nimănui nu-i păsa. Tot ce se întâmpla pe pământ nu prezenta nici o importanță.

Brock își privi pantofii scâlciați, apoi mâinile păroase și puternice, pe care și le ținea între genunchi. I se păreau imposibil de străine, mâinile unui necunoscut. *Sfinte Isuse,* gândi el, *toate astea mi se-ntâmplă chiar mie ?*

Îl prinse pe Joe de gât și-l apropie de piept. Dintr-o dată simți, sălbatică, nevoia de o femeie, cineva care să-l strângă în brațe și să stea pavăză în fața singurătății ce izvora din cer.

Simțind o sudoare rece pe tot corpul, se ridică și merse spre casa lui Bergen. Bănuia că de-acum încolo aceasta îi aparținea.

Voss era un tip tânăr, un flăcău de la oraș, nu prea isteț, care nu reușise să-și găsească altă slujbă. Când Brock intră în cameră, Voss ridică ochii melancolici din cartea pe care o citea.

— Ei, spuse Brock, Bill a plecat adineauri.

— Știu. Acum ce ne facem ?

Voss era înspăimântat și slab de înger, gata să-i lase pe alții să conducă. Trebuie că Bergen anticipase asta. Sentimentul de răspundere creștea.

— Dacă stăm aici, n-o să pățim nimic, glăsui Brock. Așteptăm, ne vedem de-ale noastre, și gata.

— Animalele...

— Ai armă, nu ? Oricum, or să înțeleagă de unde le vine binele. Doar să fii atent, să le tratezi cu blândețe și să încui porțile după tine.

— N-am de gând să îngrijesc blestematele astea de animale, izbucni Voss, îndărătnic.

— Totuși pentru asta ai fost angajat aici, nu ?

Brock se duse la răcitor, scoase două cutii de bere și le deschise

— Ascultă, sunt mai deștept decât tine, așa că...

— Iar eu sunt mai puternic Dacă nu-ți convine, poți să pleci. Eu rămân. — Brock îi dădu lui Voss o cutie și o duse pe-a lui la gură. După ce trase o înghițitură continuă . Ascultă ! Cunosc animalele. S-au învățat aici. Vor rămâne pe lângă fermă, pentru că nu știu altceva și pentru că noi le dăm hrană și pentru că... ăă... cu timpul s-au învățat să respecte omul. În pădure nu sunt urși sau lupi, nimic să ne provoace necazuri, în afară de porci, probabil. Mie mi-ar fi mai frică la oraș.

— Cum asta ? — Fără să vrea, Voss se simțea dominat. Lăsă cartea deoparte și luă berea

Brock aruncă o privire la titlu : *Night of Passion*, într-o ediție de doi bani. Voss o fi devenit mai deștept, dar asta nu-l schimbase deloc. Nici măcar nu voia să gândească

— Oamenii, spuse Brock Dumnezeu știe de ce-s în stare.

Se duse la radio, îl deschise și nimeri un post care transmitea un buletin de știri. Nu pricepea chiar tot ; se vorbea în principal despre noua putere a creierelor, dar cuvintele se înlănțuiau într-un fel care-i depășea înțelegerea. Vocea crainicului suna totuși înspăimântată

După masa de prânz, Brock hotărî să facă o recunoaștere prin pădure, să vadă dacă putea găsi porcii, pentru a afla ce puneau la cale. Îl îngrijorau mai mult decât voia să admită. Porcii fuseseră dintotdeauna mai mintoși decât își închipuia majoritatea oamenilor. S-ar putea să înceapă să se gândească la proviziile de mâncare de la ferma păzită doar de doi oameni.

Nici nu-l chemase pe Voss să-l însoțească ; ar fi refuzat și, în orice caz, era mai înțelept ca unul dintre ei să rămână de veghe acasă. Brock și Joe trecură de gard și intrară în pădurea care avea șase sute de acri

Pădurea era verde, umbroasă și plină de freamăt Brock pășea cu fereală, cu pușca subsuoară, dând deoparte, cu grijă, desișul din fața lui. Nu văzu nici o veveriță, deși pădurea era, îndeobște, plină de ele. Ei, poate că s-au mai deșteptat, la fel ca și ciorile, și înțeleseseră că-i mai bine să se ferească din calea bărbatului

cu puşcă. Se întrebă câţi ochi îl urmăreau acum şi ce se petrecea dincolo de acei ochi. Joe îl urma îndeaproape, fără să mai ţopăie în toate părţile, cum avea obiceiul.

O creangă pe care n-o băgase în seamă îi şfichiui violent obrazul. Rămase nemişcat, simţind cum teama i se furişează în suflet. Oare acum gândeau şi arborii? Avea să se răscoale întreaga lume?

Nu... După câteva momente, îşi recăpătă stăpânirea de sine şi păşi hotărât de-a lungul potecii pe care mergeau oile. Pentru a fi schimbat astfel orice-ar-fi-fost — un lucru trebuia, în primul rând, să fie capabil de gândire. Copacii şi arborii n-aveau creier. Îşi aduse aminte că auzise odată că nici insectele n-aveau, şi-şi făcu un semn ca să verifice. Bine că domnul Rossman dispunea de o bibliotecă mare.

Şi era, de asemenea, un fapt îmbucurător că nu-şi pierduse calmul, înţelese Brock Niciodată nu-l entuziasmase nimic, şi primea noua ordine mai puţin tulburat decât părea cu putinţă. Fiecare lucru la vremea lui, acesta era secretul. Să trăiască de la o zi la alta, făcând doar atât cât să rămână în viaţă.

Dintr-un desiş din faţa lui se iţi râtul unui porc. Era un vier bătrân, negru, o creatură cu înfăţişare înfiorătoare, care stătea pironită în calea lui. Joe se zbârli, mârâind, şi Brock ridică puşca. Rămaseră aşa îndelung, nemişcându-se nici unul, nici celălalt. Apoi vierul grohăi, parcă dispreţuitor, se întoarse şi, curând, umbrele pădurii îl înghiţiră. Brock îşi dădu seama că tot corpul îi fusese cuprins de o transpiraţie rece.

Se sili să-şi continue preumblarea alte câteva ore, cercetând pădurea, dar nu reuşi să vadă nimic deosebit. La întoarcere era cufundat în gânduri. Animalele se schimbaseră, desigur, dar nu putea să-şi dea seama în ce măsură sau ce vor face în următorul moment. Poate nimic.

— Mi-a venit o idee! spuse Voss, când Brock intră în casă. Poate c-ar fi bine să ne mutăm la alt fermier. Ralph Martinson are nevoie de încă cineva să-l ajute, pentru că angajatul lui a plecat.

— Eu rămân aici.

Voss îl măsură cu o privire rece:

— Pentru că nu vrei să fii din nou prostul târgului, aşa-i ?

Lui Brock nu-i prii̇ră vorbele celuilalt, dar reuşi să-i răspundă calm

— Ia-o cum vrei.

— Eu n-am de gând să stau aici la nesfârşit.

— Nici nu ţi-a cerut-o cineva. Hai, e vremea mulsului.

— Iudă ce eşti, ce-o să facem cu laptele de la treizeci de vaci ? Camionul de la fabrica de lapte n-a mai venit pe-aici de trei zile

— Mda. În fine, mă mai gândesc eu. Dar acum nu le putem lăsa să le plesnească ugerele.

— Serios ? protestă Voss, dar îl urmă către staul

Să mulgi treizeci de vaci însemna muncă serioasă, chiar cu ajutorul câtorva mulgătoare mecanice. Brock hotărî să le facă sterpe mai pe toate, dar asta cu timpul, pentru că lucrurile trebuiau duse la bun sfârşit încetul cu încetul. Acum animalele erau neliniştite şi greu de potolit

Ieşi afară, luă o furcă şi începu să arunce fân peste gard, în ocolul oilor care veniseră singure din pădure, ca de obicei. Mai avea până să termine, când auzi lătrăturile dezlănţuite ale lui Joe. Se întoarse şi văzu uriaşul taur de Holstein apropiindu-se de el.

A scăpat ! Brock duse mâna către pistolul de la şold, apoi înşfăcă furca. Nu-i era de mare folos o asemenea pocnitoare pentru monstrul acela. Taurul mugi scurt, răscolind pământul cu o copită, şi-şi clătină capul cu coarne abia mijite.

— Uşor, amice — Brock se apropie încet de el, umezindu-şi cu vârful limbii buzele uscate şi crăpate. Îşi auzea bătăile inimii. — Aşa, uşurel, hai înapoi în grajd

Joe hămăi şi-şi arătă colţii, însă nu se mişcă de lângă stăpân Aplecându-şi capul, taurul atacă Brock se înţepeni mai bine pe picioare şi se încordă Uriaşul din faţa lui părea să acopere cerul

Îl înţepă cu furca sub mandibula. Realiză instantaneu că făcuse o greşeală, trebuia să lovească în ochi. Furca îi scăpă din mână şi simţi o lovitură care-l trânti la pă-

mânt. Taurul își plecă din nou capul, încercând să sfârtece pieptul lui Brock cu coarnele care, de fapt, nu existau.

Deodată, taurul scoase un muget îndurerat. Joe îl atacase din spate și-și înfipsese colții într-un loc vulnerabil. Uriașul se întoarse și, cu o copită, îi strivi coastele lui Brock. Bărbatul dădu la iveală pistolul și, aflat încă la pământ, trase. Taurul porni în goană. Brock se rostogoli, se ridică șovăitor în picioare și îl ajunse din urmă, alergând după el. Înfipse țeava pistolului în spatele unei urechi și trase din nou. Taurul se împiedică și se prăbuși în genunchi. Brock goli tot încărcătorul în țeasta lui După aceea se prăbuși peste cadavru, simțind un vârtej amețitor, și-și pierdu cunoștința.

Își reveni când îl scutură Voss.

— Ești rănit, Archie ? — Cuvintele aveau o rezonanță lipsită de înțeles pentru Brock. — Ești rănit ?

Brock se lăsă ajutat de Voss pentru a ajunge în casă. După o înghițitură zdravănă de tărie, se simți mai bine și se pipăi.

'— N-am nimic, bodogăni el Zgârieturi și tăieturi, dar nimic rupt. E bine.

— Asta pune capac la toate. — Voss era mai zdruncinat decât el. — Plecăm de-aici.

Roșcovanul scutură din cap :

— Ba nu.

— Ai înnebunit ? Sunt singur aici, cu toate animalele care parcă au turbat, totul se duce dracului — ești țicnit ?

— Rămân.

— Eu nu. Și parcă-mi vine să te silesc să mergi cu mine.

Joe mârâi.

— Nu-ncerca. — Nu simțea decât o imensă sfârșeală. — Du-te dacă vrei, dar pe mine lasă-mă-n pace. Îmi revin eu.

— Păi...

— O să mân o parte dintre vite la Martinson, mâine, dacă o să vrea să le ia. De rest mă ocup eu.

Voss mai încercă să-l convingă, apoi renunță, luă mașina de teren și plecă. Brock zâmbi, fără să știe exact de ce.

Verifică padocul taurului. Poarta fusese dărâmată prin împingere Gardurile rezistaseră, în bună parte, pentru faptul că animalele nu știau că le pot dobori forțându-le Se părea însă că acum înțeleseseră asta.

— O să trebuiască să îngrop animalul ăla cu buldozerul, zise Brock — I se părea din ce în ce mai normal să-i vorbească lui Joe cu voce tare — O facem mâine Hai să mâncăm ceva, băiete, apoi citim și ascultăm muzică De azi încolo, cred c-o să fim aici numai noi doi.

ŞASE

ORAŞUL este un organism, dar până acum Corinth nu se gândise niciodată la echilibrul lui precar şi complicat. Acum, când echilibrul fusese distrus, New York-ul aluneca năvalnic spre dezintegrare şi moarte.

Mai circulau doar câteva rame de metrou, ca un sistem de salvare, conduse de cei îndeajuns de devotaţi ca să rămână într-o slujbă ce devenise absolut monotonă şi dezgustătoare. Staţiile erau pustii şi întunecoase, mizere din cauza gunoaielor nestrânse, şi scrâşnetul roţilor încerca să ascundă, fără a reuşi, o singurătate chinuitoare. Corinth mergea la muncă pe străzi murdare, pe care traficul devenise aidoma unei frânturi din fluviul năvalnic.

Amintire de acum cinci zile · *drumurile blocate, o baricadă de oţel lungă de zece mile, claxoane şi vociferări până când geamurile începuseră să vibreze, motoare mergând în gol, umplând aerul cu gaze de eşapament şi sufocând oamenii — panică oarbă, o mulţime dezlănţuită ce fugea din oraşul pe care-l considera terminat, târându-se cu o viteză medie de abia cinci mile pe oră. Barele de protecţie a două maşini se agăţaseră una de alta, şi şoferii lor coborâseră şi se bătuseră până când feţele lor deveniseră măşti însângerate. Elicopterele poliţiei bâzâiseră neputincioase pe deasupra oraşului, ca nişte muşte monstruoase. Era întristător să constaţi că inte-*

ligenţa multiplicată nu potolise o asemenea goană animalică.

Cei rămaşi, probabil trei pătrimi dintre locuitorii oraşului, se descurcau greu Gazele, apa şi electricitatea încă se distribuiau, dar sever raţionalizate Alimentele încă mai soseau, în cantităţi mici, de la fermele din împrejurimi, dar trebuia să te mulţumeşti cu puţin si să plăteşti sume exorbitante Oraşul era ca un cazan in fierbere, bolborosind, umflându-se şi pregătindu-se să dea pe de lături

Amintire de acum trei zile *a doua răscoală din Harlem. când teama de necunoscut şi revolta furioasă faţă de nedreptăţi acumulate de-a lungul timpului ridicasera oamenii la luptă, fără alt motiv decat acela că minţile lor needucate nu-şi puteau controla noile puteri. Vuietul înspăimântător al blocurilor de locuinţe cuprinse de vâlvătăi, limbi de foc purtate de vânt şi încercând să lingă cerul nopţii. Lumina pâlpâitoare şi sângerie pe mii de feţe întunecate, mii de oameni prost îmbrăcaţi tropăind şi legănându-se şi luptându-se pe străzi Un cuţit sclipind scurt şi înfigându-se în gâtlejul unui om. Un urlet frânt, cotropit de tălăzuirea focului. Un ţipăt al unei femei, căzută şi călcată, strivită şi desfigurată sub sute de picioare în goană nebună. Elicopterele agitându-se şi răsucindu-se în furtuna stârnită de aerul supraîncălzit de flăcări ce se năpustea spre înălturi. Iar dimineaţa, străzi pustii, o pâclă de fum iute şi amărui, câte-un scâncet în dosul unor ferestre cu jaluzelele trase.*

Da, o aparenţă de ordine deocamdată. Însă... cât mai putea să dureze ?

Un bărbat zdrenţăros, cu o barbă neuniformă, lăsată să crească de câteva zile, declama patetic la un colţ de stradă. Câteva zeci de oameni se buluceau in preajma lui, ascultându-l cu un interes bizar. Corinth auzi cuvintele sonore şi aspre în tăcerea din jur :

— ...pentru c-am uitat principiile eterne ale vieţii, pentru că i-am lăsat pe oamenii de ştiinţă să ne trădeze, pentru că i-am urmat pe toţi netrebnicii. Ascultaţi-mă, viaţa e tot ce contează în faţa marii Unicităţi în care toţi sunt unul şi unul este toţi. Priviţi-mă, vă aduc vorbele celor ce s-au întors...

Simţi un fior şi făcu un ocol rapid pe lângă colţ. Oare individul acela era un misionar al cultului celui de-al Treilea Baal?

Nu-şi dădu seama şi nici n-avea chef să se oprească pentru a afla. Nu zări nici un poliţist căruia să i se adreseze. Aveau să fie tulburări grave dacă noua religie îşi făcea mulţi prozeliţi, aici, în oraş. Simţi o uşoară consolare văzând că o femeie intră în biserica catolică din apropiere.

Un taximetru coti, pe două roţi, de după colţ, şterse o maşină parcată şi dispăru cu un uruit exploziv. Un alt automobil se strecură încet pe stradă, şoferul având chipul crispat, şi pasagerul ţinând în mâini o armă cu ţeava retezată. Teamă. Magazinele de pe ambele părţi ale străzii aveau obloanele trase şi bătute în cuie; rămăsese deschisă doar o băcănie mică, iar proprietarul ei purta un pistol la brâu. Pe treptele din faţa intrării întunecoase a unui bloc stătea un bătrân care citea cu o lăcomie deznădăjduită *Critica* lui Kant, ignorând toată lumea din jurul lui.

— Domnule, n-am mâncat nimic de două zile.

Corinth privi la forma ce se furişase dintr-o alee.

— Îmi pare rău, răspunse el. Mai am doar zece dolari. Abia dacă-mi ajung pentru o masă de prânz, la preţurile de acum.

— Dumnezeule, nici slujbă nu găsesc...

— Mergi la primărie, amice. Or să-ţi dea o slujbă şi vor avea grijă să-ţi dea şi de mâncare. Au mare nevoie de oameni.

Dispreţ:

— La ăia? Să mătur străzile, să car gunoiul, să conduc maşini cu alimente... Mai degrabă crăp de foame!

— Atunci mori de foame, îi aruncă în grabă Corinth şi se îndepărtă.

Greutatea revolverului, care-i trăgea în jos buzunarul hainei, îi dădea curaj. După câte văzuse, nu putea arăta înţelegere şi milă faţă de un asemenea individ. Cu toate astea, la ce se putea aştepta? Ia, de exemplu, un om obişnuit, un muncitor într-o fabrică sau un funcţionar, cu mintea tocită de o mulţime de reflexe verbale, cu un viitor târâş-grăpiş, de pe-o zi pe alta, care nu-i oferă nimic altceva decât şansa de a-şi umple

pântecul şi de a se lăsa anesteziat de vreun film sau de programe de televiziune — automobile mai mari şi mai strălucitoare, mai multe şi mai atrăgătoare materiale plastice, tot înainte şi mereu mai sus, în pas cu Modul de Viaţă American. Chiar şi înainte de schimbare, societatea occidentală suferise de un pustiu lăuntric şi, fără s-o recunoască, înţelesese că viaţa ar trebui să însemne ceva mai mult decât sinele efemer — dar idealul se lăsase îndelung aşteptat

Apoi, dintr-o dată, aproape peste noapte, inteligenţa umană explodase spre înălţimi fantastice. Un cosmos nou se deschidea în faţa acestui om, viziuni, vise de împlinire, gânduri fierbând în el, dar nechemate. Vedea lipsa de scop a vieţii, trivialitatea muncii lui, limitele înguste şi fără rost ale credinţelor şi convenţiilor la care ţinea — şi se resemna.

Nu toţi oamenii plecau, desigur, nici măcar majoritatea. Dar o făcuseră suficient de mulţi ca să deregleze serios întreaga structură a civilizaţiei industriale Dacă nu se mai extrăgea cărbune, atunci producătorii de oţel şi de maşini nu mai puteau rămâne în slujbe nici măcar dacă ar fi dorit Dacă la toate acestea se adăugau distorsiunile provocate de emoţiile care nu mai puteau fi ţinute în frâu şi..

O femeie în pielea goală trecu pe stradă, ducând într-o mână un coş de piaţă Se hotărâse să gândească cu mintea ei căci, îşi imagina Corinth, socotise că hainele erau inutile vara şi profitase de faptul că poliţia avea destule necazuri ca să nu se mai ocupe şi de ea. *Per se*, această atitudine nu provoca nimănui nici un rău dar, ca simptom, îl făcu să se-nfioare. Toate societăţile erau fundamentate, în mod necesar, pe anumite reguli şi restricţii, mai mult sau mai puţin arbitrare. Acum însă, prea mulţi oameni înţeleseseră deodată că legile erau arbitrare, fără un.înţeles intrinsec, şi începuseră să le violeze pe cele care nu le plăceau.

Un tânăr stătea în pragul unei case, cu braţele încolăcite în jurul picioarelor trase la piept şi cu bărbia pe genunchi, legănându-se încolo şi încoace, scâncind slab Corinth se opri

— Ce s-a întâmplat ?

— Teamă. — Ochii lui erau strălucitori și înghețați — Mi-am dat seama deodată. Sunt singur.

Mintea lui Corinth făcu un salt dincolo de ceea ce avea să spună, dar auzi cuvintele panicate și frânte.

— Tot ce știu, tot ce simt, e aici, în cap. Totul există pentru mine doar în măsura în care cunosc. Și într-o zi o să mor. — Un firicel de salivă i se prelinse din colțul gurii. — Într-o zi va coborî marele întuneric, eu nu voi mai fi... nimic nu va mai exista! Poate că tu vei mai exista, fiindcă tu... deși cum aș putea ști că nu ești doar un vis de-al meu? Dar pentru mine nu va mai fi nimic, nimic, nimic. Nici măcar nu voi fi existat.

Din ochii lui se rostogoliră lacrimi, și Corinth pășì mai departe. Nebunie... da, era strâns legată de prăbușire. Sigur, sunt milioane de oameni care nu fuseseră capabili să reziste neașteptatelor dimensiuni și clarități ale înțelegerii. Nu reușiseră să-și folosească noua putere, și ea îi dusese spre nebunie.

Se cutremură, deși aerul unduia, molcom, de căldură.

Institutul era ca un refugiu de liniște. Când intră, văzu un bărbat stând de pază: cu pușca automată așezată pe un scaun alăturat și cu o carte de chimie pe genunchi. Chipul celui care se ridică la intrarea lui Corinth era senin:

— Bună:

— Ai avut ceva necazuri, Jim?

— Încă nu. Dar, cu atâția zănatici și fanatici, nu se știe niciodată.

Corinth dădu aprobator din cap, simțind că poate face uitat sentimentul neplăcut pe care-l trăise pe stradă. Încă mai existau oameni care n-o luaseră razna după tot felul de năzăriri, ci își vedeau conștiincioși de treburile imediate.

Liftierul era un băiat de șapte ani, fiul cuiva de la institut; școlile se închiseseră.

— Bună ziua, domnule, făcu el vesel. V-așteptam. Cum Dumnezeu și-a lucrat Maxwell ecuațiile?

— Hm? — Privirea lui Corinth căzu pe o carte aflată pe banchetă. — A, studiezi radiofonia, așa-i? Volumul ăsta al lui Cadogan e cam greu ca să începi cu el, ar trebui să pornești cu...

— Am văzut diagramele circuitului, domnule Corinth Vreau să aflu de ce funcționează, și numai Cadogan dă ecuațiile

Corinth îi recomandă o carte despre calculul vectorial

— După ce-o termini, vino la mine să mai stăm de vorbă.

Când cobori la etajul șapte zâmbea, dar buna dispoziție îi pieri de cum intră pe coridor. Lewis era în laboratorul lui, așteptându-l.

— Târziu, făcu el morocănos.

— Sheila, răspunse Corinth

Conversația oamenilor de aici devenea repede un nou limbaj. Când mintea lucra cu o capacitate de patru ori mai mare, un singur cuvânt, un gest al mâinii, esența unei expresii puteau transmite mai multe cuiva care te cunoștea și-ți știa ticurile decât paragrafe întregi de exprimări gramaticale.

— Ai cam întârziat în dimineața asta, voise să spună Lewis Ai avut necazuri ?

— Am plecat târziu din cauza Sheilei, îi răspunse Corinth Nu-i priește deloc situația asta, Nat. Sunt serios îngrijorat din pricina ei. Dar ce pot să fac? Nu mai înțeleg psihologia umană, se schimbă prea mult și prea repede Nimeni nu mai pricepe nimic Devenim ca toții străini unul față de altul — față de noi înșine — și e înfiorător.

Masivul Lewis făcu un pas în față :

— Hai. Rossman e aici și vrea să aibă o discuție cu noi

O luară de-a lungul coridorului, lăsându-i pe Johansson și pe Grünewald adânciți în munca lor . măsurând constantele naturale modificate, recalibrând instrumentele, parcurgând, de la zero, enorma masă de cunoștințe științifice

În restul clădirii, celelalte catedre investigau și identificau fațetele schimbate ale propriilor discipline . cibernetica, biologia, chimia și, mai presus de toate, psihologia — oamenii duceau dorul somnului, dar erau prea multe de făcut

Șefii catedrelor se așezaseră la masa lungă din sala mare de ședințe La un capăt stătea Rossman, înalt, slab

și cu părul alb, fără o tresărire pe chipul auster. Îi avea pe Helga Arnulfsen în dreapta și pe Felix Mandelbaum în stânga. Vreme de o clipă, Corinth se întrebă ce căuta aici organizatorul sindical, apoi își dădu seama că reprezenta, cu siguranță, guvernul de urgență al orașului.

— Bună ziua, domnilor! — Rossman respecta eticheta, cu o minuție care ar fi stârnit râsul dacă n-ar fi fost evident efortul de a se agăța de ceva real și cunoscut. — Vă rog să vă așezați.

Se părea că acum venise toată lumea, pentru că Rossman trecu direct la subiect.

— Tocmai m-am întors de la Washington. V-am convocat pe toți întrucât simt că se impune, cu urgență, un schimb de idei și informații. Veți fi mai liniștiți dacă vă voi prezenta o imagine generală a situației, și eu vă voi fi recunoscător dacă-mi veți spune ce explicații științifice ați găsit. Împreună am putea alcătui un plan inteligent și coerent.

— Cât privește explicația, luă Lewis cuvântul, noi, cei de la institut, recunoaștem că teoria doctorului Corinth este corectă. Ea postulează un câmp de forță cu caracter parțial electromagnetic, generat de o acțiune giromagnetică din interiorul nucleilor atomici din apropierea centrului galaxiei. Acesta radiază spre exterior sub forma unui con care, la intrarea în sectorul nostru de spațiu, are o rază de mulți ani-lumină. El a inhibat anumite procese electromagnetice și electrochimice, printre care, în mod special, funcționarea unor tipuri de neuroni. Presupunem că sistemul solar, în mișcarea lui orbitală în jurul centrului galactic, a intrat într-un câmp de forță cu multe milioane de ani în urmă — puțin după Perioada Cretacică. Neîndoielnic, multe specii existente la vremea aceea au dispărut. Cu toate acestea, viața ca întreg a supraviețuit, a adaptat sisteme nervoase compensate pentru forța inhibitoare, devenind astfel cu mult mai eficientă. Pe scurt, toate formele de viață din zilele noastre sunt, sau erau, cu puțin timp înainte de schimbare, pe atât de inteligente pe cât le-o permiseseră condițiile.

— Înțeleg, aprobă Rossman. Iar apoi, soarele și planetele lui au ieșit din câmpul de forță.

— Exact. Câmpul trebuie să aibă o graniţă destul de precis delimitată, aşa cum se întâmplă astfel de fenomene în astronomie, pentru că schimbarea s-a petrecut în câteva zile. Întinderea câmpului — de la regiunea de intensitate maximă, până la regiunea în care efectul nu apare deloc — este probabil numai de zece milioane de mile lăţime. Acum am ieşit sigur din această zonă, constantele fizice au rămas stabile în ultimele câteva zile.

— Dar minţile noastre nu, spuse Mandelbaum posomorât.

— Ştiu, interveni Lewis. O să ajungem imediat şi la aspectul acesta. Efectul general provocat de ieşirea Pământului din câmpul inhibitor a fost, desigur, o dezvoltare explozivă a inteligenţei la toate formele de viaţă care posedă creier. Forţa de atenuare, faţă de care fiecare organism viu era adaptat, a dispărut brusc. Bineînţeles că absenţa acestei forţe a produs un dezechilibru enorm. Sistemele nervoase au manifestat tendinţa de a reacţiona pripit, încercând să se stabilizeze şi să funcţioneze la noul nivel — de aceea, la început, toată lumea era agitată şi iritabilă. Structurarea fizică a creierului este adaptată la o anumită viteză sau, mai degrabă, la un grup de viteze sau semnale neuronice ; acum, viteza a crescut brusc, în timp ce structura fizică a rămas aceeaşi. Într-un limbaj mai pe înţelesul tuturor, ne va trebui mult timp ca să ne obişnuim cu situaţia aceasta.

— De ce n-am murit ? întrebă Grahovitch, chimistul. Am impresia că inima şi celelalte organe vor începe să funcţioneze nebuneşte.

— Sistemul nervos autonom a fost afectat relativ puţin, explică Lewis. E o problemă de tip celular ; după cum ştiţi, există multe tipuri diferite de celule nervoase şi, evident, numai cele din cortexul cerebral au reacţionat mai mult la schimbare. Chiar şi în cazul lor, viteza de funcţionare n-a crescut de fapt prea mult — factorul este mic — dar e clar că procesele pe care le presupune conştiinţa sunt atât de sensibile, încât accelerarea a constituit un şoc pentru ceea ce numim gândire.

— Dar vom supravieţui ?

— A, da, sunt sigur că majoritatea oamenilor nu vor suferi dereglări psihice. Unii au înnebunit, bineînţeles, dar asta se datorează unor motive mai degrabă psihologice decât histologice.

— Şi... vom mai intra într-un alt câmp de forţă de acelaşi fel ? se interesă Rossman.

— Puţin probabil, răspunse Corinth. Bazându-mă pe teorie, sunt aproape sigur că nu poate exista decât un singur asemenea câmp în orice galaxie. Ţinând seama că Soarelui îi trebuie circa două sute de milioane de ani ca să parcurgă orbita în jurul centrului galaxiei, vom avea la dispoziţie o perioadă cu mult mai lungă decât cea menţionată, până să ne facem griji că vom deveni din nou proşti.

— Mda. Am înţeles, domnilor. Vă mulţumesc foarte mult — Rossman se aplecă uşor peste masă, împreunându-şi degetele în faţa lui. — În legătură cu ceea ce am reuşit să aflu, îmi pare rău, dar nu am prea multe veşti, cele pe care le am sunt proaste. Washington-ul a devenit un adevărat ospiciu. Mulţi oameni-cheie şi-au părăsit deja posturile ; se pare că există lucruri mai importante în viaţă decât administrarea legii numărul cutare sau cutare, aşa că...

— Păi, am impresia că au dreptate, rânji Lewis sardonic.

— Fireşte. Dar să privim lucrurile în faţă, domnilor ; oricât de puţin ne-ar plăcea sistemul actual, nu-l putem distruge peste noapte.

— Ce ştiţi despre celelalte ţări ? întrebă Weller, matematicianul. Ce se întâmplă în Rusia ?

— Am fi neajutoraţi în faţa unui atac armat, spuse Rossman, dar serviciile noastre de contrainformaţii, atâta cât au mai rămas, afirmă că dictatura sovietică se confruntă cu probleme grave. — Oftă şi continuă : Fiecare lucru la vremea lui, domnilor. Nu trebuie să ne îngrijoreze propria noastră decădere. Washington-ul e, pe zi ce trece, tot mai neputincios : din ce în ce mai puţini oameni respectă ordinele şi apelurile preşedintelui, iar forţele aflate la dispoziţia lui scad vizibil. În unele zone s-a declarat deja legea marţială, dar orice încercare de aplicare a ei n-ar însemna decât izbucnirea unui război

civil Reorganizarea va trebui să se facă pe baze locale. Acestea sunt, în esenţă, veştile pe care vi le-am adus.

— Şi noi lucrăm la un asemenea proiect aici, la New York, afirmă Mandelbaum. — Arăta obosit, epuizat de zile şi nopţi de eforturi supraomeneşti — Am reuşit să conving sindicatele să se alinieze la această idee. Se va organiza aprovizionarea cu alimente şi distribuirea lor, şi sperăm să constituim o miliţie formată din voluntari, pentru a menţine, cât de cât, ordinea

Se întoarse către Rossman.

— Sunteţi un organizator capabil. Celelalte interese ale dumneavoastră, afacerile şi întreprinderile pe care le aveţi se prăbuşesc; nouă însă ne revine o misiune importantă, care trebuie dusă la bun sfârşit N-aţi vrea să ne ajutaţi ?

— Ba da, desigur, primi bătrânul. Dar Institutul ?

— Va trebui să-şi continue activitatea. E important să înţelegem exact ce s-a întâmplat şi la ce ne putem aştepta în viitorul apropiat Trebuie să dezvoltăm cât mai curând o sumedenie de proiecte.

Discuţia luă apoi o turnură organizatorică. Corinth avea puţine de spus în această privinţă. Era prea îngrijorat de starea Sheilei. Noaptea trecută, soţia lui se trezise urlând

ŞAPTE

VRACIUL WATO trasa imagini în praful din fața colibei lui și bolborosea către el însuși. M'Wanzi îi auzi glasul printre clănțănitul armelor și bubuitul înfundat al tobelor războinicilor care patrulau încoace și încolo.

— ...legea similitudinii, potrivit căreia un fenomen dă naștere altui fenomen asemănător, poate fi exprimată în forma *da* și *non-da*, dovedind astfel că această formă de magie se supune legii cauzalității universale. Dar cum să aplici aici legea contaminării... ?

M'Wanzi îi aruncă o privire amuzată. Bătrânul n-avea decât să-și construiască visele lui prăfuite după cum dorea. Pușca de pe umăr reprezenta realitatea solidă care lui îi era de ajuns. Căci puștile, iar nu magia, vor împlini dorința cea veche.

Eliberați omul negru! Alungați-i pe opresorii albi dincolo de mare! Acesta fusese visul vieții lui, încă din tinerețe și din vremea trudei pe plantație, dar abia acum...

Spre deosebire de ceilalți, el nu se îngrozise de ceea ce se întâmpla în sufletul lui. Folosise această putere pentru a gândi, cu bucurie feroce și grăbită, și voința lui dominase triburi întregi cuprinse de vântul nebuniei și al spaimei, gata să se închine oricui pentru a obține consolare și îndemn. Pe mii de mile pătrate, din jungla Congo-ului până în savanele din sud, oameni înrobiți,

chinuiţi şi scuipaţi îşi ridicaseră feţele disperate la auzul mesajului purtat de vânt. Acum sosise momentul să lovească, înainte ca omul alb să poată riposta — planul era gata întocmit în sufletul lui M'Wanzi Elefantul; campania se va desfăşura ca un fulger, în câteva zile Limbajul subtil atrăsese de partea lui pe şefii a sute de triburi care se duşmăneau între ele, armata prinsese viaţă, şi sosise clipa să devină liberi!

In timp ce el se îndrepta spre marginea junglei, tobele transmiteau mesaje. Trecu printr-un desiş de trestie şi intră în umbra deasă a pădurii. O altă umbră cobori, zbură aproape atingând pământul şi rămase aşteptând într-o poziţie grotescă. Ochii cenuşii şi inteligenţi îl priveau cu o tristeţe înnăscută.

— Ţi-ai adunat fraţii din păduri? întrebă M'Wanzi

— Vin curând, răspunse maimuţa

Aceasta fusese marea realizare a lui M'Wanzi. Restul — organizarea, campania plănuită — nu însemna nimic pe lângă toate astea; pentru că dacă sufletele oamenilor deveniseră imens de mari, tot aşa trebuiau să fi crescut şi sufletele animalelor Bănuiala lui fusese confirmată de poveşti înfiorătoare despre raiduri ale unor elefanti demonic de inteligenţi împotriva unor ferme, dar când se auziseră aceste veşti, el lucra deja, cu un cimpanzeu capturat, la alcătuirea unui limbaj comun, format din plescăituri şi grohăieli Maimuţele nu fuseseră niciodată mai puţin inteligente decât omul. M'Wanzi avusese unele bănuieli în această privinţă. Astăzi le putea oferi maimuţelor multe, în schimbul ajutorului lor; nu erau şi ele africane?

— Fratele meu din pădure, mergi şi vesteşte-ţi poporul să se pregătească

— Nu vor cu toţii asta, frate din câmpie. Trebuie bătuţi ca să vrea Asta cere timp

— Avem puţin timp. Foloseşte tobele aşa cum te-am învăţat eu. Trimite vorbă pretutindeni, şi grupurile să se strângă aşa cum am stabilit.

— Se va face aşa cum doreşti. Când se va ridica următoarea lună plină, copiii pădurii se vor afla acolo,

înarmați cu cuțite, țevi de suflat și assegaiuri[1], așa cum mi-ai arătat.

— Frate din pădure, îmi umpli sufletul de bucurie. Norocul să te poarte și nu uita ce mi-ai promis.

Maimuța se întoarse și sări cu agilitate într-un copac. O rază rătăcită de soare aruncă o sclipire care căzu asupra puștii atârnate în spinarea ei.

Corinth oftă, căscă și se ridică de la birou, împingând hârtiile deoparte. Nu spuse nimic, dar pentru asistenții săi, aplecați asupra unui aparat de testare, înțelesul era clar : (La naiba cu ele. Sunt prea obosit ca să mai gândesc normal. Plec acasă.).

Johansson făcu un gest cu mâna, comunicând la fel de bine ca și când ar fi vorbit. (Șefu', cred că o să mai rămân puțin Aparatul ăsta iese binișor.) Grünewald adăugă o mișcare ușoară din cap.

Corinth își căută mașinal țigările, dar buzunarul era gol. Se găsea cu greu tutun. Spera ca lumea să-și revină la normal dar, pe zi ce trecea, acest lucru părea tot mai puțin probabil. Ce se întâmpla în afara orașului ? Câteva posturi de radio, profesioniste și de amatori, mențineau o rețea fragilă de comunicații, acoperind Europa de Vest, Americile și Pacificul, dar restul planetei părea înghițit de întuneric — câte o știre întâmplătoare despre acte de violență, ca un fulger brăzdând noaptea, și apoi din nou nici o veste.

Mandelbaum îl avertizase de ieri să se păzească. Se știa sigur că misionarii celui de-al Treilea Baal intraseră în oraș, în ciuda tuturor avertismentelor, și făceau adepți pretutindeni. Noua religie părea a dezlănțui o orgie a gândirii, o ură ucigașă față de știință și rațiune... Erau de așteptat multe tulburări.

Corinth merse pe holurile care arătau ca niște tunele pe jumătate întunecate. Electricitatea trebuia economisită ; mai funcționau doar câteva centrale electrice, păzite și întreținute de voluntari. După apusul soarelui, liftul nu mai mergea, așa că trebui să coboare pe scări cele șapte etaje. Singurătatea îl apăsa, și când văzu lumină în biroul Helgăi se opri mirat, apoi bătu la ușă.

---

[1] Assegai — suliță cu vârf de fier, folosită de triburile din sudul Africii (n. trad.).

— Intră.

Deschise uşa Ea stătea la biroul înţesat de hârtii, scriind un soi de manifest Simbolurile pe care le folosea erau străine, probabil inventate de ea şi mai directe decât literele convenţionale. Arăta la fel de atrăgătoare, dar având un aer sever, şi ochii îi erau adumbriţi de o oboseală fără leac.

— Bună, Pete, îl întâmpină. — Zâmbetul ca un tremur uşor îi trăda starea de epuizare, dar era calm. — Ce mai faci ?

Corinth spuse două vorbe şi făcu trei gesturi ; ea completă restul, cunoscându-i obişnuinţele verbale şi folosind logica : (A, bine. Dar tu... credeam că ai fost cooptată de Felix pentru a-l ajuta să încropiţi noul guvern)

(Am fost), lăsă ea să se înţeleagă. (Dar mă simt mai bine aici, căci e un loc foarte bun ca să-mi fac treaba. Apropo, pe cine aţi pus în locul meu ?)

(Billy Saunders — in vârstă de zece ani, dar e un copil dotat Poate că ar trebui totuşi să punem un subdezvoltat mintal. S-ar putea ca solicitarea fizică să fie prea mare pentru un copil.)

(Mă îndoiesc Acum nu mai am atât de mult de lucru De la schimbare încoace, voi, băieţii, cooperaţi fără probleme — ce diferenţă faţă de restul lumii !)

— Nu ştiu dacă eşti în siguranţă să faci atâta drum singură până la serviciu — Corinth se frământă în loc — Ascultă, dă-mi voie să te conduc acasă.

— Nu-i nevoie.

I se adresă pe un ton uşor tăios, şi Corinth înţelese vag că il iubea

Şi toate sentimentele noastre s-au intensificat. Niciodată n-am ştiut ce legătură strânsă există între viaţa emoţională şi creier si cât de acut simte omul, în comparaţie cu orice animal.

— Stai jos, îl invită ea, rezemându-se de spătar Rămâi o clipă.

Corinth zâmbi şters şi se aşeză pe scaun ·

— Era bine dacă aveam o bere, murmură el. (Ne-am simţi ca odinioară.)

— Odinioară — nevinovăţia pierdută. Mereu o să regretăm acele vremuri, nu ? Ne vom contempla orbirile

cu o melancolie pe care noua generaţie nu va avea cum să o înţeleagă.

Lovi foarte uşor, cu palma închisă, în tăblia biroului. Lumina radia o strălucire aurie în părul ei.

— Cum merge treaba ? întrebă ea după o clipă de tăcere deplină.

— Destul de bine. Am luat legătura, pe unde scurte, cu Rhayader din Anglia. Au necazuri mari, dar încă reuşesc să trăiască. Câţiva dintre biochimiştii lor s-au dedicat, cu rezultate bune, studiului ciupercilor saprofite. La sfârşitul anului speră că vor putea să se hrănească mulţumitor, chiar dacă alimentele nu vor fi foarte gustoase. Se construiesc uzine pentru producerea hranei de sinteză. Mi-a furnizat nişte informaţii care completează teoria câmpului inhibitor — cum s-a născut. I-am pus pe Johansson şi pe Grünewald să proiecteze un aparat pentru a genera un câmp similar la scară redusă ; dacă vor reuşi, vom şti dacă ipoteza noastră este corectă. Apoi, Nat va putea folosi aparatul pentru a studia în detaliu efectele biologice. În ce mă priveşte, studiez dezvoltarea mecanicii cuantice în relaţie cu teoria generală a relativităţii lui Rhayader — aplicând, pentru a obţine rezultate, o nouă modificare a teoriei comunicării.

— Şi în afară de faptul că-ţi satisfaci curiozitatea, ce scop urmăreşti ?

— Unul practic, te asigur. Poate descoperim o modalitate de a genera energie atomică din orice material, prin dezintegrare nucleonică directă, şi atunci nu vom mai avea probleme cu combustibilii. Poate găsim chiar şi o soluţie pentru călătoria cu viteze mai mari decât cea a luminii. Stelele... ştii tu...

— Noi lumi. Sau poate că reintrăm în câmpul inhibitor, de ce nu ? Redevenim proşti. Poate că aşa am fi mai fericiţi. Nu, nu, înţeleg că nu mai există cale de-ntoarcere. — Helga deschise un sertar şi scoase un pachet — mototolit. — Fumezi ?

— Eşti un înger ! Cum Dumnezeu ai făcut rost de el ?

— Treaba mea. — Aprinse un chibrit, i-l oferi, apoi îşi aprinse şi ea o ţigară. — Eficient, nu ?

Fumară în tăcere o vreme; faptul că-şi cunoşteau gândurile unul altuia făcea să se nască între ei o flacără palidă şi pâlpâitoare.

— Lasă-mă să te conduc până acasă, spuse Corinth. Nu stai într-o zonă liniştită. Cohortele profetului...

— Bine, încuviinţă ea. Deşi eu am maşină, iar tu nu

— Sunt doar câteva străzi de la tine la mine, într-un cartier fără probleme.

Pentru că încă nu se puteau organiza echipe de patrulare pe suprafaţa întregului oraş, guvernul îşi concentrase forţele în anumite zone şi străzi importante.

Corinth îşi scoase ochelarii şi se frecă la ochi.

— Nu prea înţeleg, zise el. Relaţiile umane n-au fost niciodată punctul meu forte, şi nici acum nu pot să... În fine, cum se face că această explozie a inteligenţei i-a azvârlit pe atât de mulţi într-un stadiu de animalitate? De ce nu pricep oamenii că...

— Nu vor. — Helga trase cu sete din ţigară — În afara celor care au înnebunit, şi aceştia sunt un factor deloc de neglijat, rămâne necesitatea de a avea nu numai *cu ce*, dar şi *la* ce să te gândeşti. Milioane, sute de milioane de oameni n-au avut o idee originală în viaţa lor, şi deodată s-au trezit că gândesc cu o repeziciune înspăimântătoare. Încep să gândească, dar ce bază au? Încă-şi păstrează vechile superstiţii, prejudecăţi, temeri, pofte şi sentimente de ură, şi majoritatea noii lor energii mintale este folosită pentru a pune la cale materializarea acestora. Apoi vine unul ca acest al Treilea Baal şi le oferă oamenilor speriaţi şi debusolaţi un surogat; le spune că e bine să azvârle cât colo groaznica povară a gândirii şi să uite de ei înşişi prin orgii emoţionale N-o să ţină mult, Pete, dar tranziţia noastră e dureroasă

— Mda trebuia să ajung la un I.Q de 500 sau cam aşa ceva ca să-mi dau seama cât de puţin valorează la urma-urmei creierul omului Încântătoare perspectivă.

Corinth făcu o grimasă şi-şi stinse ţigara. Helga îşi strânse hârtiile de pe birou şi le puse într-un sertar

— Mergem?

— N-ar fi rău E-aproape miezul nopţii Mă tem că Sheila s-o fi alarmat.

Traversară, pe lângă paznic, holul pustiu şi ieşiră în stradă O lampă solitară arunca o lumină tulbure pe ma-

șina Helgăi. Ea se urcă la volan, alături de Corinth, și mașina porni fără zgomot pe bulevardul scufundat în întuneric

— Aș vrea... — Vocea ei suna straniu de slab în beznă. — Aș vrea să fiu departe de toate astea. Undeva, cât mai departe, în munți.

El dădu aprobator din cap, simțindu-se dintr-o dată bolnav de dor după cerul liber și după lumina curată a stelelor.

Mulțimea îi înghiți atât de repede, încât nu mai apucară să se îndepărteze de ea. Cu un moment mai devreme, mergeau pe o stradă pustie, încătușată de ziduri oarbe, iar acum sute de oameni păreau să se reverse din toate părțile. Apărură tăcuți, ca niște pâraie umflate, din străzile laterale ; nu se auzea decât un murmur surd și târșâitul a mii de picioare, iar lumina puținelor lămpi făcea să le sticlească ochii și dinții. Helga opri mașina, cu un scârțâit înfiorător, iar torentul trecu prin fața lor, blocându-le drumul

— Ucideți-i pe oamenii de știință !

O clipă, urletul atârnă deasupra lor ca un nor întunecat, vibrând și devenind deodată o incantație adâncă. Învăluit în umbră, puhoiul viu înconjură mașina din toate părțile, și Corinth putu să audă respirația înfierbântată a oamenilor și vocile guturale :

Și case să ardeți, și oase să rupeți,
Născuți din păcat, pe-ai lor fii i-am luat,
Cu toți vă ațineți și ușa deschideți
Căci al Treilea Baal la voi a sunat !

O pânză de foc se ridica dincolo de clădirile înalte, ceva ardea cu pălălaie... Lumina era ca sângele ce picura din capul pe care cineva îl ridică în vârful unui băț.

Încălcaseră linia zonei patrulate, gândi Corinth, înnebunit de spaimă ; trebuie că luaseră cu asalt acest cartier bine păzit și, până la sosirea întăririlor, intenționau să-l radă de pe fața pământului.

O față murdară, bărboasă și respingătoare, apăru prin fereastra deschisă de pe partea șoferului.

— O femeie ! Ăsta are-o femeie aici !

Corinth scoase pistolul din buzunarul hainei și trase. Într-o fracțiune de secundă, simți reculul și bubuitura,

înţepătura fierbinte a particulelor de pulbere în pielea mâinii şi a obrazului. Dizolvată în sânge şi oase sfărâmate, faţa păru să atârne o veşnicie în dreptul ferestrei Apoi se scurse încet pe caldarâm, şi mulţimea porni să urle împinsă din toate părţile, maşina începu să se legene nebuneşte.

Corinth se încordă şi împinse uşa din partea lui, reuşind s-o deschidă, forţând vălmăşagul de trupuri să se retragă. În timp ce se urca pe capotă, cineva încercă să-l apuce de picioare. Lovi cu bombeul şi simţi prin pantof înţepătura unor dinţi şi se ridică. Lumina flăcărilor ardea pe chipul lui. Îşi scosese ochelarii, fără să se mai gândească de ce era mai prudent să fie văzut fără ei, iar focul, mulţimea şi clădirile deveniră umbre mişcătoare.

— Ascultaţi-mă, oameni buni ! strigă el Ascultaţi aici, popor al lui Baal !

Un glonte vâjâi pe lângă el, ca un bondar turbat, dar nu era momentul să-şi arate spaima ·

— Ascultaţi cuvântul celui de-al Treilea Baal !

— Lăsaţi-l să vorbească ! se ridică un strigăt de undeva, din fluviul inuman de umbre ce se tălăzuia bolborosind. Ascultaţi-i cuvântul !

— Fulgere şi tunete şi ploaie de bombe ! urlă Corinth. Mâncaţi, beţi, bucuraţi-vă, pentru că sfârşitul lumii e aproape ! N-auziţi cum trosneşte planeta sub pasul vostru ? Oamenii de ştiinţă pregătesc marea bombă atomică. Să mergem să-i ucidem înainte ca lumea să plesnească precum un fruct putred. Sunteţi cu noi ?

Murmurând neliniştiţi, oamenii încremeniră, neştiind ce să creadă. Parcă intrat în transă, Corinth îşi continuă peroraţia, fără a mai fi atent la vorbele pe care le spunea ·

— . .Ucideţi şi prădaţi şi răpiţi-le femeile ! Atacaţi magazinele de băuturi ! Focul, focul cel purificator să-i ardă pe oamenii de ştiinţă care-au folosit bomba atomică. Pe aici, fraţilor ! Ştiu unde se ascund. Urmaţi-mă !

— Omorâţi-i !

Uralele şi încurajările crescură într-un vuiet uriaş şi obscen, reverberat de zidurile ca nişte stânci ale Manhattan-ului. Căpăţâna din vârful băţului se legăna nebuneste, şi dinţii rânjiţi sticleau în lumina incendiilor.

— Într-acolo ! — Corinth ţopăi pe capota maşinii, arătând spre Brooklin. — Acolo se ascund, popor al lui

Baal. Am văzut uriaşa bombă atomică, cu ochii mei am văzut-o şi-am înţeles că vine sfârşitul lumii. Chiar cel de-al Treilea Baal m-a trimis să vă îndrum. Să pier trăsnit de fulgerele lui dacă nu spun adevărul !

Helga claxonă lung, stârnind un sunet strident, preluat şi amplificat enorm de zidurile clădirilor înalte, care păru să trezească în ei o frenezie de neînchipuit. Un om începu să salte încolo şi încoace ca un ţap înnebunit, şi ceilalţi îi urmară exemplul şi, ţopăind astfel, mulţimea porni în josul străzii ca un şarpe monstruos.

Corinth coborî tremurând pe caldarâm, incapabil să-şi stăpânească starea de agitaţie.

— Mergi după ei, şopti el gâfâit. Or să devină bănuitori dacă nu-i urmăm.

— Bună treabă, Pete !

Helga îl ajută să se urce şi conduse încet în urma mulţimii. Lumina farurilor se reflecta pe spinările lor. Din când în când, claxona lung pentru a-i îndemna să păşească mai departe.

Dinspre cer se auzi un vuiet de motoare. Corinth respira greu, şuierat.

— Gata, dă-i drumul, bolborosi el.

Helga dădu tăcută din cap, făcu o întoarcere de o sută optzeci de grade, şi maşina ţâşni, cu viteză turbată, înapoi: În urma lor, mulţimea începu să se disperseze, oamenii fugind care încotro ca să se ferească de gazele lacrimogene lansate din elicoptere.

După momente lungi de tăcere, Helga opri în faţa locuinţei lui Pete.

— Am ajuns, spuse ea.

— Dar eu trebuia să te conduc acasă, răspunse el slab.

— Ai făcut-o. Şi ai împiedicat bestiile alea să distrugă întregul cartier şi pe noi.

Lumina confuză a străzii străluci în zâmbetul ei nesigur. Avea lacrimi în ochi :

— Ai fost minunat, Pete. Nu credeam c-o să fii în stare de aşa ceva.

— Nici eu, spuse el cu voce răguşită.

— Poate că ţi-ai trădat chemarea. Renaşterea religiilor înseamnă mulţi bani, din câte mi s-a spus... — Rămase tăcută o clipă, apoi În fine, noapte bună

— Noapte bună, îi ură el.

Ea se aplecă puţin în faţă, cu gura întredeschisă, de parcă ar fi vrut să mai adauge ceva. Apoi îşi împreună strâns buzele şi scutură din cap. Zgomotul produs de închiderea portierei răsună puternic şi pustiu, şi maşina se îndepărtă.

Corinth privi după ea până dispăru după un colţ. Apoi se întoarse şovăitor şi intră în clădire.

OPT

REZERVELE scădeau mereu — mâncarea pentru sine, hrana şi sarea pentru animalele ce-i mai rămăseseră. N-avea curent electric şi nu voia să consume combustibilul cu lampa de benzină pe care o găsise. Socoti că va trebui să meargă până în oraş.

— Tu rămâi aici, Joe, spuse. Eu o să mă întorc repede.

Câinele dădu din cap; un gest uman, tulburător. Învăţa repede limba, Brock se obişnuise să-i vorbească, şi în ultima vreme începuse un program de educaţie.

— Joe, să fii cu ochii în patru, adăugă el, privind neliniştit către marginea pădurii.

Scoase din garaj camioneta verde şi hârbuită, îi umplu rezervorul cu benzină dintr-un butoi mare, unul dintre multele aflate pe proprietate, şi porni la drum. Era o zi rece, cu ceaţă uşoară şi subţire, mirosul ploii plutea în aer, şi orizontul vibra nesigur. În timp ce maşina se hurduca şi zdrăngănea pe drumul de ţară, Brock privi câmpurile pustii. Cât timp trecuse de la schimbare? Două luni? Poate că în oraş nu va mai găsi pe nimeni.

Intrând pe autostrada netedă ca-n palmă, apăsă pe accelerator până când motorul începu să urle. Nu se prea simţea dornic să viziteze umanitatea normală şi voia să termine cât mai repede. Câtă vreme fusese sin-

guri avusese liniște — muncise mult și din greu, ca să uite de alte griji ; dar când nu era prea ocupat sau obosit, citea și gândea, explorând posibilitățile unei minți care, presupunea el, acum aparținea unui geniu, socotind după standardele de dinaintea transformării Nepăsător, se mulțumise să ducă o viață de pustnic — existau și destine mai nefericite decât acesta al lui — și nu simțea nici o bucurie să reintre în lume.

Cu câteva zile înainte, se dusese până la ferma vecină, a Martinsonilor, dar nu găsise pe nimeni, totul era zăvorât, cu ușile și ferestrele bătute in cuie, pustiu. Avusese un sentiment atât de ciudat, încât nu se mai simțise îndemnat să meargă să vadă și alte ferme

Lăsă în urmă câteva case răzlețe, apoi traversă viaductul și intră în oraș Nu se vedea țipenie de om, dar casele păreau locuite Magazinele, majoritatea închise, îl priveau cu ferestre oarbe, și el se înfioră.

Parcă mașina în fața supermagazinului *A & P*. Nu arăta ca un magazin Mărfuri destule, dar nu era expus nici un preț, iar omul de la tejghea nu avea aerul unui vânzător. Stătea pur și simplu acolo, stătea și . se gândea, poate

Brock se îndreptă spre el, pașii lui făcând un zgomot ciudat de puternic.

— Ăăă... iertați-mă, începu el moale

Omul ridică ochii. Îl recunoscu, în ochi îi licări o luminiță, și un zâmbet fugar îi trecu pe chip

— A, bună, Archie, spuse el, vorbind cu încetineală voită Ce mai faci ?

— Mulțumesc, bine — Brock își privi vârful pantofilor, neîndrăznind să se uite în ochii triști ai celuilalt — Eu, știți, am venit să cumpăr câte ceva

— Zău ? — În tonul lui era o vădită răceală — Regret, dar nu mai vindem pe bani

— Atunci eu .. — Brock își îndreptă umerii și făcu un efort să privească fără teamă. — Da, mi-am dat eu seama Guvernul național s-a prăbușit, nu-i așa ?

— Nu chiar. Doar că nu-l mai ascultă nimeni, atâta tot — Omul clătină din cap — La început, am avut necazuri și noi, dar după aceea ne-am reorganizat pe baze raționale. Acum lucrurile au intrat pe-un făgaș nor-

mal. Încă ne lipsesc articole, pe unele le procurăm din alte părți, dar putem rezista la nesfârșit cu ce avem, dacă va fi nevoie.

— O... o economie socialistă ?

— Vezi tu, Archie, îi răspunse omul, eticheta nu se prea potrivește, pentru că socialismul era totuși întemeiat pe ideea proprietății. Dar cinstit vorbind, ce înseamnă să ai un lucru în proprietate ? Înseamnă doar că poți să faci ce-ți trece prin cap cu lucrul tău. Potrivit definiției, posesia completă era redusă oriunde în lume. Era mai degrabă o chestiune simbolică. Un om și-a zis : „Asta-i casa mea, țara mea" și a găsit astfel un sentiment de tărie și de siguranță ; pentru că „al meu, a mea" reprezintă simboluri pentru acea stare a existenței, si el reacționa la simboluri. Ei, acum am descoperit unde era autoamăgirea. Mai înainte, ideea de proprietate a slujit unui scop, crea respect de sine și echilibru emoțional, dar acum nu ne mai folosește la nimic. Nu mai există motive să ne legăm de un anumit petec de pământ, când funcția economică pe care a îndeplinit-o el poate fi realizată mai eficient acum în alte feluri. Ca urmare, majoritatea fermierilor din ținut s-au mutat la oraș, instalându-se în casele părăsite de cei care au ales să plece cu totul de aici.

— Și munciți pământul în comun.

— Nu mi se pare o exprimare exactă. Unul dintre cei pricepuți la mecanică a inventat mașini care să facă aproape toată munca pământului. Nici nu-ți închipui ce se poate face cu un motor de tractor și câteva piese luate din depozitul de fier vechi, dacă ai minte și le asamblezi cum trebuie. Pentru moment cel puțin, ne-am stabilizat la un anumit nivel. Cei cărora nu le-a convenit au plecat, iar restul se preocupă de aplicarea unor noi reforme sociale care să satisfacă personalitatea noastră. Avem o organizare foarte bine echilibrată.

— Dar ce faceți ?

— Îmi pare rău, spuse omul împăciuitor, dar nu-ți pot explica asta.

Brock privi din nou în altă parte.

— Da, spuse el într-un târziu, cu o voce puternică pe care abia de și-o recunoștea, sunt singur-singurel la ferma lui Rossman și am rămas fără provizii. De ase-

menea, o să am nevoie de ajutoare la recoltat şi la altele Ce părere ai ?

— Dacă vrei să intri în societatea noastră, sunt sigur că îţi vom găsi un loc

— Nu, eu vreau doar.

— Te sfătuiesc foarte serios să vii alături de noi, Archie Vei avea nevoie de sprijinul comunităţii Acolo nu mai eşti în siguranţă Cam la vremea schimbării a fost un circ pe-aici, animalele sălbatice au evadat, şi câteva dintre ele sunt încă în libertate.

Brock se simţi cuprins de-un frig lăuntric

— Trebuie să fi fost interesant, zise el calm

— A fost. — Omul zâmbi vag. — Vezi, la-nceput nici n-am ştiut ; aveam prea multe belele pe cap şi nu ne-am gândit decât prea târziu că şi animalele s-au schimbat. Sigur e că unul dintre ele şi-a deschis singur, cu botul, propria cuşcă şi le-a eliberat şi pe celelalte ca să-şi acopere fuga Un tigru a umblat prin oraş câteva săptămâni la rând, a ucis mai mulţi copii, şi n-am reuşit să-l doborâm, pentru că-ntr-o bună zi a dispărut. Unde ? Dar ce s-a întâmplat cu elefanţii şi cu... ? Nu, singur acolo nu eşti în siguranţă, Archie. — Făcu o pauză — Iar apoi mai e şi munca fizică brută Mai bine ţi-ai găsi un loc în comunitatea noastră.

— Loc pe dracu' ! — Sumbră şi apăsătoare, amărăciunea izbucni în glasul lui. — N-am nevoie decât de-un mic ajutor. Puteţi lua o parte din recoltă drept plată. Nu v-ar fi greu, dacă tot aveţi maşinile astea noi şi grozave de care zici.

— Poţi să-i întrebi şi pe ceilalţi, glăsui omul Eu n-am un cuvânt greu de spus. Hotărârea finală e-n sarcina Consiliului şi a Şefului Societăţii. Dar îmi pare rău în ce te priveşte, va fi totul sau nimic. N-o să te sâcâim, dac-aşa vrei tu, dar nici să nu te-aştepţi la vreun act caritabil din partea noastră Şi ăsta-i un simbol învechit Dacă vrei să intri într-o economie totală — nu-i nicidecum tiranică, ci mai liberă decât oricare alta pe care-a cunoscut-o omenirea — iţi vom face un locşor

— Pe scurt, spuse Brock cu voce dogită, pot să devin un animal domestic şi să fac muncile ce mi se dau sau să devin unul sălbatic şi ignorat. Şi asta spre binele

meu, nu? Se întoarse pe călcâie. Păstrează-ți libertatea asta pentru tine!

Porni tremurând și se sui în camionetă. Lucrul cel mai rău dintre toate, gândi el furios, lucrul cel mai rău era că aveau dreptate. Nu putea îndura la nesfârșit un statut de paria, nici-înăuntru-nici-afară. Demult, când era sărăcuț la minte, nu-l deranjase; nu-și dădea seama clar cum stăteau lucrurile. Acum înțelegea, și știa că viața dependentă îl va distruge.

Ambală motorul, și roțile scrâșniră când mașina demară din loc cu viteză. O să se descurce și fără ajutorul lor nenorocit. Dacă nu putea deveni un cerșetor pe jumătate îmblânzit și nici protejatul nimănui, foarte bine, va fi un animal sălbatic.

Conduse înapoi cu viteză nebună. Pe drum, observă o mașină pe o fâneață: un obiect mare și enigmatic, cu brațe strălucitoare, care făcea toată treaba, supravegheată de un om cu un aer plictisit. Probabil că de-ndată ce vor fi în stare să găsească materialele trebuincioase, vor construi și-un robot-pilot. Și ce dacă? El încă mai avea două mâini.

După ce mai parcurse o bucată de drum, ajunse la un petec de pădure care cobora până la șosea. I se păru că vede ceva în pădurice, o formă mare și cenușie care se mișcase tăcută, dispărând în umbră, dar nu era sigur.

Temperamentul lui potolit puse stăpânire pe el când ajunse aproape de proprietate și se apucă să socotească. De la vaci putea obține lapte și unt, poate și brânză. Puținele găini pe care reușise să le prindă îi vor da ouă. Va sacrifica din când în când câte-o oaie — nu, stai puțin, de ce n-ar vâna mai degrabă vreunul din porcii aceia blestemați? și va avea carne pentru o perioadă; la fermă exista o afumătoare. Putea recolta destul fân, grâu și porumb — Tom și Jerry vor trebui să muncească! — pentru a trece iarna; dacă improviza o moară manuală, putea face făină integrală și coace singur pâine. Îmbrăcăminte, încălțăminte și unelte se găseau din belșug. Sarea era problema cea mare — dar trebuia să existe pe undeva, la vreo sută de mile în jur, putea să caute pe hartă și apoi să dea o fugă până acolo — și va trebui să economisească benzina și

să taie lemne pentru iarnă, dar considera că putea s-o scoată la capăt.

Perspectivele îl îngroziră. Un singur om! O pereche de brațe! Dar asta se mai întâmplase o dată, întreaga rasă umană parcursese un drum greu N-avea să moară dacă mai reducea puțin din standardul de viață și revenea, o vreme, la un regim mai puțin echilibrat

Și avea un creier care, conform măsurilor de dinaintea schimbării, însemna ceva extraordinar. Își pusese și până acum mintea la treabă: întâi alcătuind un program de lucrări pentru anul următor și apoi inventând unelte ca să supraviețuiască mai ușor. Bineînțeles că va reuși!

Își umflă pieptul și apăsă cu nădejde pe accelerator, nerăbdător să ajungă acasă și să se așeze pe treabă.

Când intră pe alee, auzi un zgomot îngrozitor Grohăituri și guițat, pârâitul lemnului rupt — și camioneta porni în salturi din cauza panicii necontrolate. *Porcii!* se gândi *Porcii îl spionaseră și-l văzuseră plecând.*.

Iar el uitase să-și ia pușca.

Blestemă și conduse, cu motorul ambalat la maximum, pe lângă casă, către curtea fermei. Acolo era dezastrul Porcii erau ca niște tancuri mici, albe și negre, pufnind și grohăind. Ușa hambarului era dărâmată, iar ei se aflau printre sacii cu cereale sfârtecându-i, bălăcindu-se în făină și grâu, alții târând saci întregi către pădure Mai apăruse și un taur, trebuie să fi turbat, pentru că sforăi și mugi când îl văzu pe om, iar vacile se buluceau în jurul lui; ele rupseseră și dărâmaseră gardul pășunii și plecaseră după el. Două oi, moarte și strivite de copite, zăceau în mijlocul curții, restul fugiseră înspăimântate Iar Joe..

— Joe, strigă el Unde ești, băiete?

Ploua ușor, ca o pânză continuă de ceață fină care estompa pădurea și se contopea cu sângele de pe pământ. Udă, pielea taurului strălucea oțeliu Își înălță capul când camioneta frână strident

Brock conduse drept spre el. Camioneta era singura lui armă acum. Taurul reuși să se dea la o parte și

Brock opri în fața hambarului. Porcii înconjurară pe dată camioneta, izbindu-se de roți și de părțile laterale, grohăind plini de ură. Taurul își lăsă capul în jos și scurmă pământul cu o copită.

De pe acoperișul incubatorului, Joe lătra ca turbat. Sângera, deci avusese loc o luptă sălbatică, dar reușise să se cațăre acolo și să se salveze.

Brock dădu camionul înapoi, făcu o curbă și se îndreptă spre turmă. Porcii se împrăștiară, dar nu putea căpăta viteză în locul acela îngust ca să-i lovească, iar ei nu cedau. Taurul atacă.

Nu avea timp să se mai teamă, dar văzu moartea cu ochii. Răsuci camioneta, derapând, și taurul o lovi frontal. Brock simți o mână uriașă azvârlindu-l cu capul de parbriz.

Văzu negru înaintea ochilor. Taurul se bălăbănea amețit, încă pe picioare, dar camioneta era moartă. Porcii părură să înțeleagă ce se întâmplase și se năpustiră, triumfători, să-l înconjoare pe om.

Bâjbâi cu mâna, se aplecă în cabină și ridică scaunul. Găsi o cheie fixă lungă, a cărei greutate era ultima lui nădejde.

— Haideți, bolborosi el. Veniți încoace.

Ceva apăru din pădurea învăluită în ceață. Ceva cenușiu, enorm, ce dădea să atingă cerul. Taurul amețit înălță capul și pufni. O clipă, porcii se opriră din atacul asupra camionetei, și se făcu liniște.

O împușcătură răsună pe neașteptate, ca un tunet Taurul bătrân porni să galopeze în cerc, înnebunit de durere. Următoarea explozie făcu taurul să se întoarcă pe copite și să gonească spre pădure, ca mușcat de streche.

Un elefant, bălmăji mintea lui Brock, *un elefant venit în ajutorul meu.*

Forma greoaie și cenușie se apropie încet de porci. Ei se bulucirà neliniștiți, privind cu ochii mici, plini de ură și groază. Taurul se prăbușise la pământ și zăcea, dându-și ultima suflare. Elefantul își ridică trompa și porni să alerge cu o grație bizară. Iar porcii o rupseră la fugă.

Brock rămase locului vreme de câteva clipe, tremurând prea tare ca să se mai poată controla. Când, în cele din urmă, coborî din cabină, cu cheia fixă atârnându-i moale într-o mână, elefantul se îndreptase spre stogul de fân și mânca acum, netulburat. Iar două forme mici și păroase stăteau chircite pe pământ, în fața omului

Joe lătră pierit și șontăcăi spre stăpânul lui

— Ușurel, băiete, murmură Brock.

Simțindu-și picioarele neputincioase, privi chipul întunecat și zbârcit al cimpanzeului care ținea o pușcă în labe

— Bine, spuse Brock lămurit — Ploaia măruntă părea ca o avalanșă de ace înghețate pe chipul lui transpirat — În regulă, tu ești șeful acum. Ce dorești ?

Cimpanzeul îl privi lung. Era un mascul, văzu el, cealaltă formă o femelă, și-și aminti că citise despre faptul că maimuțele tropicale nu puteau rezista ușor în clima nordică Trebuie că despre ele vorbise omul de la magazin, se gândi el, probabil că au furat pușca și apoi luaseră elefantul — sau căzuseră la înțelegere ? Acum..

Cimpanzeul tremura. Apoi, foarte încet, cu ochii la om, așeză pușca pe pământ și veni și-l trase pe Brock de haină

— Pricepi vorbele ? întrebă omul. — Se simțea prea epuizat ca să aprecieze această scenă incredibilă. — Înțelegi ce spun ?

Cimpanzeul nu răspunse, dar îl trase din nou de haină, mai încet acum, dar cu insistență. După aceea, cu mâna cu degete lungi, arătă spre haină, spre el și spre perechea lui

— Gata, spuse Brock încet, cred c-am priceput Vă temeți și-aveți nevoie de ajutorul omului, numai că nu mai vreți să stați într-o cușcă Așa e ?

Nici un răspuns Dar era ceva rugător în ochii pătrunzători.

— Ei, făcu Brock, ați venit la timp ca să-mi faceți un mare serviciu, și văd că nu mă ucideți, deși ați fi putut s-o faceți ușor. — Respiră adânc. — Iar eu am nevoie de ajutor aici, Dumnezeu mi-e martor, și cu voi

doi şi cu elefantul vostru ne-ar merge mai bine. Şi... şi... am înţeles.

Îşi scoase haina şi i-o dădu cimpanzeului. Maimuţa chicoti încet şi o îmbrăcă. Nu i se prea potrivea, şi Brock pufni în râs.

Apoi îşi îndreptă umerii :

— Bine. Asta e. Vom fi cu toţii animale sălbatice. De acord ? Haideţi în casă, să mâncăm ceva

NOUĂ

VLADIMIR IVANOVICI PANIUŞKIN stătea în picioare sub arbori, simţind cum ploaia îi cade pe cască, şiroind pe umerii mantalei. Era o manta bună, o luase de la un colonel, după ultima bătălie, şi apa curgea de pe ea ca de pe penele raţei. Faptul că picioarele îi clefăiau în cizmele uzate nu conta prea mult.

Putea vedea în josul dealului, dincolo de marginea pădurii şi până în vale, dar acolo pânza ploii parcă pusese o cortină Din câte îşi dădea seama, nimic nu mişca, în afară de ploaia continuă, şi nu se putea auzi decât fâşâitul ei gol şi monoton Dar instrumentul îi spunea că în zonă se afla o unitate a Armatei Roşii.

Privi instrumentul ocrotit la pieptul preotului. Acul indicator nu se vedea limpede, din cauza apei care formase râuleţe pe cadranul de sticlă, dar acum acul dansa uşor Nu înţelegea cum funcţiona obiectul acesta — preotul îl făcuse dintr-un aparat de radio capturat — dar îl mai avertizase până acum asupra prezenţei duşmanului.

— Cred că sunt la vreo zece kilometri distanţă, Vladimir Ivanovici. — Barba preotului tremură în ritmul vorbelor. Era năclăită de ploaie şi atârnă ţeapănă pe pieptul anteriului — Se învârtesc fără ţintă, nu se apropie de noi Poate că Dumnezeu îi conduce pe cărări greşite

Paniuşkin ridică din umeri. Era materialist convins. Dar dacă slujitorul Domnului voia să-l ajute împotriva guvernului sovietic, îl accepta cu dragă inimă.

— Şi probabil că au alte planuri, răspunse el. Cred c-ar fi mai bine să-l consultăm pe Fiodor Alexandrovici.

— Nu-i prieşte că-l folosim atât de mult, fiule, spuse preotul E la capătul puterilor.

— Şi noi suntem obosiţi, prietene, rosti sec Paniuşkin, dar asta-i o operaţiune-cheie. Dacă putem să ne-ndreptăm direct spre Kirovgrad, putem izola Ucraina de restul ţării. Atunci naţionaliştii ucraineni se pot răscula cu sorţi de izbândă.

Fluieră uşor câteva măsuri care aveau un înţeles ascuns. Muzica putea deveni un limbaj. Toată revolta, în întregul imperiu sovietic, depindea în mare măsură de limbajele secrete ce se născuseră peste noapte.

Extrasenzorialul apăru din tufişurile şiroind de apă care adăposteau trupele lui Paniuşkin. Era scund pentru cei paisprezece ani ai lui, şi ochii goi îi trădau oboseala. Preotul îi observă obrajii îmbujoraţi de febră şi-şi făcu cruce, murmurând o rugăciune pentru băiat. Dar dacă voiau să-i răstoarne de la putere pe oamenii fără de Dumnezeu, trebuiau să se grăbească, iar Extrasenzorialii erau necesari. Ei deveniseră sistemul de comunicaţie nedetectabil, imposibil de interceptat sau de bruiat, care îi lega între dânşii pe răsculaţi, de la Riga până la Vladivostok ; cei mai buni erau nişte spioni cum nici o armată nu mai avusese până atunci. Mai erau însă mulţi care rămăseseră alături de actualii stăpâni — din loialitate, teamă sau interes — şi ei posedau majoritatea armelor. Prin urmare, rebelii trebuiseră să inventeze un concept cu totul nou de conducere a războiului.

Se poate ca un popor să-şi urască guvernul dar să-l suporte, pentru că ştie că cei ce vor protesta vor muri. Dar. dacă întregul popor este unit pentru a acţiona imediat — pur şi simplu prin nesupunere, printr-o inactivitate mortală — guvernul nu poate ucide decât puţini. Izolat de rădăcinile lui puternice, ţara şi poporul, un guvern devine vulnerabil, şi o armată de mai puţin de-un milion de oameni e suficientă pentru a-l distruge.

— Acolo, explică Paniuşkin, arătând prin ploaie, se află o Stea Roşie. Fiodor Alexandrovici, poţi să-mi spui ce pun la cale ?

Băiatul se aşeză pe panta mocirloasă şi închise ochii. Paniuşkin îl urmări cu priviri înnegurate. Era destul de greu să stai în legătură cu zece mii de alţi Extrasenzoriali răspândiţi pe jumătate de continent. Tatonarea minţilor necunoscute îl va epuiza peste măsură pe băieţandru, dar misiunea trebuia îndeplinită.

— Da, este ştiu de existenţa noastră. — Vocea băiatului părea că vine de la mari depărtări. — Ei... au . instrumente. Metalul lor ne miroase. Ei... nu, e moartea ! Trimit moartea asupra noastră !

Deschise ochii, scoase un suspin şi leşină. Preotul îngenunche pentru a-l ridica şi aruncă o privire plină de reproş către Paniuşkin.

— Proiectile teleghidate ! — Comandantul se întoarse fulgerător pe călcâie : Deci *şi ei* au detectoare ca al nostru. Noroc c-am verificat, ce zici părinte ? Acum s-o ştergem imediat de aici, înainte de căderea rachetelor !

Lăsă pe loc destule obiecte de metal pentru a îngreuna şi înşela detectarea şi-şi conduse oamenii de-a lungul buzei dealului. În timp ce armata regulată era preocupată de tirul rachetelor asupra poziţiilor lui, el va pregăti un atac prin surprindere în spatele liniilor.

Cu sau fără ajutorul lui Dumnezeu cel neînţeles, era aproape sigur că atacul va reuşi.

Felix Mandelbaum abia se aşezase comod pe scaun, când auzi în difuzor : „Gantry". Tonul secretarei îl avertiza că era vorba de ceva serios.

Gantry ? — nu cunoştea pe nimeni cu numele acesta. Oftă şi privi pe fereastră Umbrele dimineţii încă mai zăboveau pe străzile reci, dar avea să fie o zi toridă

Un tanc stătea cu şenilele împietrite, apărând primăria, cu tunul îndreptat spre capătul străzii. Explozia de violenţă părea să fi trecut . cultul celui de-al Treilea Baal se dezintegra rapid, după ce, săptămâna precedentă, profetul ei fusese capturat în mod ruşinos, iar bandele criminale erau dispersate şi distruse pe măsură ce miliţiile crescuseră ca număr şi ca experienţă, iar acum o rază de speranţă şi calm revenea deasupra oraşului. Dar nimeni n-avea cum să ştie ce se întâmpla în cartierele

mărginașe, și cu siguranță că aveau să mai izbucnească și alte furtuni până ce totul să fie ținut sub control.

Mandelbaum se așeză la loc pe scaun, silindu-și mușchii încordați să se relaxeze. În ultimul timp, se simțea tot mai obosit, deși lăsa încă impresia unei energii debordante. Prea multe lucruri de rezolvat și prea puțin timp pentru odihnă și somn. Apăsă pe butonul soneriei care semnaliza : Să intre.

Gantry era un bărbat înalt și ciolănos, căruia nu i se potrivea costumul bun pe care îl îmbrăcase. Avea o pronunție ușor nazală, caracteristică celor din nordul statului, și o voce certăreață :

— Mi s-a spus că dumneavoastră sunteți acum dictatorul orașului

— Inexact, îl contrazise Mandelbaum, zâmbind. Sunt un soi de tampon care încasează loviturile și rezolvă necazurile în numele primarului și al consiliului.

— Da. Dar când sunt atâtea necazuri în jur, omul care le rezolvă ajunge șef.

În replica lui grăbită pândea violența. Mandelbaum nu încercă să respingă acuzația : era mult adevăr în spusele omului. Primarului îi venea destul de greu să conducă mașinăria administrativă obișnuită ; Mandelbaum era omul flexibil, coordonatorul a o mie de elemente contradictorii, cel care stabilea politica generală, și Consiliul municipal proaspăt creat rareori vota altfel decât sugera el.

— Stați jos, îl invită el pe Gantry. Care-i necazul ? Mintea lui alertă găsise deja răspunsul, dar făcându-l pe celălalt să vorbească, câștiga timp de gândire.

— Reprezint fermierii camionagii din opt ținuturi. Am fost trimis aici ca să întreb până unde vor merge oamenii voștri cu prădarea noastră ?

— Prădare ? făcu Mandelbaum, chipul lui devenind o mască a inocenței

— Știți la fel de bine ca și mine. Când n-am vrut să primim dolari pentru mărfuri, au încercat să ne dea bonuri emise de primărie. Și când n-am vrut să le acceptăm nici pe astea, au spus că or să ne ia recoltele cu forța.

— Știu, zise Mandelbaum. Unii dintre băieții noștri sunt cam lipsiți de tact. Îmi cer scuze.

Gantry îl privi printre gene

— Vreţi să spuneţi că n-or să folosească armele împotriva noastră ? Eu sper că n-o vor face, pentru că şi noi avem puşti.

— Aveţi şi tancuri, şi avioane ? — Aşteptă o clipă pentru ca vorbele să fie recepţionate limpede, apoi urmă repede : Ascultaţi-mă, domnule Gantry, în oraşul ăsta au rămas între şase şi şapte milioane de oameni. Dacă nu le putem asigura hrana în mod regulat, vor muri. Asociaţia dumneavoastră are inima să se dea la o parte şi să lase şapte milioane de bărbaţi, femei şi copii să piară de foame, în timp ce dumneavoastră aveţi mai mult decât puteţi consuma ? Nu. Sunteţi fiinţe umane cu bun simţ. Nu vă lasă inima să faceţi aşa ceva.

— Nu ştim, spuse Gantry întunecat. După cele făcute de hoarda aceea care a năvălit din oraş peste noi, luna trecută.

— Crede-mă că guvernul local a făcut tot ce i-a stat în putere ca să-i oprească. Parţial am dat greş, panica era prea mare, dar am împiedicat restul populaţiei din oraş să se mute la ţară. — Mandelbaum îşi împreună mâinile, închipuind o punte în dreptul nasului, şi spuse fără părtinire : Dacă aţi fi chiar nişte monştri, i-aţi lăsa aici să moară. Problema e că nu vor rămâne. Mai curând sau mai târziu vor veni ca lăcustele peste voi, şi atunci totul se va prăbuşi

— Sigur, înţeleg — Gantry îşi răsuci mâinile împreunate Descoperise că trebuia să bată în retragere — Noi, la ferme, nu vrem să creăm necazuri. Numai că... adică, noi producem mâncarea, dar nu suntem plătiţi. O luaţi, pur şi simplu, pe degeaba. Hârtiile dumneavoastră nu valorează nimic. Ce putem cumpăra cu ele ?

— Acum nimic, răspunse Mandelbaum candid Dar credeţi-ne, nu e vina noastră. Oamenii de aici vor să muncească Încă nu ne-am organizat prea bine. De îndată ce-o vom face, hârtiile noastre vor însemna multe lucruri, cum ar fi îmbrăcăminte şi maşini pentru dumneavoastră Dacă, totuşi, ne veţi lăsa să murim de foame, ce se alege de piaţa dumneavoastră ?

— Toate acestea s-au mai spus şi la şedinţa noastră comună, răspunse Gantry. Problema e : ce garanţii ne oferiţi că o să respectaţi obligaţiile pe care vi le-aţi luat ?

— Ascultați-mă, domnule Gantry, noi vrem să cooperăm Vrem atât de mult acest lucru, încât suntem gata să oferim unui reprezentant de-al dumneavoastră un loc în Consiliul municipal. Atunci, cum v-am mai putea înșela ?

— Hmm... — Gantry îl privi șiret printre gene : Câți membri sunt în total în consiliu ?

Negociară îndelung, și Gantry părăsi orașul cu o ofertă de patru locuri de consilieri cu puteri speciale de veto în cadrul dezbaterilor pe teme privind politica rurală. Mandelbaum era sigur că fermierii vor accepta : părea o victorie clară pentru ei.

Zâmbi răutăcios. Cum să definești victoria ? Dreptul de veto nu însemna nimic, pentru că politica rurală era oricum surprinzător de simplă. Orașul, întregul stat și națiunea vor câștiga prin reunificarea unei zone atât de întinse. Probabil că datoria acumulată față de fermieri nu va ajunge să fie plătită niciodată în întregime — societatea se transforma atât de rapid încât, peste câțiva ani, probabil că nici nu vor mai exista orașe — dar problema, oricât de îngrijorătoare, era minoră. Acum îl preocupa supraviețuirea.

— North și Morgan, auzi din nou în difuzor.

Mandelbaum își adună forțele. De data asta are să fie mai greu. Șeful sindicatului docherilor și zărghitul teoretician politic erau mânați de ambiții personale și aveau susținători numeroși, prea mulți pentru a fi înfrânți prin forță. Se ridică pentru a-i întâmpina cu politețea cuvenită

North era un bărbat mătăhălos, cu chipul aspru, în ciuda obrajilor umflați de grăsime ; Morgan era mai mărunt ca fizic, dar ochii lui ardeau dedesubtul frunții înalte, lipsite de păr. De cum intrară, cei doi se înfruntară din priviri și-l fixară acuzator pe Mandelbaum. North mârâi întrebarea pe care voiau s-o pună amândoi :

— Ce-i cu ideea asta de a ne invita pe amândoi în același timp ? Voiam să discutăm între patru ochi.

— Îmi pare rău, minți Mandelbaum. Cred că a fost o confuzie. Dar dacă tot ați venit, n-ați vrea să luați loc ? Poate că, într-un fel sau altul, rezolvăm împreună problemele care ne frământă.

— Nici nu vreau s-aud de „într-un fel sau altul", răbufni Morgan. Eu şi oamenii mei ne-am săturat până peste cap să tot vedem cum sunt călcate în picioare principiile evidente ale dynapsihismului de către acest guvern. Te avertizez că dacă nu reorganizezi lucrurile pe principii de bun simţ.

North îi făcu semn să tacă şi se întoarse spre Mandelbaum.

— Ascultă, sunt aproape o sută de nave uitate în portul New York, în timp ce Coasta de est şi Europa urlă după schimburi comerciale. Băieţilor mei le e lehamite să constate că nimeni nu le ascultă doleanţele.

— În ultima vreme, nu prea avem veşti din Europa, spuse Mandelbaum, ca o scuză. Şi lucrurile sunt cam încurcate acum pentru noi, chiar dacă am vrea să facem comerţ de-a lungul coastei. Ce să transportăm ? De unde combustibil pentru atâtea nave ? Regret, dar..

Continuă în minte : *Adevărata problemă e că nu-ţi ies ţie afacerile dacă docherii nu lucrează.*

— Totul porneşte de la încăpăţânarea oarbă, declară Morgan. Aşa cum am demonstrat convingător, o integrare socială pe baza principiilor psihologice pe care le-am descoperit ar elimina ..

Necazul cu tine e că vrei puterea şi că prea mulţi oameni încă bâjbâie în căutarea unui reazem, a unui răspuns care să le rezolve toate problemele, gândi Mandelbaum rece. *Pari intelectual, şi ei chiar cred că eşti ; o anumită categorie de oameni mai aşteaptă încă sosirea unui bărbat călare pe un cal alb, dar îl preferă cu o teorie sub braţ. Tu şi Lenin !*

— Iartă-mă, spuse el cu voce tare Ce propui să facem, domnule North ?

— New York-ul s-a dezvoltat ca port şi-o să redevină port foarte curând De data asta, vrem să fim siguri că muncitorii care fac ca portul să funcţioneze participă şi la guvernarea oraşului

Cu alte cuvinte, şi tu vrei să devii dictator. Cu voce tare, politicos ·

— Fiecare aveţi dreptate într-o oarecare măsură Dar ştiţi că nu putem face totul dintr-o dată Domnilor, mi se pare totuşi că amândoi gândiţi cam la fel De ce nu vă asociaţi ca să prezentaţi o poziţie comună ? Atunci

mi va fi cu mult mai ușor să supun propunerea voastră atenției Consiliului.

Obrajii palizi ai lui Morgan se înroșiră :

— O hoardă de mașini umane puțind a sudoare...

North ridică pumnii mari :

— Măsoară-ți vorbele, băiatu' mamii.

— Nu, serios, interveni Mandelbaum. Amândoi vreți un guvern integrat, nu-i așa ? Am impresia...

Hm. Același gând se aprinse instantaneu în două perechi de ochi. Fusese uimitor de simplu să li-l sugereze. *Probabil că împreună am putea... și după aceea pot să-l înlătur...*

Mai discutară o vreme, iar la sfârșit North și Morgan plecară împreună. Mandelbaum putu să citească disprețul din atitudinea lor ; unde auzise el oare dictonul : dezbină pentru a stăpâni ?

Avu un sentiment de tristețe, care-i trecu numaidecât. Până acum, oamenii nu se schimbaseră prea mult. Visătorul cu ochi febrili construia castele mai înalte, dar în nori ; mafiotul uns cu toate alifiile nu stăpânea idei și concepte esențiale pentru a se putea ridica deasupra limbajului lăcomiei, care-i era mai familiar.

Nu va mai dura mult. Peste câteva luni nu vor mai exista nici Morgani, nici d-alde North. Schimbările lăuntrice ale oamenilor și ale întregii umanități vor distruge micimea acestora. Dar până atunci, astfel de oameni erau animale periculoase și trebuiau tratați ca atare.

Ridică receptorul și telefonă pe rețeaua aflată numai la dispoziția lui :

— Alo, Bowers ? Cum o mai duci ?.. Ascultă, am avut o discuție cu dynapsihistul și cu șeful mafiei portuare. Probabil că vor pune la cale un fel de Front Popular de fațadă, în ideea de a căpăta locuri în consiliu, pentru ca apoi să preia toată puterea prin forță... revoluție de palat, coup d'état [1], numește-o cum vrei... Da. Alertează agenții noștri infiltrați în ambele tabere. Vreau rapoartele lor complete. După aceea, aș vrea să folosim agenții pentru a-i face să-și spargă capetele unul altuia... Da, alianța va fi cât se poate de fragilă. Puțină presiune

[1] Coup d'état — (lb. fr. în text) — lovitură de stat (n. trad.).

la momentul potrivit are să-i facă să dezgroape securile de luptă pentru a lovi unul împotriva celuilalt. După ce miliția are să mature ce-a mai rămas din războiul intern, putem declanșa campania noastră de propagandă în favoarea bunului simț... Sigur, trebuie o bună sincronizare, dar o scoatem noi la capăt.

În timp ce punea receptorul jos, chipul i se posomorî de durere. Tocmai condamnase la moarte câteva zeci de oameni, dintre care majoritatea erau doar debusolați și înșelați. Dar n-avea de ales. Trebuia să salveze viețile și libertatea câtorva milioane de ființe umane — prețul nu i se părea exagerat.

„Incomod mai e scaunul pe care stă șeful", murmură el și privi lista de audiențe. Mai era o oră până la sosirea reprezentantului din Albany[1]. O altă problemă care frigea Orașul încălca zi de zi legile statului și pe cele naționale... așa trebuia... și guvernatorul era revoltat. El voia să țină din nou sub propria autoritate întregul stat. Dorința lui părea legitimă, numai că momentul nu era tocmai potrivit, și când acesta va veni, fostele forme de guvernare nu vor mai conta nici cât negru sub unghie. Dar îi vor trebui o mulțime de argumente ca să-l convingă pe omul din Albany de realitate.

Până una-alta, avea totuși o oră liberă. O clipă, oscilă între dorința de a lucra la noul sistem de raționalizare și necesitatea de a prelungi extinderea zonei de aplicare a legii și ordinii până spre granița cu statul New Jersey. Le lăsă pe ambele deoparte, în favoarea ultimului raport primit despre aprovizionarea cu apă.

---

[1] Albany — capitala administrativă a statului New York — (n. trad.)

ZECE

ÎN LABORATOR domnea o semiobscuritate care făcea ca lumina pulsatorie a inimii maşinii să pară cu atât mai strălucitoare, straniu de albastră şi de nelinişitită între spirele şi cadranele impasibile ale instrumentelor de măsură. Chipul lui Grünewald avea o paloare cadaverică, atunci când se aplecă deasupra aparatului.

— Ei, spuse el inutil, asta pare a fi soluţia.

Dădu un bobârnac comutatorului principal, şi motorul electric începu să zumzăie, iar lumina dispăru. O clipă rămase privind gânditor la şobolanul anesteziat din interiorul spirelor. Cabluri subţiri cât firul de păr uneau corpul ras al acestuia cu aparatele de măsură supravegheate de Johansson şi Lewis.

Lewis îl aprobă :

— Viteza neurală creşte din nou, brusc. — Atinse cadranele osciloscopului cu o precauţie exagerată. — Şi, aproximativ, pe curba pe care am calculat-o şi anticipat-o. Într-adevăr, ai generat un câmp inhibitor.

Vor mai fi de făcut şi alte teste, studii de detaliu, dar va lăsa asta în seama asistenţilor. Problema principală se rezolvase.

Grünewald luă şobolanul, cu mâinile lui vânjoase, dar ciudat de delicate, şi începu să scoată electrozii.

— Sărmanul de el, murmură. Mă-ntreb dacă i-am făcut un serviciu.

Corinth, prăbuşit pe un scaun, ridică brusc ochii.

— La ce-i foloseşte lui inteligenţa? urmă Grünewald. Îl face doar să înţeleagă mizeria situaţiei lui. Şi la urma-urmei, la ce ne slujeşte nouă?

— Ai vrea să fii ca înainte? îl întrebă Corinth.

— Da. — Chipul spălăcit şi pătrăţos al lui Grünewald deveni, deodată, sfidător. — Da, aş vrea. Nu-i bine să gândeşti mult sau prea limpede.

— Poate, şopti Corinth, poate că ai dreptate într-un fel. Noua civilizaţie, nu doar tehnologia ei, ci întregul ei sistem de valori, toate visurile şi speranţele, vor trebui reclădite, şi asta va dura multe generaţii. Acum suntem sălbatici şi simţim toată goliciunea existenţei sălbaticului. Ştiinţa singură nu înseamnă întreaga viaţă.

— Aşa e, recunoscu Lewis. Dar presupun că oamenii de ştiinţă, la fel ca şi artiştii de toate felurile, şi-au păstrat, în cursul schimbării, minţile întregi, deoarece viaţa lor a avut un scop căruia i s-au dedicat trup şi suflet. — Pe chip îi apăru un zâmbet de motan mare şi viclean. Şi mai e ceva, Pete. Eu, ca rob al plăcerilor, mă simt fermecat de noile posibilităţi. Arta muzicii, după care eram leşinat până nu demult, a dispărut, dar asta nu înseamnă că apreciez mai puţin vinul bun şi mâncarea de calitate; de fapt, percepţia mea a devenit mai acută, căci există nuanţe pe care nici măcar nu le-am bănuit vreodată.

Fusese o conversaţie ciudată, compusă din puţine vorbe şi multe gesturi şi expresii faciale, şi se desfăşurase paralel cu o discuţie privind probleme tehnice.

— Gata, remarcă Johansson, putem crea câmpul inhibitor. Acum e treaba neurologilor să-l studieze în detaliu şi să ne spună ce se va întâmpla cu viaţa pe Pământ.

— Ihi, făcu Lewis. Acum nu lucrez la chestia asta decât în calitate de chibiţ. Brozini şi MacAndrews se descurcă singuri. Eu m-am alăturat departamentului de psihologie, unde e interesant, dar şi rezultatele pot fi utilizate practic. Mă voi ocupa de aspectul cibernetic-neurologic al cercetărilor de acolo.

— Vechea noastră psihologie a devenit aproape inutilă, spuse Corinth. Ne schimbăm prea mult şi nu mai înţelegem nici măcar propriile motivaţii. De ce-mi pe-

trec mai tot timpul aici, când poate c-ar trebui să fiu acasă, ca s-o ajut pe Sheila să treacă momentele astea critice şi să se adapteze ? N-am ce face, trebuie să explorez acest nou domeniu, dar... Pentru a porni de la zero, pe baze raţionale, va trebui să cunoaştem ceva despre dinamica omului... În ceea ce mă priveşte, mă lepăd de problema asta, dacă tot am reuşit să generăm un câmp. Rossman vrea să lucrez la proiectul navei spaţiale, imediat ce pune bazele organizatorice.

— Navă... călătoria cu viteze mai mari decât a luminii, nu ?

— Exact. Principiul foloseşte un aspect al mecanicii ondulatorii care n-a fost băgat în seamă înainte de schimbare. Vom genera unde psi, care... În fine, o să vă explic după ce învăţaţi analiză tensorială şi algebră matricială. Mai colaborez cu alţi câţiva de aici pentru proiect, până să apară forţa de muncă şi materialele pentru a începe construcţia. Când vom termina, vom putea să mergem oriunde în galaxie.

Cele două idei se contopiră într-una singură :

— O să fugim de noi înşine, constată Grünewald. Fugim chiar în spaţiu ca să scăpăm.

Cei patru rămaseră, câteva clipe, pe gânduri.

Corinth se ridică în picioare.

— Eu plec acasă, spuse el abrupt.

Mintea îi era un labirint de gânduri întreţesute. Se gândea în primul rând la Sheila, dar ceva îi amintea în şoaptă de Helga, apoi un vârtej de desene şi de ecuaţii, o imagine a imensităţii îngheţate prin care se învârtea Pământul ca un firicel de praf. O parte din sine, detaşată, studia glacial acea reţea de gânduri, ca să poată învăţa cum funcţiona şi să-şi folosească puterile recent dobândite.

Limbaj : cei de la institut, care se cunoşteau între ei, dezvoltaseră, în mod involuntar, un nou set de simboluri de comunicare, ceva subtil şi viguros, în care orice gest căpăta un înţeles, iar creierul ascultătorului, fără nici un efort conştient, completa spaţiile goale şi înţelegea mesajul multietajat. Probabil că omul viitorului va fi despuiat, atât sufleteşte cât şi trupeşte, iar lui Corinth nu-i surâdea această perspectivă.

Trebuia apoi să se gândească la el şi la Sheila ; înţelegerea reciprocă ar fi făcut ca discuţiile dintre ei să rămână neinteligibile cuiva din afară Tot astfel, în întreaga lume, existau mii, milioane de grupuri care-şi creau propriile lor dialecte, pe baza experienţei trecute, care nu era comună cu a restului umanităţii. Va trebui inventat un limbaj arbitrar pentru întreaga lume

Telepatia ? Pentru unii oameni cel puţin, ea exista, fără putinţa de tăgadă. Percepţia extrasenzorială va trebui cercetată după ce lucrurile se vor mai linişti Erau atât de multe lucruri de făcut, iar viaţa era ingrozitor de scurtă !

Corinth tremură Se presupunea că teama de dispariţie personală era o reacţie adolescentină, dar intr-un fel toţi oamenii traversau, pe un nou plan, o perioadă de adolescenţă, ba nu, chiar o nouă copilărie

În fine, fără îndoială că, peste câţiva ani, biologii vor descoperi mijloace de a prelungi durata de viaţă, la câteva secole probabil Dar, în ultimă instanţă, era de dorit aşa ceva ?

Ieşi în stradă şi reuşi să vadă automobilul pe care i-l pusese la dispoziţie Rossman. *Cel puţin*, îşi spuse crispat, in timp ce se urca în maşină, *problema parcării s-a rezolvat. Nu mai e traficul dinainte.*

Probabil că nici New York-ul nu va mai exista Marile oraşe nu aveau o justificare economică Corinth se născuse intr-un orăşel şi iubise neîncetat munţii, pădurile şi marea. Acest oraş minunat, inuman, supraaglomerat, dur, frenetic şi zgomotos, avea ceva a cărui absenţă va lăsa o amintire greu de retrăit în lumea ce se va naşte

Noaptea era toridă Cămaşa i se lipise de corp, şi aerul părea vâscos Deasupra oraşului, între clădirile întunecate şi reclamele moarte acum, fulgerele pâlpâiau palid, şi pământul tânjea după ploaie. Lumina farurilor brăzdă intunericul dens

Apăruseră mai multe automobile decât în săptămâna precedentă Oraşul se mai îmblânzise ; războiul dintre bandele docherilor şi dynapsihiştilor, înăbuşit în urmă cu două săptămâni, părea să fi fost ultima zvâcnire de violenţă Raţiile de alimente erau încă neîndestulătoare,

dar oamenii se apucaseră de treabă din nou şi aveau să supravieţuiască.

Corinth opri în parcarea din spatele blocului, pe care-l ocoli pentru a ajunge la intrare. Autorităţile însărcinate cu raţionalizarea energiei electrice permiseseră acestei clădiri să beneficieze din nou de lift, ceea ce însemna o favoare. Nu-i făcuse deloc plăcere să urce cincisprezece etaje, de când energia electrică se drămuise cu zgârcenie.

Sper... Se gândi la Sheila, dar îşi lăsă gândul neterminat. Slăbise, sărmana, şi nu dormea bine, iar uneori se trezea strigându-l şi căutându-l orbeşte prin întuneric. Ar fi vrut ca munca să nu-l ţină departe de ea. Simţea nevoia de companie. Poate că ar fi bine să-i găsească vreo slujbă pentru a-şi umple orele goale.

Când ajunse la etajul lui, toate lămpile de pe hol erau stinse, cu excepţia unui bec de veghe, dar pe sub uşa apartamentului se vedea o geană de lumină. Aruncând o privire la ceas, Corinth observă că trecuse de ora la care Sheila se culca de obicei. Deci nici în noaptea asta nu putea să doarmă.

Încercă uşa, dar aceasta era încuiată, şi atunci ciocăni uşor. I se păru că aude un strigăt înăbuşit şi bătu mai tare. Sheila deschise atât de violent, încât Corinth aproape că se prăbuşi înăuntru.

— Pete, Pete, Pete!

Tremurând toată, se lipi strâns de el. Strângând-o la piept, Corinth îi putu simţi coastele fragile. Lumina orbitoare inunda camera şi strălucea bizar în părul ei. Când ea îşi ridică faţa de pe umărul lui, văzu că avea ochii înlăcrimaţi.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

Vorbi tare, cum nu avea obiceiul, şi-şi dădu seama că glasul îi tremura.

— Nervi.

Îl trase înăuntru şi închise uşa. Îmbrăcată cu o cămaşă de noapte şi cu un halat de casă pe deasupra, arăta patetic de tânără, dar recunoscu în ochii ei o expresie de bătrâneţe.

— E o noapte prea caldă ca să porţi halat, spuse el, căutându-şi cuvintele.

— Mi-e frig.

Buzele îi tremurau. Cu o expresie împietrită, el se așeză pe un scaun și o luă pe Sheila pe genunchi. Ea își încolăci brațele în jurul lui, strângându-l și trăgându-l spre ea, iar el îi simți trupul vibrând.

— Nu e bine ce faci, spuse. E criza cea mai gravă din câte ai avut până acum.

— Nu știu ce mă făceam dacă mai întârziai mult, vorbi ea pierdută

Începură să discute, prin noua țesătură de cuvinte și gesturi, tonuri și tăceri și amintiri comune, care erau numai ale lor

— M-am gândit prea mult, recunoscu ea. Cu toții gândim prea mult acum. (Ajută-mă, iubitule! Bâjbâi prin întuneric, și doar tu mă poți salva.)

— Va trebui să te obișnuiești cu asta, îi răspunse el, mohorât (Cum pot să te ajut? Mâinile mi se întind după tine și îmbrățișează doar aerul.)

— Tu ai putere. strigă ea. Dă-mi și mie forță! (Coșmaruri ori de câte ori încerc să dorm Trează, văd lumea și omul ca o licărire în frig și o pustietate care se întinde până la marginea eternității. Nu pot suporta viziunea asta)

Epuizare, disperare :

— Eu nu sunt tare, spuse el Trăiesc, dar nici eu nu știu cum Tu trebuie să faci la fel.

— Strânge-mă în brațe, Pete, *simbolul patern*, strânge-mă, scâncj ea

Lipindu-se de parcă el ar fi fost un scut în fața întunericului exterior și lăuntric și a nălucirilor ce răsăreau din acesta ·

— Să nu mă părăsești!

— Sheila, șopti el. (Iubită; soție, amantă, tovarășă.) Sheila, trebuie să rezisti Nu-i vorba decât de o putere crescută de a gândi de a vizualiza, de a prelucra informatii și visuri pe care tu însăți le-ai creat. Nimic alteeva

— Dar mă schimbă *pe mine!* — Fusese cuprinsă de groaza morții. Lupta împotriva ei fără convingere, plină de tristețe... — Și unde a dispărut lumea noastră? Unde au dispărut speranțele și planurile noastre, apropierea?

— Nu le putem aduce înapoi, răspunse el. — Pustietate, situaţie definitivă : Trebuie să ne mulţumim cu ceea ce avem în prezent.

— Ştiu, ştiu, dar nu pot ! — Lacrimi mari se rostogoliră pe obrajii ei. — O, Pete, acum plâng mai mult pentru tine. (poate că nici n-o să te mai iubesc) decât pentru mine.

El încercă să-şi păstreze calmul :

— Rătăcirea minţii e un refugiu prea depărtat de realitate.

Dacă înnebuneşti... Neconceputul. Continuă :

— Şi nici nu te ajută să cunoşti mai multe...

Şi se întrebă dacă inginerii vor reuşi să descopere punctul de rupere al spiritului uman. Se simţea el însuşi foarte aproape de limita cedării.

UNSPREZECE

PE MĂSURĂ ce planeta se rotea spre iarnă, vara se stingea. Într-o seară caldă și târzie de septembrie, Mandelbaum stătea lângă fereastră, alături de Rossman, vorbind amândoi cu voci domoale. Camera era neluminată, cotropită de noapte. În depărtare, Manhattan-ul radia sclipiri ici și colo; nu fulgerele orbitoare și reci de demult, ci lumina caldă a unui milion de cămine. Deasupra se vedea fosforescența albastră a cerului, licărind și jucând până la limita vizibilității Empire State Building era încoronată de o sferă arzătoare ca un soare care se odihnea pe terasa clădirii, și aerul purtat de o boare aducea o aromă delicată de ozon. Cei doi bărbați erau tăcuți, relaxându-se și fumând — căci tutunul se putea găsi din nou, deși în cantități infime —, pipa lui Mandelbaum și țigara lui Rossman semănând cu doi ochi mici și incandescenți. Își așteptau moartea.

— Soția, spuse Rossman cu o notă de repros blând

Se putea reda (Încă nu înțeleg de ce n-ai vrut să-i spui soției despre ce se va întâmpla și să rămâi lângă ea în noaptea asta. Ar putea fi ultima noapte a vieții voastre)

— Munca, orașul, timpul

Și eterna ridicare din umeri și tonul melancolic: (Amândoi avem de lucru, ea la centrul de ajutorare, iar eu aici, la centrul de apărare. N-am comunicat nimic locu-

torilor, doar tu, eu și alți câțiva cunoaștem situația. E mai bine așa, nu ?) *Nu i-am fi putut evacua, n-ar fi avut unde să se ducă și, dacă am fi încercat s-o facem, dușmanul ar fi aflat, și asta ar fi fost o invitație de a lansa imediat rachetele. Ori salvăm orașul ori nu, în momentul de față nu putem decât să așteptăm și să vedem dacă sistemul de apărare funcționează.* (Nu mi-aș alarma iubita — s-ar face prea multe probleme pentru copii și nepoți. Întâmplă-se ce s-o întâmpla Și, totuși, aș vrea să fim împreună acum, eu, Sarah, întreaga familie...) Mandelbaum îndesă tutunul din pipă cu unghia degetului mare.

(Oamenii de la Brookhaven consideră că acel câmp ne va proteja de explozie și de radiații), lăsă Rossman să se înțeleagă. *Anticipând un atac, i-am pus la treabă, în secret, de mai bine de-o lună. Orașele care bănuiam că vor deveni ținte sunt acum apărate — sperăm noi.* (Dar e problematic Aș vrea să nu fi fost siliți să procedăm astfel)

— Dar cum ? *Știam, prin deducții și prin spionii noștri, că sovieticii și-au pus la punct rachete atomice intercontinentale și că sunt disperați. Revoluție acasă, arme și ajutoare trimise prin contrabandă insurgenților din America Vor face o ultimă încercare să ne radă de pe fața pământului, și credem că atacul este programat pentru astă-seară. Dar dacă dau greș, se vor prăbuși cu totul. Cu siguranță că le-au trebuit toate resursele pentru a proiecta și construi rachetele.* Lasă-i să-și epuizeze forțele împotriva noastră, în timp ce rebelii pun stăpânire pe țara lor. Dictatura și-a trăit traiul.

— Dar ce-o va înlocui ?

— Nu știu Rachetele astea mi se par a fi ultima suflare a omului animalic. N-ai spus tu, o dată, că secolul douăzeci se numește Era Proastelor Maniere ? Ce proști eram înainte — incredibil de proști ! Acum, totul a devenit o amintire

— Și nu va lăsa nimic în loc. — Rossman își aprinse o altă țigară și o stinse pe cealaltă. În întunericul din cameră, lumina roșiatică a flăcării chibritului îi reliefă chipul fin cizelat și uscățiv. — A, da, continuă el, viitorul nu va semăna cu nimic din trecut. Probabil că societatea

— sau societățile — vor mai exista, dar nu vor fi la fel cu cele pe care le-am cunoscut până acum Vor fi, probabil, noțiuni abstracte, mentale, interacțiuni la nivel simbolic. Grație noilor noastre puteri, se vor dezvolta societăți mai bune sau mai rele, iar eu cred că și cele rele vor crește.

— Hmm. — Mandelbaum trase din pipă. — În afară de faptul că trebuie să pornim aproape de la zero, și astfel suntem sortiți greșelii, de ce s-ar întâmpla neapărat așa ? Îmi pare rău, dar ești un pesimist sadea.

— Nici nu-i de mirare, dacă ținem seama că m-am născut într-un secol pe care l-am văzut murind în sânge și nebunie. Chiar și înainte de 1914 puteai vedea că lumea se destramă. Asta face din oricine un pesimist. Dar cred că nu greșesc dacă spun că acesta e adevărul. De fapt, omul a fost zvârlit înapoi în sălbăticie Și nu-i vorba numai de asta ; sălbaticul își are propriul sistem de viață Omul a revenit la stadiul animalic

Mandelbaum făcu un gest larg spre necuprinsa arogantă a orașului :

— Asta-i animalitate ?

— Și furnicile sau castorii sunt buni constructori Sau cel puțin erau Mă-ntreb ce-or fi făcând acum castorii ? Artefactele materiale nu contează prea mult. Ele sunt posibile datorită cadrului social format din cunoștințe, tradiții, dorințe — sunt simptome, nu cauze. Acest cadru ne-a fost răpit. A, n-am uitat nimic, nici vorbă Dar nu mai prețuim lucrurile din trecut, decât ca instrumente pentru strădania animală de a supraviețui sau de a trăi în confort. Gândește-te la propria-ți viață Îi înțelegi rostul ? Care sunt realizările tale din trecut ? Ridicole ! Acum poți să citești cu plăcere ceva din marea literatură ? Îți mai transmit artele vreun mesaj ? Civilizația trecutului, cu știința, arta, cu înțelesurile și credințele ei, este atât de neadecvată acum, încât ar putea să nici nu existe Nu mai avem civilizație Nici scopuri, vise, opere creatoare — nimic !

— O, la asta nu mă pricep, spuse Mandelbaum, ușor amuzat. Am destule de făcut... să ajut, măcar .. în următorii câțiva ani. Trebuie să organizăm totul pe baze globale : economie, politică, asistență medicală, controlul

populației, conservarea mediului ; sarcini cumplit de grele

— Dar după ? insistă Rossman. După aceea ce vom face ? Ce va face următoarea generație și cele ce vor veni ?

— Vor găsi ceva de făcut.

— Mă-ndoiesc. Misiunea de a construi o ordine mondială stabilă reprezintă o muncă herculeană, dar tu și cu mine înțelegem că, pentru noua umanitate, totul este posibil în câțiva ani. Dar după aceea ? În cel mai bun caz, omul se va opri și va vegeta în imobilism și mulțumire de sine O viață groaznic de pustie.

— Știința ..

— A, da ! O vreme, oamenii de știință o vor duce de minune Dar majoritatea fizicienilor cu care am discutat în ultimul timp consideră că aria de cuprindere a științei nu este nelimitată. Ei cred că varietatea legilor și fenomenelor naturale cercetabile este finită, iar toate pot fi însumate într-o teorie unificată și că nu mai au mult până s-o descopere. Nu-i o afirmație care poate fi dovedită cu certitudine, dar mi se pare plauzibilă.

— În orice caz, nu putem fi cu toții oameni de știință.

Mandelbaum privi în întunericul de afară. *Ce tăcută este noaptea*, se gândi el. Apoi, smulgându-și din minte imaginea copiilor și a lui Sarah :

— Ei, dar artele ? Va trebui să creăm o nouă pictură, sculptură, muzică, literatură, arhitectură... și forme care n-au mai fost imaginate până acum !

— Dacă vom ajunge o societate normală. (De-a lungul istoriei, arta a manifestat tendințe decadente ori s-a pietrificat, imitând servil trecutul. Se pare că va fi nevoie de mult curaj pentru a trezi artele la viață. Și iarăși, prietene, nu putem deveni cu toții artiști.)

— Nu ? (Mă-ntreb dacă nu cumva fiecare dintre noi va fi și artist, și om de știință, și filozof, și...)

— Va fi nevoie de lideri, de stimulente și de un simbol pentru toată lumea. (Asta-i ceea ce ne lipsește în primul rând astăzi : n-am găsit un simbol. N-avem nici un mit, nici un vis. „Omul este măsura tuturor lucrurilor"... Bine, dar când măsura este mai mare decât tot ce te înconjoară, la ce-ți folosește ?)

— Deocamdată suntem insignifianţi — Mandelbaum făcu un gest către fereastră şi către cerul albastru-închis al nopţii (Acolo, departe, există un întreg univers care ne aşteaptă.)

— Cred c-ai descoperit de unde vom începe, spuse Rossman rar (Pământul a devenit prea mic, dar spaţiul cosmic.. el ar putea .reprezenta provocarea şi visul de care avem nevoie. Încă nu ştiu Înţeleg doar că trebuie neapărat să găsim un scop)

Se auzi bâzâitul strident al intercom-ului aflat lângă Mandelbaum. Întinse mâna şi-l comută pentru a recepţiona mesajul. Simţi dintr-o dată că-l lasă toate puterile Se cuvenea să fie încordat, iritat şi emoţionat, dar se simţea doar obosit şi golit pe dinăuntru

Aparatul transmise câteva semnale .

— Robotul de pe staţia spaţială semnalizează rachete pornite din Munţii Urali. Patru urmează să cadă asupra New York-ului peste aproximativ zece minute

— Zece minute ! — Rossman fluieră, uşor mirat. — Cred că au propulsie atomică.

— Neîndoielnic — Mandelbaum formă numărul de la Comandamentul Scutului, situat în Empire State Building · Pregătiţi-vă maşinăria, băieţi, spuse el. Mai avem zece minute

-- Câte sunt ?

— Patru Ruşii cred că vom distruge cel puţin trei, aşa că trebuie să fie nişte rachete extrem de puternice Probabil că au focoase de hidrogen-litiu.

— Patru, deci ? Bine, şefule. Urează-ne noroc.

-- Eu vouă ?

Mandelbaum zâmbi strâmb.

Locuitorilor oraşului li se comunicase că proiectul era o experienţa în problema iluminatului public Dar când irizarea albastră deveni o strălucire continuă, ca un coperiş de lumină, şi sirenele începură să urle, toată lumea înţelese ce se petrecea de fapt... Mandelbaum se gândi la soţi strângându-şi la piept soţiile şi copiii şi se întrebă ce altceva se mai întâmpla. *Rugăciuni? Puţin probabil ; dacă avea să se dezvolte o religie în viitor, ea nu va fi animismul care mulţumise pe toată lumea în anii de neştiinţă şi orbire. Exaltarea în luptă ? Nu, acesta era*

un alt mit abandonat. Panica nebună? Poate, dar în proporție redusă.

Rossman înțelesese o mare parte din adevăr, se gândi Mandelbaum. *Acum, în ceasul judecății, omul nu putea face nimic altceva decât să urle de spaimă sau să încerce să-i îmbrățișeze pe cei iubiți, încercând să-i adăpostească și să-i apere cu trupul lui netrebnic. Nimeni nu putea să simtă că moare pentru ceva măreț. Iar dacă omul își ridica amenințător pumnul spre cer, n-o făcea de furie împotriva răului, ci doar dintr-un reflex.*

Pustietate... Da, se gândi el, *sigur vom avea nevoie de noi simboluri.*

Rossman se ridică și-și pipăi drumul prin întuneric spre un dulap mare, deschise un sertar și scoase o sticlă.

— Am niște vin roșu de Burgundia, pe care-l păstrez din '42, spuse el. (Bei cu mine?)

— Sigur, răspunse Mandelbaum.

Nu prea ținea la vin, dar trebuia să-și ajute prietenul. Rossman nu se temea, era bătrân și trecuse prin multe, dar acum părea pierdut. Să moară ca un domn.. acesta ar putea fi un simbol.

Rossman turnă vin în cupe de cristal și-i întinse una lui Mandelbaum cu o politețe gravă. Ciocniră și gustară. Rossman se așeză din nou, savurând gustul vinului.

— La nuntă am băut vin din acesta, își aminti el.

— Foarte bine, dar acum nu-i cazul să-l îndoi cu lacrimi, răspunse Mandelbaum. Scutul va rezista. E același tip de forță care ține strânși nucleii atomici... nu există ceva mai rezistent în univers.

— Închinăm în amintirea omului animalic, spuse Rossman (Ai dreptate, asta este ultima lui zvâcnire. Dar era, în multe privințe, o creatură nobilă.)

— Da, încuviință Mandelbaum. (A inventat cele mai ingenioase arme)

— Rachetele acelea. (reprezintă ceva. Sunt lucruri frumoase, să știi, curate și lucitoare, construite cu migală și cu o cinste demnă de toată lauda. Au fost necesare multe secole de răbdare pentru a se ajunge la făurirea lor. Faptul că poartă în pântece moartea noastră e pur întâmplător.)

(Nu sunt de acord.) Mandelbaum chicoti, un sunet slab și trist în tăcerea atotstăpânitoare.

Un ceas cu cadranul luminos atârna pe perete. Secundarul descrise nepăsător un cerc lung şi leneş, o dată, de două ori, de trei ori. Empire State Building era un stâlp de întuneric profilat pe arcul albastru şi mut al cerului. Mandelbaum şi Rossman rămaseră aşezaţi şi băură în tăcere, fiecare pierdut în gândurile lui.

O lumină orbitoare ca a fulgerului acoperi tot cerul, care deveni un glob incandescent. Mandelbaum îşi acoperi ochii surprinşi de explozie şi dădu drumul paharului, care se sparse când atinse podeaua. Simţi pe piele radiaţia ca o rază de soare, clipind şi stingându-se. Oraşul trepida şi vuia sub tunete.

...două, trei, patru.

După aceea se lăsă tăcerea, întreruptă de ecourile care răsunau şi bubuiau între zidurile înalte. Un suflu trecu şoptit de-a lungul străzilor, şi clădirile mari trepidară uşor şi se liniştiră.

— Destul de bine, conchise Mandelbaum. — Nu simţea nici o emoţie deosebită. Scutul funcţionase, oraşul trăia — în regulă, acum putea să-şi continue treaba. Formă numărul Primăriei : Alo. Totul normal ? Ascultă, trebuie să avem grijă, să potolim panica şi...

Cu colţul ochiului văzu că Rossman rămăsese tăcut, cu paharul încă pe jumătate plin pus pe braţul fotoliului.

DOISPREZECE

CORINTH oftă şi împinse deoparte hârtiile la care lucra. Murmurele oraşului la lăsarea serii se insinuau discret până la el, prin fereastra pe care o lăsase deschisă pentru a simţi răcoarea de octombrie. Tremura puţin de frig, dar nu luă în seamă, şi-şi căută o ţigară pe care şi-o aprinse.

Nave spaţiale, se gândi el confuz *La Brookhaven se construieşte prima navă.*

Partea lui de proiect se referea la calcularea tensiunilor intramoleculare sub acţiunea câmpului produs de acţionare, o sarcină ce presupunea complexitate, dar nu era de importanţă atât de mare încât să frâneze bunul mers al construcţiei. Chiar astăzi vizitase şantierul şi văzuse cum fuselajul navei prindea formă, şi orgoliul lui profesional tresăltase satisfăcut în faţa frumuseţii duse la perfecţiune. Fiecare componentă a navei, motorul, blindajul, ecluzele, hublourile şi tablourile de control, era un exemplu de inginerie de precizie, cum Pământul nu mai cunoscuse până atunci. Era plăcut să participi la o asemenea realizare.

Numai că...

Blestemă în barbă, strivind ţigara în scrumiera plină până la refuz şi se ridică în picioare. Iar va urma o noapte proastă ; avea nevoie de Helga.

Trecând pe coridoarele institutului, simţi activitatea trepidantă din laboratoare. Se lucra în program continuu,

iar minţile descătuşate zburau către un orizont cu o deschidere de neimaginat li invidia pe tinerii specialişti. Erau tineri, puternici, echilibraţi, şi urmăreau un scop, viitorul le aparţinea, iar ei ştiau asta foarte bine. La treizeci şi trei de ani ai săi, avea senzaţia de epuizare

Helga revenise şi-şi reluase funcţia de director ; în noua formulă, slujba nu mai putea fi îndeplinită decât de către un adult, şi ea avea experienţă şi dorinţă de perfecţiune Corinth se gândi că se suprasolicită şi, cu o vinovăţie mută, înţelese că asta i se datora şi lui, în mare măsură. Helga nu pleca niciodată de la institut înaintea lui, pentru că, uneori, el simţea nevoia de a se sfătui cu ea De aceea o vizita acum.

Bătu la uşă. Glasul sec din difuzor sună „Intră" şi când o văzu, lui Corinth nu-i scăpară vioiciunea glasului şi sclipirea din ochi

— Vino să luăm masa de seară împreună, vrei ? o invită.

Sprâncenele ei se arcuiră întrebător şi el explică grăbit :

— Sheila este cu doamna Mandelbaum în noaptea asta. Ea Sarah.. e o companie bună pentru soţia mea, are un bun simţ care le lipseşte bărbaţilor. Eu am ajuns la capătul puterilor ..

— Sigur. — Helga începu să-şi aranjeze hârtiile şi să le stivuiască în fişet. Biroul ei arăta întotdeauna ordonat şi impersonal, încât te făcea să crezi că era ocupat de o maşină. — Ştii un restaurant bun ?

— Ştii că n-am prea ieşit în oraş în ultimul timp.

— Atunci să încercăm la *Rogers'*. E un club de noapte deschis recent, pentru omul nou. — Zâmbi puţin amar. — Măcar au mâncare ca lumea.

Corinth păşi în baia alăturată, încercând să-şi aranjeze hainele şi părul răvăşit. Când ieşi, Helga era gata. O privi o clipă, percepând pe deplin fiecare detaliu, cu o exactitate de nevisat în cursul anilor pierduţi. Nu se mai puteau ascunde unul de altul şi — ea cu sinceritatea ce o caracteriza, iar el cu acceptarea recunoscătoare a înfrângerii — renunţaseră să se mai prefacă. Avea nevoie de cineva care să-l înţeleagă şi care să fie mai tare decât el, cineva cu care să poată discuta şi care să-i dea putere. Se gândi că el voia să primească totul de la ea fără a-i

oferi nimic în schimb, dar era o relație la care nu-și putea permite să renunțe.

Ea îl luă de braț și ieșiră în stradă. Simțeau aerul limpede și proaspăt, mirosind a toamnă și a mare. Răsucindu-se ușor în cădere, câteva frunze uscate se așezară pe trotuar în calea lor ; venise primul îngheț.

— Să mergem pe jos, sugeră ea, cunoscându-i preferințele. Nu-i departe.

El dădu aprobator din cap și porniră pe străzile pe jumătate pustii, pe care treceau, din când în când, câte un automobil sau pieton. Întunericul atârna greu deasupra lămpilor presărate ici și colo, stâncile Manhattan-ului păreau să-i înconjoare ca niște munți. Corinth se gândi că schimbarea pe care o suferise New York-ul exemplifica ceea ce se întâmpla în întreaga lume.

— Cum se descurcă Sheila ? întrebă Helga.

Corinth îi obținuse o slujbă la centrul de ajutorare, în speranța că munca o va ajuta să-și ridice moralul. Bărbatul înălță din umeri și nu răspunse. Era mai bine să simtă pe față vântul ce se strecura tăios printre zidurile înalte. Deveni și ea tăcută ; când va avea nevoie să comunice, va fi pregătită.

O modestă strălucire de neon anunța *Cafeneaua Rogers*. După ce trecură de ușă, intrară intr-un crepuscul albăstrui, răcoros și odihnitor, de parcă însuși aerul era încărcat cu lumină transmutată. *Interesant truc*, se gândi Corinth, *mă-ntreb cum o fac?* și într-o clipă descoperi noul principiu al fluorescenței pe care se baza totul. Probabil că vreun inginer se hotărâse, dintr-o dată, să devină proprietar de restaurant.

Mesele erau mai depărtate unele de altele decât se obișnuise în vremurile dinainte. Corinth observă în treacăt că erau așezate într-o spirală care micșora distanța dintre sala de mese și bucătărie. De masa lor se apropie, silențios, o mașină pe roți care le întinse un stilou și o plăcuță pe care să-și scrie comanda.

Meniul cuprindea doar câteva feluri pe bază de carne — încă se simțea lipsa alimentelor — dar Helga spuse insistent că specialitatea numită „Soia Supreme" era delicioasă, iar Corinth comandă două porții. Și un aperitiv, desigur.

Ciocniră paharele. Ea îl privi cu ochi gravi, așteptând

— *Was hael*

— *Drinc hael* [1], răspunse ea. — Purtată de gânduri, adăugă : Mă tem că urmașii noștri nu-i vor înțelege deloc pe strămoșii noștri. Pentru ei, întreaga și minunata moștenire barbară va fi doar o trăncăneală de animale, nu ? Uneori, când mă gândesc la viitor, simt un fior rece

— Și tu ?! murmură el și-și dădu seama că ea își abandonase aerul rezervat doar ca să-l ajute pe el să-și deschidă sufletul.

Apăru o mică orchestră. Între membrii ei, Corinth recunoscu trei muzicieni renumiți înainte de schimbare. Aveau vechi instrumente de coarde și de suflat, din lemn, și o trompetă, dar și unele instrumente noi. În fine, până la reînființarea orchestrelor filarmonice, dacă asta avea să se mai întâmple vreodată, fără îndoială că artiștii serioși se bucurau că li se oferă șansa de a cânta într-un restaurant.. În plus, vor avea un public mai cunoscător decât în trecut

Își plimbă ochii printre consumatori Oameni obișnuiți, muncitori cu mâini bătucite, alături de funcționari cu umeri căzuți și de profesori pe cale de a cheli. Noua goliciune ștersese vechile bariere, toată lumea lua viața de la început. Remarcă îmbrăcămintea lipsită de pretenții : cămăși desfăcute la guler, pantaloni sport, blue jeans și câte-o vestimentație mai extravagantă. Aspectul exterior conta din ce în ce mai puțin.

Orchestra cânta fără dirijor Muzicienii păreau să improvizeze, țesându-și melodiile în jurul unei teme delicate, stabilită prin acord tacit. O muzică rece, amintind de gheață și de mările verzi ale nordului, cu un ritm complex și fascinant, care însoțea discret șoapta instrumentelor de coarde Corinth uită de sine, încercând să analizeze muzica Din când în când, câte-un sunet făcea să răsune în el o emoție confuză, și atunci degetele i se crispau pe paharul de vin. Câteva perechi dansau pe această melodie, inventând mișcări proprii, lăsându-se în voia simțurilor. Presupunea că, pe vremuri, un asemenea eveniment

[1] *Was hael* și *drinc hael* — formule de urare în limba veche scandinavă, până în sec. XIV, însemnând : noroc și sănătate (n. trad)

se chema *jam session* [1], dar acum era prea îndepărtat și intelectual ca să semene cu ceva ce-și amintea O nouă experiență, se gândi el. Toată umanitatea experimenta, deschizând mereu alte și alte drumuri într-o lume rămasă, brusc, fără orizonturi.

Se întoarse către Helga, surprinzându-i privirea ațintită asupra lui. Își simțea sângele fierbinte în obraji și încercă să vorbească despre lucruri prozaice. Dar se înțelegeau mult prea bine unul pe altul ca să se prefacă. Munciseră și vegheaseră împreună, și acum între ei se născuse un limbaj numai al lor, fiecare gest și privire însemnau ceva, și sensurile fulgerau de la unul la altul, ciocnindu-se și despărțindu-se și întâlnindu-se din nou, până într-atât încât totul semăna cu o discuție a fiecăruia cu el însuși.

— Muncă ? întrebă el cu voce tare și asta însemna : (Cum te-ai descurcat în ultimele zile ?)

— Bine, îi răspunse ea pe un ton plat. (Cred că realizăm ceva eroic. Cea mai înălțătoare misiune din istorie, probabil. Dar nu-mi pasă prea mult, nu știu de ce..)

— Sunt încântat că te-am întâlnit astă-seară, spuse el. (Am nevoie de tine. Am nevoie de cineva în orele fără lumină)

(Voi aștepta mereu), comunică ea prin priviri.

Subiect periculos. Ferește-te de el.

— Ce părere ai despre muzica de-aici ? întrebă el repede. Se pare că sunt pe cale de a descoperi forme potrivite omului... modern.

— Se pare că da, ridică ea din umeri. Dar vechii maeștri îmi oferă mai mult. Erau mai umani.

— Mă-ntreb dacă noi mai suntem umani, Helga.

— Suntem, răspunse ea. Vom rămâne mereu noi înșine. Vom cunoaște încă dragostea și ura, teama și curajul, râsul și tristețea.

— Dar sunt aceleași ? gândi el cu o voce tare. Mă îndoiesc.

— S-ar putea să ai dreptate. Mi se pare prea greu să cred ceea ce vreau să cred. Asta e.

---

[1] *Jam session* — termen din jazz, reprezentând execuții improvizate în comun ale unor muzicieni care nu lucrează în mod obișnuit împreună și care cântă de plăcere (n. trad.).

El dădu din cap, ca zâmbi vag · (Da, ştim amândoi că-i aşa. Şi, pe lângă noi, toată lumea)

Corinth oftă şi-şi frământă mâinile ·

— Uneori aş vrea... Ba nu *O iubesc pe Sheila.*

(Prea târziu, nu-i aşa, Pete ?), vorbiră ochii ei (Prea târziu pentru amândoi.)

— Dansăm ? o invită el. (Mai bine să uităm)

— Sigur (Incântată, oh, încântată !)

Se ridicară şi păşiră pe ringul de dans Îi simţi tăria, când o luă de talie, şi avu sentimentul că se hrăneşte din forţa ei *Simbolul matern ?* se autoironiză. N-avea importanţă. Muzica îl pătrundea mai deplin acum, îi simţea în sânge ritmul ciudat Capul Helgăi se afla la înălţimea ochilor lui, dar chipul ei îi rămânea ascuns. Nu ştia să danseze bine, şi-o lăsă pe ea să conducă, dar plăcerea mişcării fizice ritmate devenise acum mai puternică decât fusese mainte de schimbare. O clipă doar, îşi dori să fie un sălbatic şi să-şi danseze durerea în faţa zeilor.

Nu, era prea târziu pentru el. Chiar şi acum, rămânea un copil al civilizaţiei ; se născuse deja prea bătrân. Atunci ce vei face când o să-ţi vezi soţia înnebunind ?

Iubirea, eu şi Soarta de-am urzi...[1] Ce copilăresc i se părea ! Şi totuşi ţinuse atât de mult la catrenul acesta.

Muzica se sfârşi şi se întoarseră la masă Aperitivul sosise, purtat de maşină. Corinth o ajută pe Helga să se aşeze şi mâncă melancolic. Ea-l privi din nou, neaşteptat.

— Sheila ? întrebă ea (Nu s-a simţit prea bine în ultimul timp, aşa-i ?)

— Da (Mulţumesc pentru că întrebi) — Corinth se strâmbă : (Munca o ajută să-şi umple timpul, dar nu se pricepe s-o facă E absentă şi a început să aibă viziuni ; şi visele ei nocturne...)

Of, iubita mea, ce chinuri !

— Dar de ce ? (Tu, eu, majoritatea oamenilor, ne adaptăm, nu mai suntem agitaţi ; am crezut întotdeauna că **ea** e mai constantă decât alţii)

---

[1] Vers dintr-un catren de Omar Khaiam :
Iubirea, eu şi Soarta de-am urzi
Să prindem Planul Firii într-o zi,
L-am sfărâma în ţăndări şi apoi
Pe Placul nostru altfel l-am tocmi.
(Rubayat — XXII) (versiunea trad.)

— Subconştientul ei (s-a tulburat şi s-a rătăcit, şi conştiinţa ei nu-l poate controla, şi urmărirea îngrijorată a simptomelor nu face decât să-i agraveze situaţia.) Nu-i făcută pentru o asemenea putere a minţii, n-o poate stăpâni

Ochii li se întâlniră : *Ceva din vechea nevinovăţie s-a pierdut, tot ce-am preţuit demult ne-a fost răpit, iar acum am rămas goi în faţa propriei noastre singurătăţi*

Helga îşi înălţă capul : (Trebuie să înfruntăm situaţia. Într-un fel sau altul, trebuie să mergem mai departe) *Dar singurătatea...*

(Ajung să depind prea mult de tine. Nat şi Felix sunt absorbiţi de munca lor. Sheila nu mai are putere, luptă cu ea însăşi de prea mult timp. Numai tu mi-ai rămas, şi nu-ţi prieşte)

(Nu mă deranjează.) *Acum, când nu mă mai pot ascunde de mine însămi, e tot ce am.*

Mâinile li se întâlniră deasupra mesei. Apoi, încet, Helga şi-o retrase pe-a ei şi scutură din cap.

— Doamne ! — Corinth îşi strânse pumnii. — (Măcar dac-am putea afla mai multe despre noi înşine ! De-am avea o psihiatrie aplicabilă !)

(Poate c-o vom avea în curând. Oamenii studiază.) Liniştitor :

— Şi cum merge munca ta ?

— Destul de bine. Aşa cred. (Vom putea ajunge la stele înainte de venirea primăverii. Dar la ce bun ? La ce ne vor folosi Stelele ?) — Corinth privi fix la paharul cu vin — Am ameţit. Vorbesc prea mult.

— Nu-i nimic, dragul meu.

El o privi :

— Helga, de ce nu te căsătoreşti ? Găseşte-ti pe cineva. Pe mine nu mă poţi salva din iadul meu propriu.

Chipul ei exprimă refuzul.

— Mai bine alungă-mă din viaţa ta, o îndemnă el în şoaptă.

— Tu vrei s-o alungi pe Sheila din viaţa ta ? întrebă ea.

Chelnerul mecanic se apropie în tăcere şi luă farfuriile, aşezând felul principal pe masă, în faţa fiecăruia. Corinth se gândi, confuz, că ar trebui să nu-i fie foame.

Oare nenorocirile nu însemnau, de obicei, să tânjești până uiți de tine ? Mâncarea avea însă un gust bun Mâncatul .. da, un soi de compensație, la fel ca și băutul și visarea cu ochii deschiși, munca și altele fără de nume.

(Trebuie să reziști !) spuneau ochii Helgăi. (Orice s-ar întâmpla, trebuie să înduri și să trăiești, întreg la trup și minte, pentru că asta este zestrea ta umană.)

După o vreme, ea vorbi cu voce tare, folosind cuvinte scurte, încărcate de-un înțeles copleșitor :

— Pete, n-ai vrea... (să pleci cu nava ?)

— Eu ? o privi cu ochi mirați, nevenindu-i să creadă, iar ea nu-și putu reține un hohot ușor de râs

Apoi vorbi din nou, impersonal și grav :

— E proiectată pentru doi oameni (E manevrată în primul rând de roboți, doar știi asta Nat Lewis m-a convins să-i dau un loc pe navă, ca biolog Problema vieții în alte părți ale universului .)

Vocea lui tremură ușor :

— N-am știut că tu fixezi cine merge.

— Nu în mod oficial. (În realitate, întrucât e un proiect ce aparține institutului, pot oferi locul oricărei persoane calificate Nat îmi propusese mie..) Schimbară un zâmbet. *Puteai alege și mai rău, poate eu alegeam mai bine* Dar e limpede că trebuie un fizician. (Ca toți ceilalți, știi la fel de multe despre proiect, doar ai lucrat la el.)

— Dar. — Clătină din cap — Aș vrea să... (Nu, nu există un cuvânt îndeajuns de expresiv. Mi-aș da nemurirea pentru un loc pe navă Când eram copil, obișnuiam să stau pe spate, în nopțile de vară, și-mi plăcea să privesc luna ridicându-se pe cer, și să privesc ochiul roșu al lui Marte și visam) Dar ce fac cu Sheila ?! Poate altă dată, Helga

— Nu va fi o călătorie lungă, spuse ea (Câteva săptămâni de cercetare printre astrele mai apropiate, îmi imaginez, pentru a testa acționarea și o serie de teorii astronomice. Și cred că nu va fi riscant deloc. Te-aș lăsa să pleci dacă ar fi altfel ?) *Dar și-așa voi privi cerul în fiecare noapte, voi simți răceala lui și-ți voi ține pumnii.* (E o șansă pe care cred că nu trebuie s-o scapi, pentru a te liniști Pete, acum ești un suflet pierdut. Ai nevoie să descoperi ceva mai important decât propriile tale probleme,

ceva deasupra măruntei noastre lumi.) — Zâmbi. — Poate că ai avea nevoie să-l găseşti pe Dumnezeu.

— Dar ţi-am spus, Sheila...

— Mai sunt câteva luni până la plecare. (Între timp, se poate întâmpla orice. Sunt la curent cu ultimele cercetări psihiatrice şi ştiu că s-a descoperit o metodă promiţătoare de tratament.) — Întinse mâna peste masă şi-i atinse braţul. — Gândeşte-te bine, Pete.

— Aşa voi face, spuse el cu o voce care parcă nu era a lui.

O părticică din mintea lui înţelegea că ea îi prezenta această perspectivă spectaculoasă ca pe o diversiune ademenitoare, o sugestie menită să risipească sentimentele de îngrijorare şi deprimare între care oscila tot timpul. Dar nu se supără. Bine că dădea rezultat. Când ieşiră din nou pe stradă, el privi cerul, văzu câteva astre palide prin ceaţa uşoară şi se simţi cuprins de un val de emoţie.

Stelele ! O, cerule, stelele !

TREISPREZECE

ZĂPADA veni devreme în anul acela. Într-o dimineaţă când Brock ieşi din casă, toată lumea era albă.

Rămase o clipă în prag şi cuprinse cu privirea întregul ţinut, cu dealuri, câmpii şi drumuri troienite, până la orizontul cenuşiu ca oţelul. Avea impresia că nu mai văzuse iarnă până atunci, copaci întunecaţi şi dezgoliţi profilaţi pe cerul tăcut şi fără vânt, acoperişuri împovărate de zăpadă şi ferestre înveşmântate într-o horbotă albă, şi o cioară stingheră, neagră şi tristă, aşezată pe un stâlp de telefon. *Într-adevăr*, se gândi el, *n-am mai văzut-o aşa... niciodată.*

Ninsoarea mai încălzise aerul, dar respiraţia lui era încă aburită, şi simţi pişcătura frigului pe faţă. Îşi plesni mâinile una de alta, şi zgomotul se auzi surprinzător de puternic în nemişcarea aceea, apoi îşi umflă obrajii şi spuse cu voce tare:

— Hai, Joe, se pare că [illegible]trat în cealaltă jumătate a anului. O Zi a Recunoştinţ[illegible] — cu zăpadă, şi nu m-aş mira dacă vom avea şi un Paşte alb.

Câinele privi spre el, înţelegând mai tot, dar neavând cum să-i răspundă. Apoi instinctul se dovedi mai puternic,

---

[1] Ziua Recunoştinţei — sărbătoare oficială, în amintirea primilor colonişti din Massachussetts (în ultima joi din noiembrie) (n. trad.)

și câinele porni să alerge zglobiu și să latre pentru a trezi toată ferma

O siluetă mică și îndesată, atât de înfofolită, încât doar proporțiile dintre brațe și picioare arătau că nu este umană, apăru din casă, se strânse și mai tare de frig, sări de câteva ori și se opri lângă om.

— Frig, sporovăi ea. Frig, frig, frig.

— Îmi pare rău, dar o să fie și mai frig, Mehitabel, spuse Brock și-și lăsă palma pe creștetul înveșmântat cu o căciulă de blană.

Încă se temea că maimuțele nu vor reuși să treacă iarna. Făcuse tot ce putuse pentru ele — cususe îmbrăcăminte și le dăduse treburi mai mult în interior sau în hambar, ferindu-le de frig —, dar plămânii lor erau plăpânzi.

Spera, cu înversunare, ca ele să supraviețuiască. In ciuda firii lor trândave și capricioase, maimuțele trudiseră eroic alături de el ; singur n-ar fi putut termina pregătirile pentru iarnă. Ba mai mult decât atât : se împrieteniseră — avea cu cine să schimbe o vorbă, după ce întocmise un dialect simplu între el și maimuțe. Acestea n-aveau prea multe de spus, și mințile lor, ca niște cosași săltăreți, nu puteau rămâne la un anumit subiect, dar formau o pavăză împotriva singurătății. Era o distracție să stea în sala de gimnastică pe care-o încropise pentru ele și să le vadă făcând tumbe și mișcări agile, căci râsul devenise o raritate.

În mod curios, Mehitabel se obișnuise mai ușor cu treburile fermei, în timp ce perechea ei, Jimmy, se pricepuse mai bine la gătit și deretical prin casă. Dar nu asta avea importanță. Erau ajutoare de nădejde, puternice, orice s-ar fi apucat să facă.

Traversă curtea fermei, cizmele lui lăsând urme murdare pe albul virginal al zăpezii, și deschise ușa staulului. Când intră, îl lovi un val de căldură animală, și mirosul puternic îl ameți. Mehitabel se duse să aducă fân și mălai pentru animale — cincisprezece vaci, doi cai și uriașul elefant Jumbo — în timp ce Brock începu să mulgă vacile.

Animalele care rămăseseră păreau să fi acceptat placid noua ordine. Brock avu o strângere de inimă. Ele aveau

încredere în el, îl priveau ca pe un fel de zeu — și astăzi va trebui să le înșele buna credință. N-avea rost să mai amâne, pentru că asta n-ar face decât să îngreuneze situația

Ușa se deschise din nou, și Wuh-Wuh veni legănându-se, se așeză pe scaunul de muls și începu să-l ajute pe Brock Nu scoase o vorbă și-și văzu de treabă ca un robot, dar nu era ceva neobișnuit. Brock își imagina că Wuh-Wuh era incapabil să vorbească, emițând doar bâlbâieli și mormăieli dezarticulate, de la care i se trăgea și numele. Zdrențăros, murdar și rupt de foame, imbecilul apăruse în urmă cu câteva săptămâni. Probabil că scăpase din vreun azil — un cocoșat mărunt și noduros, de vârstă incertă, cu un cap plecat, un chip urât și o privire goală. Și inteligența lui Wuh-Wuh crescuse, ca a tuturor celorlalți, dar asta nu schimbase cu nimic faptul că era handicapat, atât fizic cât și mintal.

Nu fusese prea binevenit la fermă. Mai toată munca de strângere a recoltei se încheiase și începuseră să-și facă griji dacă proviziile le vor ajunge peste iarnă, iar acum mai apăruse o gură de hrănit.

— Îl ucid, șefu' ! spusese Jimmy, întinzând mâna după cuțit

— Nu, spuse Brock. Nu putem fi atât de nemiloși.

— O fac repede și ușor, rânjise Jimmy, trecând cu tăișul lamei de-a lungul degetului.

Avea o simplitate încântătoare, tipică junglei.

— Nu, deocamdată nu. — Brock zâmbise ostenit. Era mai tot timpul obosit, pentru că nu-și putea permite să stea o clipă. *Sunt oițele rătăcite și s-ar părea că eu am ajuns păstorul lor. Trebuie să trăim cu toți într-o lume care nu ne vrea.* — După un moment adăugase : Avem de tăiat multe lemne.

Wuh-Wuh se adaptase destul de bine, devenea din ce în ce mai potolit, mai ales după ce Jimmy — probabil și cu ajutorul vreunui băț — îl dezvățase de unele apucături rele. Și asta îl făcuse pe Brock să înțeleagă, cu o forță reînnoită, că trebuie să existe mulți alții ca el, luptându-se pentru a trăi într-un moment în care civilizația ajunsese prea departe pentru a le mai purta și lor de grijă. Pre-

supunea că imbecilii și idioții vor trebui să se unească într-un fel sau altul și să întemeieze o comunitate

La urma-urmei, de ce n-ar recunoaște-o ? Era singur. Uneori, deprimarea pricinuită de singurătate îl aducea în pragul sinuciderii. Nu putea găsi mulți ca el, și oricum nu-i putea găsi acum, când iarna era stăpână, și avea sentimentul că nu muncește decât pentru supraviețuirea lui inutilă. Avea nevoie de semeni de-ai lui

Terminâ de muls vacile și dădu drumul animalelor să facă puțină mișcare.. Jgheabul cu apă avea o pojghiță de gheață pe care Jumbo o sparse cu trompa, și animalele se buluciră pentru a se adăpa.

Mai târziu, elefantul va fi pus la muncă pentru a mai scoate apă și pentru a o pune în rezervor Jumbo arăta destul de mițos acum ; Brock nu știa cât păr putea crește pe pielea elefanților atunci când acesta nu era ros de copacii sau de desișurile junglei ori pârlit de îmblânzitorul de la circ.

Se duse și el până la stogul de fân de lângă târla oilor. Trebuise să construiască un gard din scânduri, pentru a împiedica turma să mai iasă prin gardul de sârmă și să se ghiftuiască, dar acum oile respectau gardurile. Capriciul unui zeu .. Se întreba ce fel de gânduri-tabu treceau prin țestele lor înguste.

Chiar și înainte de schimbare oile fuseseră animale cu personalitate proprie, iar el le cunoștea pe fiecare dintre cele patruzeci, la fel de bine pe cât putea cunoaște oamenii. Bluff, Georgiana cea isteață o împingea pe timida Psyche în graba ei, bătrâna și grasa Marie Antoinette rumega placidă și imobilă, Jo-fetița dansa exuberantă în zăpadă — și berbecul bătrân cu coarne încolăcite, Napoleon, cu o atitudine regească și magnifică, prea conștient de supremația pe care-o deținea ca să mai fie și arogant Cum putea ucide vreuna dintre ele ?

Și totuși n-avea de ales. El și Joe și Wuh-Wuh nu puteau trăi mâncând fân sau făină măcinată prost, sau mere, sau numai legume ; Jimmy și Mehitabel mâncau și ei câte-o ciorbă — și mai erau pieile, seul, până și oasele meritau folosite.

Numai că nu știa pe care s-o aleagă.

Nu ținea mult la Georgiana, dar era prea bună ca s-o ucidă, avea nevoie de vigoarea ei pentru perpetuarea turmei Jo-fetița cea fericită, Marie, care veni să-i lingă mâna, cocheta Margy și sfioasa Jerri și curajoasa Eleanor — pe care dintre prietenele sale o va mânca ?

Of, incetează, își zise el *Te-ai hotărât de mult*.

Fluieră după Joe și deschise poarta. Oile îl priviră curioase. Tocmai terminaseră de mâncat și se risipiseră spre adăpostul în care se odihneau.

— Hei, Joe, adu-o-ncoace pe Psyche, spuse el

Câinele porni pe dată, săltând și strălucind ca un foc arămiu. Mehitabel apăru din poiata găinilor și rămase în așteptare pentru ceea ce avea de făcut Ținea un cuțit în mână.

Joe o imboldi pe Psyche, și oaia îl privi cu uimire sfioasă Câinele lătră, si sunetul răsună limpede și inghețat, apoi o mușcă ușor de pulpă. Atunci ea se urni, lăsând o urmă adâncă in zăpadă și ieși pe poartă Rămase in fața porții, uitându-se la Brock

— Hai, fată, o îndemnă el Pe aici

Închise poarta și o incuie. Joe o impinse pe Psyche după colțul poiatei, pentru ca restul turmei să nu asiste la scenă

Porcii fuseseră răi și inteligenți și-n vremurile dinainte — in plus, văzuseră multe sacrificări de-ale semenilor lor. Oile nu știau mai nimic. Brock se gândi că dacă o parte dintre ele erau scoase din târlă și nu se mai intorceau, restul va accepta situația fără să se ingrijoreze. Bineințeles, dacă omul va continua să trăiască hrănindu-se cu carnea animalelor pe care le creștea, el va trebui să le planteze în minte o idee . da, ca o religie. . care să le ceară sacrificiu. .

Brock se cutremură la un asemenea gând Nu era croit pentru rolul de Moloh[1] Specia umană fusese îndeajuns de sinistră și fără a deveni un trib de zei băutori de sânge

— Aici, Psyche, spuse el

Ea stătea tăcută locului, privind la el. El își scoase mănușile și ea, cu limba caldă și umedă, îi linse mâinile ușor

[1] Moloh — zeu semitic în numele căruia erau sacrificați copii (n. trad).

transpirate. Când el o scărpină în dosul urechilor, ea behăi moale și se apropie și mai mult de el

Dintr-o dată înțelese tragedia animalelor. Nu erau pregătite pentru inteligență de un asemenea nivel Omul, cu mâinile și cu vorbirea, se dezvoltase ca o ființă gânditoare, creierul nu-l apăsa în mod nedorit. Chiar și această bruscă povară a cunoașterii nu era prea mare pentru el, pentru că se considerase dintotdeauna că intelectul are un potențial nelimitat.

Dar celelalte animale trăiseră într-o altfel de armonie. conduse de instincte prin marile ritmuri ale lumii, având inteligența strict necesară supraviețuirii. Erau mute, dar nu știau asta ; nu le bântuiau fantasme sau doruri și nici singurătatea sau uimirea întrebătoare Acum fuseseră azvârlite în această imensitate abstractă, pentru care nu erau pregătite, și asta crea în ele un dezechilibru înspăimântător. Instinctul, mai puternic decât în om, se revolta în fața noii și ciudatei senzații, și creierul, neadaptat comunicării, nici măcar nu putea exprima ceea ce le nemulțumea

Cruzimea indiferentă și atotcuprinzătoare a ceea ce se întâmpla îi dădu omului un gust amar. Ochii i se împăienjeniră o fracțiune de secundă, dar apoi se mișcă cu o iuțeală sălbatică și, pășind în spatele oii, o trânti la pământ și-i întinse beregata, pregătind-o pentru cuțit. Psyche behăi o dată, și omul citi în ochii ei groaza de moartea pe care-o știa implacabilă. Maimuța lovi, iar oaia se zbătu câteva clipe și apoi înțepeni

— Ia-o, ia-o... spuse Brock ridicându-se. Du-o tu, Mehitabel Te rog. — I se păru ciudat de greu să vorbească. — Ia-l și pe Wuh-Wuh să te-ajute. Eu mai am și alte treburi.

Se îndepărtă încet, împleticit, iar Joe și Mehitabel se priviră nesiguri. Asta fusese pentru ei o sarcină ; nu înțelegeau de ce trebuia să plângă conducătorul lor.

PATRUSPREZECE

WANG KAO muncea de zor când apăru profetul. Era iarnă, şi pământul, acoperit de zăpadă, se întindea alb şi încremenit în jurul satului, cât putea el cuprinde cu privirea, dar primăvara va veni din nou şi vor trebui să are, însă toţi boii fugiseră. Bărbaţii, femeile şi copiii vor fi siliţi să tragă la pluguri, şi Wang Kao voia să le uşureze truda atât cât era posibil. Desfăcea în bucăţi singurul tractor, rămas fără combustibil, ultima rămăşiţă de la comunişti, căutând rulmenţii, când se auzi strigătul care anunţa că un străin se apropia traversând câmpia.

Wang Kao oftă şi-şi lăsă deoparte treaba. Bâjbâi prin semiîntunericul din coliba care adăpostea fierăria lui, puse mâna pe puşcă şi pe cele câteva cartuşe care-i mai rămăseseră şi se înfofoli cu un palton vătuit, de culoare albastră. Puşca aceea se dovedise un prieten de nădejde, căci îl ajutase să scape din multe necazuri, de-a lungul celor câteva sute de mile pe care le făcuse pe jos, după ce armata răsculată se risipise şi plecase spre casă. Încă mai existau soldaţi comunişti în libertate, ca să nu mai vorbim de oameni care, împinşi de foame, deveniseră bandiţi. Chiar şi acum, nu se ştia niciodată ce hram purta cel care se apropia de sat. Ultimul vizitator sosise cu un avion strălucitor, pentru a le da de ştire că se constituise un nou guvern care decretase că toţi oamenii sunt liberi ;

dar guvernul era departe și încă lipsit de putere, iar oamenii trebuiau să se apere singuri când se ivea primejdia.

Vecinii lui așteptau afară, tremurând în frig. Câțiva dintre ei aveau puști ca a lui, restul erau înarmați doar cu bâte, cuțite și furci. Respirația lor scotea aburi. În spatele șirului pe care-l formaseră se vedeau femeile, copiii și bătrânii, stând în praguri, gata în orice clipă să se adăpostească înăuntru.

Wang Kao își încordă privirea, închizând puțin ochii ca să nu-l orbească albul zăpezii.

— E doar un bărbat, spuse el. Nu văd arme.

— E călare pe un măgar și duce altul de căpăstru, completă unul dintre vecini.

Era ceva ciudat. Cine mai putuse domestici un animal după marea schimbare ? Wang Kao simți părul de pe ceafă zbârlindu-i-se.

Cel ce se apropia era un bătrân. Le zâmbi calm tuturor și, una câte una, țevile puștilor cătară spre pământ. Dar era ciudat ce haine subțiri avea bătrânul pe el ; parcă ar fi fost vară. Merse călare către șirul de bărbați și-i salută prietenește. Nimeni nu-l întrebă ce căuta, dar ochii care-l cintuiau așteptau un răspuns.

— Numele meu e Wu Hsi, spuse el, și am pentru voi un mesaj care v-ar putea interesa.

— Vino înăuntru, domnule, îl invită Wang Kao, și te rog să accepți sărăcăcioasa noastră ospitalitate. Cred că ți-e amarnic de frig.

— Ba nu, spuse străinul. Aceasta e o parte a mesajului meu. Oamenii nu trebuie să înghețe dacă n-au îmbrăcăminte groasă. Totul e să știi cum să faci să nu îngheți.

Îndoi un picior peste greabănul măgarului și se aplecă puțin în față. O adiere înghețată îi învolbură barba cenușie și rară.

— Sunt unul dintre mulți alții, continuă el. Maestrul nostru ne-a dat cunoașterea, și acum am plecat să-i învățăm și pe alții, și sperăm că unii dintre cei pe care-i vom educa vor deveni ei înșiși profeți.

— Bine, dar ce vrei să ne înveți, domnule ? întrebă Wang Kao.

— Cum să vă folosiţi de minte, răspunse Wu Hsi Maestrul meu a fost un învăţat din Fenchow, şi când a venit marea schimbare el a înţeles că era o transformare în modul de gândire al oamenilor şi a început să caute cele mai bune căi de a-şi folosi noile puteri Ceea ce vă ofer eu nu e decât un umil început şi, cu toate astea, simţim că el poate fi de folos lumii.

— Acum putem cu toţii să gândim mai liber şi mai bine, domnule, explică Wang Kao

— Da, eu fac parte dintre cei puternici şi sper ca vorbele mele să însemne ceva nou pentru voi. Oameni buni, gândiţi-vă de câte ori mintea, voinţa, au stăpânit slăbiciunile trupului. Gândiţi-vă cum au scăpat oamenii cu viaţă după boli grele şi foamete şi extenuare fizică, atunci când oricare alt animal ar fi murit. Şi ţineţi seama cu cât sunt mai mari aceste puteri acum, dar omul nu ştie să le folosească.

— Aşa e — Wang Kao se înclină. — Eu văd cum ai biruit îngheţul iernii

— Astăzi nu-i îndeajuns de frig pentru a-i face rău omului, dacă el ştie cum să-şi menţină sângele în mişcare Acesta-i un lucru de nimic. — Wu Hsi ridică din umeri — O minte superioară poate ajuta mult corpului ; eu, de exemplu, vă pot arăta cum să-i spuneţi unei răni să nu mai doară sau să nu sângereze. Apoi, căile de comunicare cu animalele şi de a ni le face prietene ; modul de a-ţi aminti orice detaliu văzut sau auzit ; modul de a elimina orice sentimente, dorinţe, în afara celor pe care mintea le socoteşte folositoare ; modul de a vorbi de la suflet la suflet cu alt om fără ca măcar să-ţi mişti buzele ; modul de a aprecia cum trebuie să fie lumea reală, fără a cădea în năzăriri şi închipuiri goale — acestea, socotesc eu umil, vă pot fi de mare folos.

— Adevărat, onorate domn, ne-ar folosi, căci încă nu suntem puternici, afirmă Wang Kao cu respect Nu vreţi să intraţi să luaţi masa cu noi ?

Era o zi însemnată pentru sat, deşi vestea sosise atât de brusc Wang Kao se gândi că în curând va veni ziua cea mare pentru întreaga lume. Se întrebă cum va arăta ea peste zece ani, şi sufletul său nu mai avea răbdare să aştepte

Dincolo de hublouri, cercul întunecat era glacial, presărat cu un milion de sori îngheţaţi în noaptea elementelor. Calea Lactee părea să curgă precum un fluviu de lumină, Orion se profila gigantic, având ca fundal infinitul, şi totul radia tăcere şi frig.

Spaţiul părea un ocean. Soarele Pământului dispărea încet, în timp ce nava se deplasa spre nesfârşire. Acum rămăseseră doar noaptea, tăcerea şi frumuseţea strălucitoare a cerului. Privind stelele, fiecare dintre ele un foc gigantic, şi simţindu-le izolarea înspăimântătoare, Peter Corinth avu senzaţia că sufletul îi devenise infinit de mic. Acesta era spaţiul, întinzându-se pretutindeni pe distanţe imposibil de imaginat, lumi dincolo de lumi, şi fiecare dintre ele, înveşmântată în propria-i splendoare, nu reprezenta aproape nimic faţă de misterul din care era doar un fragment.

Poate că ar trebui să-l găseşti pe Dumnezeu.

Da, probabil că trebuia. Era bine că găsise măcar ceva mai mare decât propria-i fiinţă.

Oftând, Corinth se întoarse la căldura metalică a cabinei, recunoscător că redescoperă finitudinea. Lewis privea cadranele şi morfolea o ţigară de foi care se stinsese. Pe chipul lui rotund şi roşcovan nu se vedeau încă semnele respectului plin de veneraţie ; îngâna un cântec, dar Corinth ştia că frigul etern îi atinsese sufletul cu o aripă

Biologul clătină imperceptibil din cap (Funcţionează încântător. Acţionarea psi, telescoapele, gravitatea, ventilaţia, servomecanismele — avem o navă minunată !)

Corinth găsi un scaun şi se aşeză, adunându-şi trupul deşirat şi împreunându-şi mâinile pe genunchi Pornirea spre stele era un triumf, probabil cea mai mare realizare din istorie. Iar asta garanta că istoria va exista şi de-acum încolo, o chemare a omului către depărtări, ceea ce însemna că el nu va rămâne pe vecie pe mica lui planetă. Numai că el, ca individ, nu simţea bucuria fără margini a cuceririi Realizarea aceasta era prea grandioasă pentru a se transforma în trufie

A, ca intelectual ştiuse dintotdeauna că vastitatea cosmosului depăşea înţelegerea, dar această percepere fusese abstractă, incoloră, fixată în cantităţi exprimate prin formule precum zece la a nu ştiu câta putere, şi nimic mai

mult. Acum, cosmosul făcea parte din propria lui ființă. Acum trăise experiența cosmosului și nu mai putea să redevină ceea ce fusese.

Împinsă de o forță mai puternică decât cea a rachetelor, eliberată de limitele einsteiniene, nava intra în relație cu întreaga masă a universului, și călătoria cu viteze mai mari decât cea a luminii nu era totuna cu iuțeala de deplasare. Poziția navei se schimba într-un fel enigmatic, pe care nu l-ar fi putut descrie decât o nouă ramură a matematicii. Ea genera propriul câmp gravitațional intern, combustibilul era însăși masa — orice masă, descompusă în energie, $(9 \times 10)^{20}$ erg/gram. Telescoapele care anulau efectul Doppler arătau văpaia pură a spațiului pentru ochii care niciodată n-o vor putea privi fără ajutorul instrumentelor. Ea își transporta, își adăpostea și-și hrănea încărcătura fragilă de țesut organic, și cei care călătoreau ca zeii își cunoșteau vulnerabilitatea în fața morții și o înțelegeau cu o limpezime care pornea din inimă, dându-i tărie.

Cu toate acestea, nava părea neterminată. În graba lor de a concentra în câteva luni o mie de ani de muncă, cei care o construiseră nu instalaseră computere și roboți care s-o facă în întregime automatizată. Cu noile lor minți, oamenii de la bord puteau efectua calcule la fel de repede și de bine ca oricare mașină, puteau rezolva ecuații diferențiale parțiale de grad superior doar pentru reglarea unui aparat de control. Se lucrase la proiect cu o grabă disperată, înțelegându-se că noua umanitate trebuia să găsească o frontieră. Următoarea va fi altfel, iar modificările se vor baza pe datele pe care prima navă le va aduce din spațiu.

— Măsurarea radiațiilor cosmice decurge în mod normal, anunță Lewis. — Nava semăna cu un arici datorită instrumentelor montate la exteriorul ei și câmpurilor proiectoare față de curbura spațiului. — (Sper că asta elimină pentru totdeauna teoria originii solare.)

Corinth îl aprobă din cap. Universul — cel puțin până la depărtarea la care ajunseseră — părea să pună în evidență o ploaie de particule încărcate năpustindu-se în spațiu, având origini și destinații necunoscute. Dar dacă particulele proveneau dintr-o sursă? Poate că ele erau o

componentă a cosmosului, la fel ca stelele și nebuloasele Profesionistul dorea din adâncul sufletului să știe

— Cred că și cele mai scurte deplasări pe care le putem face în acest mic segment al galaxiei vor răsturna multe dintre teoriile astrofizice ale trecutului, spuse Corinth. (Va trebui să construim o cosmologie complet nouă.)

— La fel și în biologie, pariez, mormăi Lewis (M-am tot gândit în ultimul timp la problema asta, și acum cred că sunt posibile forme de viață care nu se bazează pe carbon) Ei, vom mai vedea.

— *Vom vedea*.. Ce vorbe magice !

Chiar și pentru explorarea sistemului solar vor fi necesari zeci de ani. Nava *Sheila* — omul nu se eliberase din sclavia animismului și trebuia să-și boteze lucrarea, iar Corinth rămăsese sentimental și se gândea la nava care purta numele soției — vizitase deja Luna, în cadrul unui zbor de testare ; adevărata călătorie începuse cu un zbor razant pe lângă Venus, pentru a privi iadul nisipos, cutreierat de vânturile de pe suprafața otrăvită, continuase cu o oprire pe Marte, unde Lewis se entuziasmase din cale-afară din cauza adaptărilor pe care le descoperise la unele forme de plante, după care porniseră mai departe într-o săptămână greu de uitat, doi oameni văzuseră două planete și trecuseră dincolo de ele. Constelația Hercules se afla undeva în urma lor ; voiau să determine liniile câmpului inhibitor și să adune date despre el ; după aceea, plănuiau o deplasare spre Alpha Centauri pentru a vedea dacă vecinii cei mai apropiați ai Soarelui aveau planete, apoi, înapoi spre casă. Și totul în mai puțin de-o lună !

Va fi aproape primăvară când mă voi întoarce.

Când plecaseră, iarna târzie era încă stăpână în emisfera nordică a pământului. Fusese o dimineață friguroasă, cu lumină puțină. Nori joși se târau ca niște zdrențe de fum pe cerul cenușiu. Clădirile masive ale Brookhavenului, răspândite pe o mare suprafață, le rămăseseră aproape ascunse de perdeaua de ninsoare și ceață, iar orașul de dincolo de clădiri nu se vedea deloc

Nu-i conduseseră mulți pentru a-și lua rămas bun : Sarah și Felix Mandelbaum, bineînțeles, înfofoliți în haine sărăcăcioase și purtate ani de zile ; alături de ei, Rossman, înalt, semeț și rigid ; câțiva prieteni, alte cunoștințe din laboratoare și ateliere — și cam atât.

Îmbrăcată cu o haină scumpă de blană, venise și Helga, iar cristalele de zăpadă, pe jumătate topite, străluceau umed ca diamantele în părul ei blond, pieptănat strâns Corinth înțelesese multe din răceala ei impenetrabilă, se întrebase cât va mai aștepta după plecarea navei pentru a se pune pe plâns, dar dăduse mâna cu ea și nu găsise cuvintele potrivite de despărțire Ea vorbise după aceea cu Lewis, și Corinth o condusese pe Sheila pentru a-i arăta nava de jur împrejur.

Îmbrăcată cu palton, părea mică și fragilă. Trupul i se topise, oasele subțiri ieșeau în evidență sub piele și ochii îi erau enormi În ultima vreme devenise foarte tăcută, stătea și privea dincolo de el, iar acum avea un tremur ușor. Mâinile pe care Corinth i le strângea erau înspăimântător de slabe.

— N-ar trebui să plec de lângă tine, scumpo, spuse el, rostind cuvintele cu tandrețea de odinioară și făcând ca vocea să-i semene cu o mângâiere.

— Nu va dura mult, răspunse ea cu glas voalat — Nu se machiase și buzele îi erau mai palide decât de obicei — Cred că o să mă fac bine

El aprobă, dând ușor din cap. Kearnes, psihiatrul, era un om de treabă, semănând cu un tătic grăsuț — dar cu o minte ascuțită ca briciul. Recunoștea că terapia pe care o propunea era experimentală, o încercare de a pătrunde în bezna necunoscută din noua minte umană, dar obținuse rezultate încurajatoare cu câțiva pacienți. Respingând barbaria și mutilarea creierului prin operație chirurgicală sau prin șocuri, el simțea că o perioadă de izolare, departe de familie, oferea suferindului șansa de a realiza, sub supraveghere atentă, o reevaluare absolut necesară...

(„Schimbarea a provocat un șoc psihic de neînchipuit tuturor organismelor care posedă sistem nervos, spusese doctorul Kearnes Cei norocoși, cei cu voință puternică, cei hotărâți, cei ale căror interese au fost, prin propria alegere sau din necesitate, îndreptate mai mult spre exterior decât spre introspecție, cei pentru care gândirea disciplinată a fost un proces normal și plăcut — toți aceștia par să se fi adaptat fără probleme, deși presupunem că vom duce până în mormânt cicatricile acestui șoc. Cei mai puțin norocoși au fost însă azvârliți în ghearele nevrozei, care în multe cazuri a devenit psihoză Domnule

Corinth — permite-mi să spun lucrurilor pe nume — soția ta se află periculos de aproape de nebunie Viața ei dinainte, protejată de orice inconveniente și preponderent neintelectuală, nu a pregătit-o pentru o schimbare bruscă și radicală a propriei existențe; și faptul că ea nu are copii, care să-i ofere o supapă pentru griji, și nici n-o preocupă probleme legate de supraviețuire, au permis ca întreaga forță a minții să se îndrepte asupra caracterului ei. Vechile adaptări, compensări, uitarea autoprotectoare și autoamăgirea, care ne-au caracterizat pe toți, nu-i mai sunt de nici un folos, și ea n-a reușit să găsească altele. Îngrijorarea în legătură cu simptomele n-a făcut decât să le agraveze, totul mergând într-un cerc vicios Dar eu cred c-o pot ajuta; cu vremea, când totul va fi mai bine înțeles, vom reuși să aplicăm un tratament complet... Cât va dura? De unde să știu? Nu mai mult de câțiva ani, în ritmul în care se poate dezvolta știința în prezent; și între timp doamna Corinth trebuie să găsească un substitut pentru fericire și echilibru")

— Ei bine..

Cu o izbucnire de groază în ochi

— Of, Pete, dragule, iubitule, să ai grijă! Să te întorci la mine!

— Sigur, răspunse el și-și mușcă buzele.

(„Da, socot că ar fi excelent pentru ea. dacă pleci în expediția aceea, doctore Corinth. Grijile pe care și le va face pentru tine vor fi mai benefice decât întoarcerea pe toate fețele a umbrelor pe care le zămislește propria ei minte rătăcită. O va ajuta să-și orienteze psihicul înspre lucruri exterioare, cum și este normal Nu este o introvertită înnăscută...")

Un vârtej de zăpadă îi învălui o clipă, ascunzându-i față de restul lumii. El o sărută și înțelese că va ține minte, în toți anii ce vor urma, cât de reci îi erau buzele și cum tremurau la atingerea buzelor lui.

Pământul vuia adânc și gol, de parcă însăși planeta tremura de frig Pe deasupra lor trecu racheta transatlantică spre Europa, cu o misiune legată de nou-născuta ordine mondială. Corinth nu-și putea dezlipi ochii de la Sheila Îi scutură zăpada așezată pe păr, simțindu-i sub degetele mângâietoare moliciunea și rotunjimea copilă-

rească şi dulce a cefei. Se simţi cutremurat de un hohot trist de râs.

Cu ochii, mâinile şi buzele, el îi spuse :

— Când mă voi întoarce — şi ce primire voi avea, scumpo ! — vreau să te găsesc sănătoasă. Şi să ai un robot-menajeră, ca să poţi fi liberă pentru mine. După aceea, nimic pe lume n-o să ne mai supere.

Dar ce voia să spună de fapt era · *O, prea iubito, să mă aştepţi aşa cum ai fost Tu dintotdeauna, Tu, care reprezinti toată lumea pentru mine. Să dispară întunericul dintre noi, copil al luminii, să fim împreună ca la început, altfel timpul va rămâne gol pe vecie.*

— O să încerc, Pete, şopti ea. — Întinse mâna să-l mângâie pe chip. — Pete ? rosti apoi, întrebător.

Distorsionată de vânt, vocea guturală a lui Lewis răsună brutal ·

— Cine are de urcat la bord să poftească !

Corinth şi Sheila zăboviră câteva momente, şi ceilalţi le respectară dorinţa nespusă. Când fizicianul rămase în pragul ecluzei şi făcu semne de rămas bun, era mult deasupra solului, şi silueta Sheilei deveni o formă insignifiantă, profilată pe zăpada murdară.

De la marginea orbitei lui Saturn, Soarele rămas în urmă, aproape pierdut în puzderia de sori, era cu puţin mai strălucitor decât cel mai luminos astru Constelaţiile nu se schimbaseră, în ciuda distanţei pe care astronauţii o parcurseseră deja. Cercul uriaş al Căii Lactee şi spiralele misterioase ale altor galaxii licăreau îndepărtat, la fel ca şi pentru ochii primului viitor-om care-şi ridicase privirea spre cer şi se mirase. Nu existau nici distanţe, nici timp, ci doar o imensitate care nu se putea măsura în mile şi ani.

Sheila îşi continua precaut drumul, cu viteză mult sub cea a luminii. Ajunşi la limita câmpului inhibitor, Lewis şi Corinth pregăteau proiectilele dirijate prin telemetrie, care aveau să fie lansate în direcţia regiunii cu un flux mai intens.

Lewis chicoti, cu o amabilitate diavolească, spre şobolanii aflaţi în cuşti, pe care voia să-i lanseze cu una dintre torpile. Ochii lor ca nişte mărgele îl urmăreau atent, de parcă ar fi ştiut.

— Sărmanele halmanale, spuse el. Uneori mă simt ca un ticălos. Şi, în rest, mă port la fel; dar e amuzant, adăugă el.

Corinth nu-i răspunse Privea către stele.

— Necazul tău e că iei viaţa prea în serios, spuse Lewis, aşezându-se comod pe scaunul alăturat Întotdeauna ai fost aşa, şi nici după schimbare n-ai abandonat obiceiul ăsta prost. Uită-te la mine — eu sunt, desigur, perfect prin definiţie... Întotdeauna am găsit ceva de înjurat sau de plâns, dar am descoperit la fel de multe lucruri scandalos de caraghioase. Dacă există Dumnezeu — şi, de când cu schimbarea, am început să cred că s-ar putea să existe unul, ori am devenit mai imaginativ — atunci Chesterton [1] a avut dreptate incluzând simţul umorului printre atributele Lui — Plescăi din limbă — Sărmanul G K.C. ! Păcat că n-a trăit să vadă schimbarea. Ce noi paradoxuri ar fi creat !

Soneria de alarmă îi întrerupse monologul Amândoi tresăriră şi priviră la lumina avertizoare care clipea ca un ochi roşu. Instantaneu, fură cuprinşi de un val de ameţeală Corinth, traversat de o senzaţie violentă de vomă, se apucă instinctiv de braţele scaunului.

— Câmpul... ne apropiem de zonă... — Lewis răsuci un buton de pe complicatul tablou de bord Avea vocea guturală — Trebuie să ne îndepărtăm...

Cu toată viteza înapoi! Dar nu era chiar aşa de simplu, mai ales acum, când întâlniseră câmpul potenţial pe care ştiinţa îl identifica drept ultima realitate. Corinth scutură din cap, luptând împotriva senzaţiei de greaţă, şi se aplecă deasupra tabloului de bord, să dea o mână de ajutor. *Comutatorul ăsta... nu, celălalt.*.

Privi năuc şi nevolnic la tablou. Un ac indicator urcă încet şi trecu de punctul roşu : depăşiseră viteza luminii, şi acceleraţia creştea continuu — ultimul lucru pe care l-ar fi vrut *Ce-i de făcut ?*

Lewis clătină din cap. Chipul lui era brobonit de sudoare.

— Vector lateral, gâfâi el Ieşi tangenţial...

---

[1] Gilbert Keith Chesterton (1874—1936) — romancier, poet, biograf şi umorist englez, care a cultivat paradoxul, autor de eseuri consacrate unor teorii religioase şi sociale (n. trad.).

Nu existau constante pentru acționarea psi Totul era o variabilă, o funcție cu multe componente, depinzând unele de altele și de gradientul potențial. În noile condiții, programarea pentru „înainte" putea deveni „înapoi" și mai trebuiau să țină seama de principiul de incertitudine, de haosul mișcării electronilor individuali, de curbele aplatizate de probabilitate, de complexitatea de neimaginat care dăduse naștere astrelor, planetelor și oamenilor înzestrați cu gândire. Un șir lung de ecuații se derulă prin creierul lui Corinth.

Senzația de vertij îi trecu și-l privi pe Lewis cu groază tot mai mare.

— Ne-am înșelat, bolborosi el. Câmpul crește mai repede decât am crezut noi

— Dar. Pământului i-au trebuit zile întregi ca să iasă din câmp, omule, cu viteza relativă de.

— Înseamnă c-am intrat în altă porțiune a conului, una mai precis definită ; sau poate că precizia variază în funcție de timp, într-un mod la care nu ne-am gândit încă...

Corinth își dădu seama că.. Lewis rămăsese cu gura căscată și-l privea cu ochi mari și mirați

— Îi ? făcu Lewis încet

— Am spus că... da' ce-am spus ?

Panicat, își simți inima bătând nebunește. Spuse trei sau patru cuvinte, făcu câteva gesturi, dar Lewis nu înțelese nimic

Bineînțeles că nu ! Nu mai erau atât de inteligenți ca înainte, nici unul dintre ei

Corinth își pipăi limba, care părea acum ca de lemn Încet, în cuvinte clare, repetă cele spuse mai devreme

— A, da, da...

Lewis încuviința, prea înghețat de spaimă ca să spună mai mult

Corinth avu impresia că mintea îi devine cleioasă. Alt cuvânt nu găsea. Se răsucea spre întuneric, descriind o spirală lentă ; nu putea gândi, și, cu fiecare secundă care se scurgea, se prăbușea tot mai adânc spre starea de animalitate

Ideea venea ca o lovitură mortală. Fără să-și dea seama, se prăvăliseră în câmpul din care ieșise Pământul, iar acesta îi dădea înapoi, se întorceau la starea de

dinaintea schimbării. Nava se năpustea, din ce in ce mai adânc, in fluxul atotcuprinzător, şi ei nu mai aveau nivelul de inteligenţă necesar pentru a-i controla deplasarea

Constructorii următoarei nave vor avea in vedere acest neajuns, reuşi el să gândească în haosul acela. *Îşi vor da seama ce s-a intâmplat . dar nouă la ce ne va folosi? Cred că o să ieşim tangenţial, s-ar putea să scăpăm curând, ori vom rămâne captivi aici pentru următoarea sută de ani.*

— Sheila!

Lăsă capul în piept, prea nenorocit de supliciul fizic al năprasnicei readaptări celulare ca să mai gândească, şi începu să plângă în tăcere.

Nava işi continua drumul prin beznă.

CINCISPREZECE

CASA era aşezată in Long Island, deasupra unei pante largi, care cobora spre mare. Aparţinuse, demult, unei alte proprietăţi, mai întinse, şi era înconjurată de copaci şi de un zid înalt care o izola de restul lumii

Roger Kearnes opri maşina sub portic şi coborî Avu un fior de frig şi-şi îndesă mâinile adânc in buzunare, ferindu-şi-le de frigul înţepător şi umed Nu era vânt, nici măcar umbra unei adieri, doar o ninsoare târzie, tristă şi deasă, care se cernea cu fulgi mari din cerul parcă prăbuşit peste oraş şi se depunea pe ramele ferestrelor şi se topea precum lacrimile la atingerea cu pământul. Se întrebă disperat dacă va mai fi cândva primăvară.

In fine... Alungă acest gând sumbru şi sună. Avea de lucru. Trebuia să verifice starea pacientului.

Sheila Corinth ii deschise uşa. Era încă slabă, ochii negri păreau uriaşi pentru chipul ca de copil, dar nu mai tremura şi avusese grijă să se pieptene şi să îmbrace o rochie

— A, bună, spuse el zâmbind. Cum te simţi astăzi?

— Bine. — Nu-l privi în ochi. — Nu vrei să intri?

Îl conduse pe coridorul care, deşi fusese zugrăvit recent, nu reuşise să creeze atmosfera veselă dorită de Kearnes Dar era imposibil să ai totul. Sheila se putea considera fericită să aibă o casă întreagă la dispoziţie şi

o bătrână — cretină — care o ajuta și-i ținea tovărășie. Chiar și acum, asta insemna foarte mult, dacă soțul era o persoană importantă.

Intrară in. sufragerie. Focul dansa jucăuș in cămin, și pe geam se vedeau plaja și oceanul agitat.

— Stai jos, îl invită fără vlagă Sheila

Se lăsă să cadă moale pe un fotoliu și rămase nemișcată, cu ochii fixați pe fereastră. Ochii lui Kearnes îi urmăriră pe ai ei. Cât de maiestos se rostogoleau apele oceanului ! Chiar și din acest adăpost putea să audă valurile lovindu-se surd de țărm, răsturnând stânci, măcinând lumea precum colții timpului. Cenușiu și alb — până la marginea lumii. O herghelie de cai cu coame albe, galopând și strivind totul... Ce groaznic nechezau !

Abandonând acest gând, doctorul își deschise servieta.

— Ți-am adus niște cărți, îi explică el. Manuale de psihologie. Ai spus că te interesează.

— Așa e. Mulțumesc

Din nou voce fără nerv.

— Îmi pare rău că sunt depășite, urmă el. Dar îți pot oferi o idee despre principiile generale. Trebuie să înțelegi singură situația în care te afli.

— Cred că înțeleg, spuse Sheila Acum pot gândi mai limpede. Am aflat cât de rece e universul și cât de minusculi suntem noi. — Îl privi, cu teama zugrăvită pe chip. — Aș vrea să nu gândesc atât de bine !

— După ce vei reuși să-ți stăpânești gândurile, puterea asta te va umple de încântare, explică el domol.

— Aș vrea inapoi lumea dinainte, insistă ea.

— Era o lume crudă, îi răspunse el. Ne merge mai bine de când ne-am schimbat.

Ea încuviință. Abia de-i putu ghici răspunsul ·

— O, soldatule ce zaci gol pe zăpadă, văd promoroacă in jurul tău și intuneric în ochii tăi. Să fie întuneric. — Înainte ca doctorul Kearnes să aibă timp să se încrunte îngrijorat, ea continuă, ceva mai tare : Dar atunci iubeam și speram. Erau mici cafenele, îți amintești ? Și oamenii râdeau pe înserat, erau muzică și dans, bere și sandvișuri cu brânză la miezul nopții, bărci cu pânze, resturi de plăcintă, probleme legate de calcula-

rea taxei pe venit, glume, eram noi doi Acum unde-i Pete ?

— Se va întoarce curând, spuse Kearnes grăbit. — N-avea rost să-i reamintească Sheilei că nava întârziase deja cu două săptămâni. El e bine — Trebuie să ne gândim la tine

— Da — Își împreună sprâncenele, incordată. — Încă le mai văd. De umbre-i vorba Cuvinte venite de niciunde. Uneori parcă au un înțeles

— Poți să-mi povestești și mie despre ele ? întrebă el

— Nu știu. Casa asta e pe Long Island, insula lungă, insula îndelungii așteptări, insula dorului. Pete unde e ?

El se mai liniști. Aceasta era o asociație de gânduri ceva mai inventivă decât cea de data trecută. Dar cum fusese cealaltă ? *Dar când ce-i gol și înghețat și timpul e-atât de-ntunecat încât imaterialitatea mă apasă, spune-mi ce-i sub bezna deasă...* Poate că se vindeca singură, în tăcerea solitudinii ei.

Nu putea fi sigur. Lucrurile se schimbaseră prea mult Mintea unui schizofrenic cutreiera tărâmuri în care el nu putea păși, noile manifestări nu fuseseră cercetate deocamdată Dar avea impresia că Sheila se comporta mai aproape de normal.

— N-ar trebui să mă joc cu ele, știu, izbucni ea pe neașteptate. E periculos Dacă le iei în mână, te vor lăsa să conduci o vreme, dar nu-ți vor mai da drumul.

— Mă bucur că-ți dai seama de asta, spuse el Trebuie să-ți exersezi mintea. Gândește-te la ea ca la o unealtă sau la un mușchi. Fă exercițiile acelea pe care ți le-am dat în legătură cu procesele logice sau cu semantica generală.

— Le-am făcut.

Chicoti. Descoperire triumfătoare a ceea ce-i evident

— Da, râse el, ești pe picioarele tale dacă faci astfel de remarci răutăcioase.

— A, da — Găsi un fir scos din tapițerie și începu să tragă de el. — Dar unde-i Pete ?

Doctorul ignoră întrebarea și o puse să facă niște teste obișnuite de asociații de cuvinte. Valoarea lor de diagnostic era aproape nulă — de fiecare dată când făcea o încercare, cuvintele păreau să fi luat alte conotații —

dar putea adăuga rezultatele în dosare. Până la urmă, va avea material suficient pentru a găsi un model relevant. Această nouă tehnică de cartografiere nedimensională părea promițătoare și putea să-i ofere o imagine mai aproape de realitate.

— Trebuie să plec, spuse el într-un târziu. — O bătu ușor pe mână. — O să te faci bine. Ține minte, dacă ai nevoie vreodată de ajutorul meu ori să-ți țină cineva companie, cheamă-mă.

Sheila nu se ridică, ci rămase acolo, urmărindu-l cu privirea până ce el ieși. Apoi oftă. *Deloc nu-mi placi, doctore Fell*[1], se gândi ea. *Arăți ca un buldog ce-a sărit să mă muște odată, cu multe sute de ani în urmă. Dar e-așa de ușor să te păcălesc!*

Apoi prin minte îi trecu în fugă un cântecel:

A murit și a plecat
Dus e, doamnă mare,
Iarba-i stă la căpătâi
Steiul la picioare.[2]

Nu, îi spuse celuilalt cântecel care-i răsuna în cap. *Du-te.*

Marea urla și se văita, și zăpada se așeza tot mai groasă la ferestre. Simțea că lumea o încercuiește mereu mai strâns.

— Pete, șopti ea. Pete, iubitule, am nevoie de tine. Te rog, întoarce-te.

---

[1] Vers ușor modificat dintr-o satiră de Marțial (40—104 e.n.) în traducerea lui Thomas Brown (1663—1704):
Deloc nu-mi placi, doctore Fell
Motive nu găsesc defel
Doar atâta despre el:
Nu-l iubesc pe doctor Fell
(versiunea trad.)

[2] Versuri rostite de Ofelia în *Hamlet* (Act IV, scena 5), traducere de Leon Levițchi și Dan Duțescu, William Shakespeare, Teatru, E.L.U. 1964 (n. trad.).

ȘAISPREZECE

IEȘIRĂ din câmp într-o fracțiune de secundă, și în următoarele minute se simțiră groaznic. Apoi ·

— Unde ne aflăm ?

O constelație uriașă licărea în jurul lor, și tăcerea era atât de enormă, încât propria lor respirație le suna în urechi puternic și hârâit.

— Nu știu, gemu Lewis Și nici nu-mi pasă. Lasă-mă să dorm, bine ?

Se împletici traversând cabina îngustă și se prăvăli pe pat, tremurând de slăbiciune. Corinth îl privi în fugă prin ceața care-i coborâse pe ochi și apoi se întoarse către stele.

Ridicol, își spuse deodată. *Ești din nou liber. Poți iarăși să-ți folosești toată capacitatea creierului. Atunci, folosește-o !*

Trupul i se crispă de durere. Viața nu era făcută pentru a trece prin asemenea schimbări O întoarcere instantanee la întunecimea dinainte, la zilele de toropeală care se transformaseră în săptămâni, în timp ce nava căpăta viteză, zvârlindu-se cu toată forța spre exterior, și apoi trezirea bruscă, spațiul liber — și sistemul nervos arzând cu toată intensitatea ! Toate astea trebuiau să-l ucidă.

Va trece, totul va trece, dar până una-alta nava zboară nebunește spre exterior. Pământul e tot mai departe în urmă, cu fiecare secundă pe care-o pierd. Oprește-o!

Rămase așezat, strângând în palme brațele fotoliului, luptându-se cu sine pentru a-și stăpâni greața.

Calm, se sugestionă el, *încetișor, pune stavilă ritmului nebun al inimii, relaxează-ți mușchii care tresaltă incontrolabil, potolește focurile vieții și lasă-le să pulseze încet, în ritmurile lor.*

Se gândi la Sheila care-l aștepta, și imaginea reprezentă un punct fix în universul care se rotea ametitor. Încetul cu încetul, simți puterea răspândindu-i-se în tot trupul, așa cum își impusese prin voință. Duse o bătălie conștientă pentru a-și opri palpitația spasmodică a plămânilor iar, după ce-o câștigă, inima păru să-și domolească singură bătăile. Starea de vomă trecu, tremurul dispăru, ochii i se luminară și Peter Corinth deveni conștient de sine însuși.

Se ridică, simți mirosul acru din cabină și activă mașina care făcea curățenie. Privind afară, încercă să înțeleagă pe deplin imaginea cerului. Nava își schimbase viteza și ruta de nenumărate ori în goana ei oarbă printre astre, puteau să se afle oriunde în brațul acesta al galaxiei, dar...

Da, uite acolo Norii lui Magellan, ca niște fantome în noapte și spărtura aceea din beznă trebuie să fie Sacii cu Cărbuni [1], iar apoi marea nebuloasă Andromeda — Soarele trebuie să se afle în direcția aceea. O călătorie de aproape trei săptămâni la pseudo-viteză maximă; apoi vor trebui, bineînțeles, să zăbovească prin regiune pentru a găsi piticul acela galben care era Soarele oamenilor. Alte câteva zile sau chiar săptămâni. Mai mult de-o lună!

N-avea încotro, oricât de nerăbdător ar fi fost. Din întâmplare, emoțiile reprezentau stări psihofiziologice, și dacă asta era situația, puteau fi controlate. Corinth își impuse voința pentru a alunga furia și tristețea din el însuși și se voi calm și hotărât. Trecu la panoul de control și rezolvă o problemă matematică fără să aibă la

[1] Sacii cu Cărbuni — grupare stelară vizibilă din emisfera australă (n. trad.).

dispoziţie date suficiente. Câteva mişcări rapide ale mâinii făcură nava să se oprească, o întoarse şi o îndreptă spre Soare.

Lewis îşi pierduse cunoştinţa, şi Corinth nu-l trezi îl lăsă să doarmă până va trece peste şocul readaptării. Fizicianul avea nevoie de linişte şi singurătate ca să-şi pună gândurile în ordine.

Se gândi la săptămânile groaznice pe care le petrecuseră în interiorul câmpului. Câtă vreme rămăseseră în el, viaţa lor de pe Pământ — după ce acesta ieşise din câmp — li se părea ca un vis. Abia îşi puteau imagina ce făcuseră până atunci; nu erau în stare să gândească şi să simtă precum celelalte euri ale lor. Înlănţuirea de argumente şi gânduri care făcuseră posibilă reorganizarea lumii şi construirea navei în decurs de numai câteva luni fuseseră prea delicate şi subtile pentru ca omul-animal să le poată înţelege. După o vreme, discuţiile şi planurile lor disperate se prefăcuseră în apatia deznădejdii, şi ei aşteptaseră, amorţiţi, ca şansa să-i elibereze ori să-i ucidă.

Da, rătăci un gând la periferia minţii lui Corinth, care acum era preocupată, în acelaşi timp, de zeci de lucruri, ***aşa s-a întâmplat, am fost eliberaţi.***

Stătea privind splendoarea uimitoare a cerului, şi înţelegerea că se îndrepta spre planeta-mamă şi că era încă viu şi sănătos dădea naştere în el unei tresăriri de încântare. Dar noua răceală pe care şi-o impusese îl apăra, ca o armură, de asemenea trăiri. Putea s-o lepede, când va veni momentul potrivit, şi o va face, dar faptul în sine era copleşitor.

Trebuia să anticipeze că va trăi şi clipa asta. Fără îndoială, mulţi oameni de pe Pământ descoperiseră deja această putere dar, din cauza comunicaţiilor fragmentare, ea nu se putuse răspândi în întreaga lume. Într-un anume înţeles, istoria omului reprezenta o luptă neîntreruptă între instinct şi inteligenţă, între ritmul involuntar al organismului şi modelele autocreate ale conştiinţei. Acesta era deci triumful final al minţii.

Descoperise asta dintr-o dată, şocul reintrării în activitatea neurală deplină precipitând schimbarea, care până atunci fusese latentă în el. Pentru toată omenirea nor-

mală, noutatea avea să sosească foarte curând — probabil gradat şi continuu, dar curând

Schimbările ce se vor produce în natura şi societatea umană depăşeau imaginaţia lui Omul va găsi noi motivaţii, va voi să realizeze lucruri noi, dar îşi va putea selecta în mod conştient dorinţele. Personalitatea se va autoregla în funcţie de cerinţele intelectuale ale situaţiilor concrete Omul nu va ajunge un robot, nu, dar nu va mai semăna nici cu ceea ce fusese în trecut. Pe măsură ce noile tehnici se vor perfecţiona, bolile psihosomatice vor dispărea, şi până şi tulburările organice vor fi în mare măsură lecuite prin acţiunea voinţei , nu va mai exista durere ; fiecare om va putea învăţa medicina pentru a-i îngriji pe ceilalţi, şi nu vor mai exista doctori

Şi poate nici moarte ?

Nu, probabil că asta nu. Omul era totuşi o fiinţă finită. Chiar şi acum avea limite naturale Un om cu adevărat nemuritor va fi, sigur, strivit sub povara propriei lui experienţe, iar capacitatea sistemului nervos se va epuiza.

Cu toate acestea, poate fi atinsă, o durată de viaţă de câteva secole iar spectrul bătrâneţii, dezintegrarea lentă în senilitate puteau fi desfiinţate.

Om proteic — om intelectual — infinitate !

Steaua nu se deosebea mult de Soare — ceva mai mare, mai roşiatică, dar avea planete, şi una dintre ele era similară Pământului. Corinth făcu nava să plonjeze în atmosfera de pe partea scufundată în noapte.

Detectoarele măturară zona. Nivel de radiaţii care nu depăşea limitele normale ; asta însemna că nu exista energie atomică ; dar văzuse oraşe în care clădirile străluceau, învăluite într-o lumină rece, şi detectase trafic radio într-o reţea care acoperea toată planeta, maşini. Nava înregistră vocile care vorbeau în noapte, iar limbajul putea fi analizat mai târziu

Băştinaşii, văzuţi şi fotografiaţi în fracţiunea de secundă cât nava trecuse neauzită pe deasupra lor, aparţineau speciei umanoide ; mamifere bipede, cu capete aproape umane, deşi aveau corpul acoperit cu o blană verzuie şi şase degete la mână. Suprapopulând oraşele, semănau în mod patetic cu mulţimea din New York.

Forma era stranie, dar viața și umilele ei dorințe rămâneau aceleași.

Inteligență, o altă rasă de ființe înzestrate cu gândire, omul nu e singur în nesfârșirea spațiu-timp — toate acestea ar fi creat senzație altădată. Acum se confirma doar o ipoteză.

Lui Corinth îi plăcură creaturile care umblau pe planetă, le dori binele, dar ele rămâneau, ca atâtea altele, doar o specie a faunei locale. Animale.

— Par să aibă mai mult bun simț decât aveam noi în vremurile dinainte, remarcă Lewis, în timp ce nava se rotea deasupra continentului. Nu văd semne de război sau pregătiri de măceluri ; poate c-au depășit etapa asta, înainte de a fi dezvoltat o tehnologie.

— Sau poate că e un singur stat, întins pe toată suprafața planetei, îi răspunse Corinth. O națiune le-a înfrânt pe toate celelalte și, în cele din urmă, le-a absorbit. Ar trebui să mai studiem puțin pentru a afla, dar eu unul n-am de gând să opresc pentru a o face acum.

Lewis ridică din umeri.

— Cred că ai dreptate. Atunci să mergem — să facem un tur pe partea luminată, și după asta am terminat.

În ciuda autocontrolului care creștea înlăuntrul său, Corinth trebui să-și reprime un sentiment de furie și nerăbdare. Lewis avea dreptate insistând să cerceteze măcar stelele care se aflau mai aproape, în drumul lor de întoarcere. Nu pierea nimeni pe Pământ dacă mai întârziau câteva săptămâni, iar informațiile se vor dovedi valoroase și utile.

La câteva ore după ce intrase în atmosfera planetei, *Sheila* ieși și se îndreptă spre alte stele Planeta rămase repede în urmă, soarele ei se făcu din ce în ce mai mic și se mistui în depărtare, și o întreagă lume vie — viață, evoluție, epoci istorice, luptă, glorie și moarte, vise, răbufniri de ură temeri, speranțe, dragoste și dor, nenumărate niveluri ale existenței a o sută de milioane de ființe simțitoare — se mistui în bezna adâncă.

Corinth privi afară și se lăsă cuprins de un fior de descurajare. Cosmosul era prea mare. Indiferent cât de repede vor călători, oricât de departe vor merge în secolele ce vor veni și oricât de mult vor făuri, oamenii

nu vor putea cunoaşte decât un licăr neînsemnat dintr-un colţ uitat al nemărginirii de linişte. Acest grăunte de praf al galaxiei era neînchipuit de uriaş, încât un Corinth nu putea cuprinde cu mintea nici măcar această idee; nici peste un milion de ani nu avea să fie cunoscut; şi dincolo de galaxie se aflau alte grupuri luminoase de stele, o desfăşurare imposibil de imaginat. Chiar dacă va merge tot mai departe, până când cosmosul însuşi va pieri, omul nu va cunoaşte aproape nimic din imensitatea lui nepăsătoare.

Era o înţelegere care venea să-l lecuiască pe om, aducând cu ea o răceală neutră, ce lipsea minţii lui. Şi era bine de ştiut că întotdeauna va mai exista o nouă frontieră şi un alt prag de trecut, iar lumina, percepută din această imensitate îngheţată, îi va convinge pe oameni să se ajute, să se caute unii pe alţii pentru mângâiere, i-ar face mai buni faţă de toate formele de viaţă.

În liniştea din navă se auzi glasul calm al lui Lewis

— Cu asta, am vizitat nouăsprezece planete, dintre care paisprezece au viaţă inteligentă.

Memoria lui Corinth derulă cu repeziciune cele văzute: munţi, oceane şi păduri ale unor lumi, viaţa care înflorea în splendoare sau se lupta să supravieţuiască şi receptivitatea care se născuse şi pusese stăpânire peste natura oarbă. Întâlnise o varietate fantastică de forme şi de civilizaţii. Barbari înzestraţi cu cozi, ţopăind prin mlaştini; o rasă, fragilă şi blândă, cu pielea cenuşie ca plumbul, presărată cu fire de argint, creştea flori mari, dintr-un motiv simbolic rămas nepătruns pământenilor; o altă lume, fumegând şi arzând cu pălălaie, cuprinsă de furia naţiunilor încleştate într-o înfruntare atomică, distrugându-şi întreaga cultură într-o dezlănţuire isterică de ură; fiinţe cu înfăţişare de centaur zburau între planetele propriului sistem solar şi visau să atingă stelele; monştri respirând hidrogen, populând o planetă uriaşă, neprimitoare şi otrăvită, care dezvoltase trei specii diferite, atât de uriaşe erau distanţele dintre continente; civilizaţia pe întreg cuprinsul unei lumi populate de bipede care arătau aproximativ uman şi care dezvoltaseră o organizare atât de complexă şi de inflexibilă, încât individualitatea se pierduse, conştiinţa însăşi se stinsese până la dispa-

riție, activitatea de rutină ce amintea mușuroiul de furnici luase locul gândirii ; exemplare cu rât ale unei rase puțin numeroase, instalată într-un paradis tropical de lâncezeală, cultivând plante înalt specializate, care satisfăceau toate nevoile ; o națiune între multe altele, de pe o planetă cu inele exterioare, care disprețuia bogăția și puterea cu motivații ale existenței și se dedicase cu pasiune furibundă artelor.. O, fuseseră multe și stranii, era imposibil de imaginat ce diversitate de forme crease universul, dar acum Corinth putea înțelege modelul general.

Lewis il gândi cu voce tare în locul lui ·

— Aproape sigur că unele dintre rasele acelea erau cu mult mai vechi decât a noastră. Pete, totuși nici una nu e apreciabil mai inteligentă decât omul înainte de schimbare Înțelegi ce ne arată asta ?

— Păi am văzut nouăsprezece planete... și numai stelele din galaxie sunt de ordinul a o sută de miliarde, iar teoria ne încredințează că majoritatea au planete... Ce fel de exemplu am ales ?

— Folosește-ți mintea, omule ! Se poate presupune că, în condiții normale de evoluție, o rasă devine inteligentă până la un anumit prag, apoi stagnează. Nici una dintre planetele acelea n-a fost în câmpul inhibitor, atâta lucru știi și tu Totul se leagă ; are un înțeles. Omul modern nu e esențial diferit de exemplarele primitive de Homo Sapiens. Caracteristica principală a unei specii inteligente este mai degrabă aceea de a adapta mediul pentru a-și satisface nevoile decât de a se adapta ea însăși la mediu. Ca rezultat, rasa înzestrată cu gândire poate menține condiții relativ constante Asta e la fel de adevărat pentru un eschimos care locuiește într-un iglu, ca și pentru un new-yorkez aflat în apartamentul lui dotat cu instalație de aer condiționat ; dar de îndată ce omul descoperă tehnologia mașinistă, el reușește să facă mediul fizic mai constant Agricultura și medicina stabilizează mediul biologic. Pe scurt, când o rasă ajunge la un nivel de inteligență reprezentat până acum printr-un coeficient de 100 până la 150, să zicem, nu are nevoie să devină mai inteligentă.

Corinth îl aprobă.

— Eventual, sunt create surogate de creier, spuse el, pentru a rezolva probleme cărora mintea singură nu le poate face față. Computere, de exemplu, deși scrierea este de fapt același lucru. Bineînțeles c-am priceput ce vrei să sugerezi.

— A, mai sunt și alte aspecte, adăuga Lewis. ... tura fizică a sistemului nervos impune limite, după cum știi și tu. Un creier poate atinge anumite dimensiuni, dar după aceea căile neurale devin impracticabil de lungi. Când ajung acasă, o să dezvolt teoria in detaliu, dacă nu cumva mi-o fi luat-o cineva înainte, cât am lipsit. Pământul este, desigur, un caz special. Prezența câmpului inhibitor a făcut ca viața terestră să-și modifice biochimia de bază. Și noi avem limite structurale, dar ele sunt mai largi, din cauza acestei diferențe tipologice. Prin urmare, s-ar putea să fim rasa cea mai inteligentă din univers, în momentul de față — cel puțin in această galaxie.

— Hmm, poate c-așa e. Dar mai există și alte astre situate în câmpul inhibitor.

— Și încă sunt. Altele și altele intră în el aproape in fiecare zi. Doamne, ce milă mi-e de rasele înzestrate cu rațiune de pe acele planete! Se vor trezi azvârlite înapoi, la un nivel de idioțenie.. Multe dintre ele vor trebui, pur și simplu, să dispară, incapabile să supraviețuiască fără gândire. Pământul a avut noroc, el a intrat în câmp înainte de apariția inteligenței.

— Dar trebuie să existe multe planete în aceeași situație, îl încurajă Corinth.

— Tot ce se poate, admise Lewis. Pot exista rase care au apărut și s-au dezvoltat, atingând nivelul nostru actual cu mii de ani în urmă. Dacă așa stau lucrurile, sigur îi vom intâlni, dar galaxia este atât de mare, încât va mai trece mult timp până atunci. Și ne vom înțelege foarte bine. — Zâmbi amar. — La urma-urmei, logica pură e atât de proteică, și problemele fizice simple vor deveni atât de neimportante, încât vom descoperi că acele creaturi sunt, neîndoielnic, asemănătoare nouă — indiferent cum ar arăta trupurile lor. Ce-ai zice să ai ca partener de discuție un păianjen uriaș?

Corinth ridică nepăsător din umeri :

— N-aş avea nimic împotrivă.

— Sigur că nu. Ar fi amuzant să-i întâlnim. Şi nici nu vom mai fi singuri în univers... Lewis oftă Şi totuşi, să privim lucrurile cu curaj. Doar o parte neînsemnată dintre speciile înzestrate cu raţiune existente în galaxie pot fi la fel de norocoase ca noi S-ar putea să găsim câteva zeci de rase înrudite, sau o sută, maximum, în orice caz nu prea multe la număr. Tipul nostru de inteligenţă este singular

Ridică ochii spre stele şi continuă :

— Cu toate astea, probabil că unicitatea asta îşi are compensaţiile ei. Cred că întrevăd răspunsul la adevărata problemă : ce va face omul, dotat cu un supercreier, cu această putere a sa, ce poate găsi demn de eforturile lui ? Încă mă-ntreb dacă nu există totuşi un motiv — să-l numim Dumnezeu — care a făcut posibil acest fapt ·

Corinth aprobă absent. Se uita, încordat, drept înainte prin hublou, parcă dorind ca privirea să poată face un salt de câţiva ani-lumină, pentru a găsi planeta numită Pământ.

ŞAPTESPREZECE

PRIMĂVARA venise târziu, dar acum aerul era cald şi copacii se înveşmântaseră într-un abur verde. O zi prea frumoasă pentru a fi petrecută într-un birou, şi în aceste momente Mandelbaum avea motive să regrete că ocupa o asemenea poziţie importantă Ce plăcut ar fi fost să poată pleca să joace golf, asta in ideea că ar fi găsit vreun teren uscat, însă ca administrator şef al zonei care includea aproape toată suprafaţa fostelor state New York, New Jersey şi New England avea o mare răspundere.

După ce se va trece la producţia de serie a scuturilor de forţă pentru controlul vremii, îşi va muta cartierul general undeva la ţară şi va sta în aer liber. Până atunci însă, trebuia să rămână în oraş. New York-ul agoniza, nu mai îndeplinea un scop economic sau social, şi oamenii îl părăseau zilnic cu sutele, dar poziţia birourilor aici era deocamdată convenabilă

Intră în birou, îi salută din cap pe funcţionari şi trecu în sanctuarul lui Ca de obicei, îl aştepta un maldăr de rapoarte, şi nici nu apucă să deschidă unul, când sună telefonul. Scăpă o înjurătură şi ridică receptorul — trebuia să fie ceva urgent de vreme ce secretara făcuse legătura fără să-l întrebe

— Da, se răsti el în receptor.

— William Jerome, se auzi vocea şefului de proiect de la fabrica de alimente din Long Island. — Inginer constructor înainte de schimbare, Jerome îşi continuase munca, dar la un alt nivel — Am nevoie de un sfat, continuă el, şi se pare că dumneata ai cele mai bune idei despre relaţiile umane.

La fel ca şi Mandelbaum, se exprima puţin stângaci, amândoi exersau noul limbaj, numit Unitar. Acesta avea în structura lui, o logică maximă şi o redundanţă minimă, conţinea un univers de înţelesuri exacte în doar câteva cuvinte şi promitea să devină limba internaţională a afacerilor şi ştiinţei, dacă nu cumva a poeziei ; dar apăruse abia de o săptămână.

— Acum ce necazuri mai ai ? întrebă Mandelbaum Iarăşi probleme cu cei de la Ford Knox ?

Aurul devenise un metal industrial, apreciat pentru conductivitate şi inerţie chimică, şi Jerome avea nevoie de cantităţi mari pentru bare conductoare şi băi de reacţie

— Nu, au început livrarea. E vorba de muncitori Mă confrunt cu nemulţumiri care s-ar putea transforma într-o grevă.

— Din ce cauză ? Salarii mai mari ?

Vocea lui Mandelbaum era sarcastică. Problema banilor nu se rezolvase încă şi nici nu se întrevedea o soluţie, până nu se va fi ajuns la o acceptare generală a plăţii cu ora, prin credite standard ; între timp, se pusese la punct un sistem local, plata făcându-se prin bonuri de valoare, care puteau fi schimbate pe bunuri şi servicii. Deocamdată atât, pentru emiterea de bani ar fi fost un efort inutil.

— Nu, au uitat de problema asta. Chestiunea e că nu vor să lucreze şase ore pe zi. Se plictisesc de moarte bătând cuie şi pregătind betonul. Am explicat că ne va lua timp până să construim roboţi pentru astfel de operaţiuni, numai că ei vor satisfacerea imediată a doleanţelor. Unde o să ajungem dacă acceptăm cu toţii un standard minim de viaţă şi în timpul astfel câştigat vom discuta filozofie ?

Mandelbaum rânji :

— Şi timpul de odihnă face parte din standardul de viaţă Bill, trebuie să-i faci să vrea să muncească.

— Da, dar cum ?

— Păi ce părere ai de instalarea unor difuzoare prin care să li se ţină prelegeri despre una sau alta ? Sau, mai degrabă, dă-i fiecărui muncitor câte un receptor miniatural pe care să-l poată purta în buzunar şi să asculte ce doreşte el dezbateri, simfonii sau ce-o fi O să vorbesc cu cei de la Columbia să alcătuiască o serie de transmisii exclusiv pentru voi.

— Vreţi să spuneţi emisiuni normale ?

— Nu, pentru că după aceea or să stea să asculte şi acasă. Această serie de emisiuni va fi transmisă numai în orele de program şi recepţionată numai pe şantierul de construcţii

— Hmm — Jerome râse · S-ar putea să dea rezultate

— Bineînţeles. Află ce-i interesează pe băie i şi anunţă-mă De rest mă ocup eu.

După ce inginerul închise, Mandelbaum îşi îndesă tutun în pipă şi se întoarse la hârtiile lui. Bine-ar fi fost dacă toate durerile de cap s-ar fi rezolvat atât de uşor. Avea de rezolvat şi problema mutărilor de populaţie. Toată lumea, cu mic cu mare, dorea să trăiască la ţară ; transporturile şi comunicaţiile se restabiliseră. Asta presupunea o muncă enormă de amenajare a teritoriului, de dislocare a populaţiei, fără a menţiona dificultăţile legate de eliberarea titlurilor de proprietate Nu putea face faţă unei presiuni atât de puternice, dar nici nu avea cum să găsească soluţia peste noapte. Şi mai era şi problema...

— O'Banion, îl anunţă difuzorul

— Poftim ? A, da. Era anunţat, nu ? Să intre

Brian O'Banion fusese poliţist înainte de schimbare ; în timpul perioadei haotice, lucrase în poliţia civilă, iar acum ajunsese şeful local al Observatorilor. Era ciudat să-l audă şi pe acest irlandez roşcovan vorbind în limba Unitară.

— Mai am nevoie de câţiva oameni, spuse el. Se-ngroaşă gluma

Mandelbaum scoase un nor de fum şi rămase pe gânduri. El crease organismul Observatorilor, iar ideea prin-

sese în multe zone şi probabil că avea să fie adoptată, în curând, şi de guvernul internaţional. Funcţionarea netulburată a societăţii necesita un flux continuu de informaţii, o cantitate uriaşă de date ce trebuiau corelate zilnic pentru a se evita ieşirea de sub control a situaţiei. Observatorii culegeau informaţii în diverse moduri : cel mai simplu şi eficient era să se amestece în mulţime, ca orice cetăţean de rând, să discute cu oamenii şi să-şi folosească mintea pentru a înţelege toate implicaţiile întâmplărilor la care deveneau participanţi

— Ne trebuie timp ca să-i recrutăm şi să-i pregătim, Brian, spuse Mandelbaum. La ce anume vrei să-i foloseşti ?

— Păi, în primul rând, ar fi vorba de subdezvoltaţii mintal Aş vrea câţiva oameni în plus care să se ocupe de problema asta. Nu-i o misiune prea uşoară, mulţi dintre ei, bat încă străzile şi ar trebui depistaţi şi dirijaţi discret pe calea cea bună, spre coloniile care au apărut în ultimul timp.

— Da, şi coloniile ar trebui controlate mai atent şi protejate împotriva amestecului din afară... Mai devreme sau mai târziu, va trebui să hotărâm cum să procedăm Iar asta face parte integrantă din ceea ce decidem să facem cu noi înşine, pentru că am lăsat multe chestiuni în aer În regulă. Altceva ?

— Am prins un fir. Încă nu ştiu nimic precis, dar simt că, e vorba de ceva mare, care se petrece chiar aici, la New York.

Mandelbaum deveni impasibil

— Ce înseamnă asta, Brian ? întrebă el calm

— N-am idee S-ar putea să nu se încalce legea Dar povestea capătă proporţii. Am primit informaţii din câteva ţări. Echipamente şi materiale ştiinţifice circulă pe diverse canale subterane şi nu mai apar în mod public.

— Chiar aşa ? De ce ne-ar prezenta rapoarte de activitate fiecare om de ştiinţă ?

— N-ar avea motive s-o facă. Dar, de exemplu, Garda Observatorilor din Suedia a depistat ceva Cineva din Stockholm a dorit un anumit tip de tub cu vid, dar un model special Producătorul a explicat că tot stocul lui, care era foarte mic din cauza cererii reduse, a fost cumpărat de către cineva. Presupusul cumpărător lua marfa

pentru altcineva, care s-a dovedit a fi un intermediar ce achiziționa totul în numele unui al patrulea, pe care nu-l văzuse în viața lui Chestia asta a stârnit interesul Observatorilor, iar ei au verificat toate laboratoarele din țară ; nici unul dintre ele nu cumpărase marfa, deci ea a fost expediată cu un avion particular sau cine știe cum. Suedezii i-au rugat pe Observatorii din alte țări să facă o investigație. A rezultat că vameșii noștri au descoperit o ladă cu astfel de tuburi care a sosit la Idlewild Asta m-a făcut să devin bănuitor, și am încercat să aflu cui îi erau destinate tuburile acelea. N-am avut noroc — le-am pierdut urma. După aceea am început să-i întreb pe Observatorii din toată lumea și am descoperit câteva cazuri similare. De exemplu, componente pentru nave spațiale s-au mistuit în Australia și tot așa și un transport de uraniu din Congo Belgian S-ar putea să nu se lege nimic, dar dacă e vorba de un proiect legal, de ce-i învăluit în atâta secret ? Am nevoie de oameni pentru a mă ajuta să finalizez cazul Nu-mi miroase a bine.

Mandelbaum încuviință cu o mișcare a capului. Vreo experiență nebunească, în domeniul nucleonicii, fără măsuri severe de securitate, putea devasta întregul său teritoriu Ori poate era vorba de un alt plan N-avea cum să știe.

— O să mă-ngrijesc să-i primești, îi anunță el pe O'Banion.

OPTSPREZECE

ÎNCEPUT DE PRIMĂVARĂ : hrănit de razele soarelui, aburul timid şi verde al primelor frunze s-a împlinit şi acum foşnesc la fiecare adiere ; în urmă cu o oră a plouat, şi vânticelul răcoros scutură din copaci un evantai strălucitor de picături fine ca umbra unui sărut pe chipul întors spre cer ; câteva vrăbii dansează pe străzile lungi şi pustii ; siluetele tăcute şi curate ale clădirilor se conturează limpede pe cerul luminos şi albastru, miile de ferestre prind în ochii lor lumina dimineţii şi o reflectă mai orbitoare

Oraşul avea o înfăţişare adormită. Bărbaţi şi femei păşeau printre zgârie-norii cufundaţi în tăcere ; îmbrăcaţi simplu, unii aproape goi, nici unul nu mai amintea de graba febrilă a zilelor de mult dispărute. Din când în când, câte-un camion sau automobil trecea în torsul motoarelor, pe bulevardele altfel lipsite de trafic Toate funcţionau acum pe baza noului sistem de producere a energiei şi, în absenţa gazelor de eşapament şi a prafului, aerul avea o claritate aproape nefirească. Dimineaţa aceasta avea un aspect de duminică, deşi era doar mijlocul săptămânii.

Tocurile pantofilor Sheilei răsunau puternic pe trotuar. Zgomotul sacadat ca un staccato i se părea supărător în liniştea aceea Nu putea înăbuşi gălăgia pe care

o făcea decât rărind pasul, şi tocmai asta nu voia. Nu putea.

Un grup de copii, mai toţi în jurul vârstei de zece ani, ieşi dintr-un magazin pustiu în care se jucase şi o porni în goană înaintea ei. Copiii trebuiau să se joace şi să-şi consume energia, dar o întrista faptul că ei nu mai ţipau ca odinioară. Uneori se gândea că îi era aproape imposibil să-i suporte. Nu mai păreau copii.

De acasă până la Institut avea mult de mers pe jos şi ar fi putut să se menajeze — pentru ce oare? — luând metroul. Dar gândul de a călători într-o cuşcă de metal, alături de noii oameni ai Pământului, o făcea să tremure. Pe străzi avea senzaţia de deschidere şi de libertate, se simţea ca la ţară. Oraşul îşi trăise traiul, iar acum era pe moarte, şi zidurile oarbe şi lipsite de culoare care o înconjurau i se păreau impersonale şi nepăsătoare ca nişte munţi. Se simţea singură.

O umbră alunecă de-a lungul străzii, parcă aruncată de vreun nor purtat iute de vânt pe cer. Ridicând ochii, văzu o siluetă lungă şi metalică dispărând fără zgomot dincolo de şirul de zgârie-nori. Probabil că acum oamenii stăpâneau gravitaţia. Şi ce dacă?

Trecu pe lângă doi bărbaţi care stăteau în pragul unei uşi, şi frânturi din discuţia lor plutiră către ea.

— ...estetică flămânzită — schimbarea.

O fluturare rapidă de mâini

— Wiedersehen.

O şoaptă.

— Negaţie: macrocosmos, non-ego, entropie. Înţeles-uman

O porni repede mai departe.

Clădirea institutului părea mai sărăcăcioasă decât giganţii de pe Strada a Cincea. Asta probabil pentru că era încă folosită; nu avea demnitatea monumentală a morţii. Sheila intră în hol. Nu văzu pe nimeni, însă un obiect enigmatic, cu lumini sclipitoare şi tuburi ce emiteau o aură difuză, murmura singur într-un colţ. Se duse spre lift, ezită o clipă şi o porni pe scări. N-avea de unde să ştie ce-i făcuseră şi liftului — poate că era complet automat sau răspundea la comenzi date în gând, sau poate că avea ca liftier vreun câine

La etajul şapte, respirând puţin gâfâit, o luă pe coridor Nu vedea nici o schimbare, oamenii de aici aveau prea multe de făcut Dar vechile tuburi fluorescente dispăruseră, acum chiar aerul sau pereţii, tavanul, podeaua, emiteau lumină. Era extrem de greu să aprecieze distanţele în lumina aceea fără umbre

Se opri în faţa uşii laboratorului în care lucrase Pete şi simţi un nod în gât. *Proastă eşti,* îşi spuse, *doar n-or să te mănânce. Dar ce-au făcut înăuntru? Acum cu ce s-or ocupa?*

Făcându-şi curaj, bătu la uşă. După o clipă, auzi răspunsul :

— Intră

Apăsă pe clanţă şi păşi înăuntru.

Laboratorul nu se schimbase mai deloc Asta i se părea cel mai greu de înţeles. O parte din aparatură era aşezată într-un colţ, prăfuită şi uitată, şi ea nu reuşi să înţeleagă rostul obiectului care ajunsese să acopere trei mese. Aşa arătase laboratorul de fiecare dată când îl vizita pe Pete — o adunătură de aparate şi dispozitive care, în ignoranţa ei, semănau unele cu altele. Aceeaşi cameră mare, cu ferestrele deschise dând spre docurile şi depozitele din port şi prin care se putea vedea cerul strălucitor şi nepăsător, cu un halat murdar atârnând pe un perete pătat de umezeală şi cu un miros slab de ozon şi de cauciuc. Pe biroul lui Pete recunoscu una dintre cărţile uzate la care soţul ei apela destul de des şi bricheta de masă pe care i-o dăruise ea de Crăciun, oho, cu ani în urmă, părea uitată lângă o scrumieră goală, scaunul era puţin depărtat de masă, ca şi cum ocupantul lui tocmai plecase pentru câteva minute şi se putea întoarce în orice moment

Grünewald ridică privirea de la instrumentul la care lucra şi clipi miop, un gest pe care ea şi-l amintea foarte bine. Părea obosit, umerii îi erau mai căzuţi decât îi ştia ea, dar chipul pătrăţos şi părul blond îi rămăseseră neschimbate. Un tânăr brunet, pe care nu-l cunoştea, îl ajuta pe Grünewald.

El făcu un gest stângaci. (O, doamna Corinth! Ce plăcere neaşteptată. Intră !)

Celălalt bărbat mormăi ceva, şi Grünewald îi făcu un semn cu mâna.

— (Ţi-l prezint pe) Jim Manzelli, spuse el. (Acum mă ajută la cercetări, ea e) Doamna Corinth, (soţia fostului meu şef).

Manzelli o salută cu o mişcare din cap Apoi scurt :

— Încântat să vă cunosc.

Avea ochi de fanatic.

Grünewald se apropie de ea, ştergându-şi mâinile murdare ·

— De ce (ai venit aici, doamnă Corinth) ?

Ea răspunse rar, simţind că timiditatea o impiedică să lege fraze coerente :

— (Voiam doar să) Arunc o privire. N-o să vă deranjez (prea) mult.

Ochii, degetele împreunate, frământându-se ; cerşind înţelegere.

Grünewald o privi mai de-aproape, şi ea-i văzu expresia de pe chip. Şoc *Ce mult ai slăbit. Ai o privire hărtuită, iar mâinile-nu-şi găsesc locul* Compasiune · *Sărmană fată, ţi-a fost greu, nu-i aşa ?, toţi îi ducem dorul.* Politeţe convenţională. (Sper că ţi-a trecut) boala

Sheila dădu aprobator din cap.

— Johansson (Unde e ?), întrebă ea. (Laboratorul nu mai arată la fel fără faţa lui lungă şi serioasă — sau fără Pete.)

— Cred că-n Africa. (A plecat să lucreze) (Ne aşteaptă multe de făcut, lucruri mari).

(Prea crud !)

Afirmativ : (Da) Cu ochii la Manzelli : (Întrebare.)

Privirea lui Manzelli rămase aţintită la Sheila, care-i simţi intensitatea cercetătoare. Simţi un fior, şi Grünewald îi aruncă partenerului său o privire plină de reproş.

— (Am venit) Tocmai din Long Island. — Amărăciune detectabilă în zâmbetul ei ; devenise mai insensibilă ; şi un gest : (Da, s-au gândit că nu-i nici un pericol să mă lase mai liberă. Mai precis, nici n-au cum să mă silească, şi au oricum prea multe de făcut ca să-şi mai bată capul cu mine.)

Expresia de pe chipul lui Grünewald se înnegură :

— Ai venit (să-ţi iei rămas bun, nu ?)

— (Voiam să) Văd locul (încă o dată, măcar pentru o clipă. Şi-a petrecut atâtea zile aici !). Brusc, cu voce rugătoare A murit, nu-i aşa ?

Ridicare din umeri, compasiune în voce.

— (Nu ştiu sigur. Dar nava trebuia să se întoarcă de acum câteva luni, şi doar un dezastru o putea împiedica să revină. Poate c-a intrat în) Câmpul inhibitor (în ciuda tuturor precauţiilor).

Sheila trecu pe lângă el. Se duse spre biroul lui Pete şi mângâie spătarul scaunului.

Grünewald îşi drese glasul

— Părăseşti civilizaţia ?

Ea-i răspunse pe muţeşte. *E prea mare pentru mine, prea rece şi stranie.*

— (Avem încă) Mult de lucru, spuse el

Ea negă. (Nu e de mine. Nu-i o muncă pe care s-o înţeleg., Luă bricheta şi, zâmbind, îi dădu drumul în poşetă

Grünewald şi Manzelli schimbară priviri pline de subînţeles. De data asta Manzelli făcu un semn aprobator.

— (Noi am) Făcut lucruri (aici care te-ar putea interesa), explică Grünewald. *Care-ţi dau speranţă Poate chiar viitorul.*

Ochii căprui ai Sheilei priveau în gol

Pielea părea întinsă pe oasele fragile ale chipului ei, ca o foiţă fină de hârtie albă pe care un miniaturist chinez trăsase în peniţă o reţea delicată de vene albăstrii în dreptul tâmplelor.

Stângaci, Grünewald încercă să-i explice. Natura câmpului inhibitor fusese studiată în detaliu după plecarea navei. Chiar şi înainte reuşiseră să genereze câmpul şi să-i studieze efectele ; acum, Grunewald şi Manzelli lucrau împreună pentru a crea acelaşi lucru la scară gigantică. Nu era nevoie de multă aparatură · câteva tone doar, dar odată câmpul instalat, prin folosirea unui dezintegrator nuclear pentru obţinerea alimentării, energia solară trebuia să fie suficientă pentru menţinerea lui.

Oficial, nu se ştia nimic despre acest proiect : după rezolvarea sarcinilor presante, oamenii de ştiinţă erau

liberi să lucreze la proiecte pe care le imaginau singuri, căci materialele se găseau cu ușurință. Exista și o mică organizație care susținea obținerea celor necesare; Grunewald și Manzelli nu făceau la institut decât teste, pentru că aparatul se construia în altă parte Tuturor celorlalți munca lor le părea inofensivă, chiar plicticoasă, în comparație cu ceea ce se studia în alte domenii Nimeni nu le dădea vreo atenție și nici nu căuta vreun înțeles dincolo de declarațiile publice ale lui Grünewald.

Sheila îl privi ca prin ceață și el se întrebă pe ce meleaguri cutreiera mintea ei

— De ce ? se interesă ea Ce faceți voi de fapt ?

Manzelli zâmbi cam fără chef

— (Nu-i clar ? Vrem să) Construim o stație spațială (pe care s-o plasăm pe o orbită la câteva mii de mile deasupra Pământului) Generatoare mari (pe ea. Vom readuce omenirea la) Vremurile dinainte

Ea nu exclamă, nu tresări Nici măcar nu râse. Dădu din cap, de parcă ar fi perceput o imagine neclară, fără contur sau înțeles

(Retragere din realitate — cât de sănătoasă ești ?) întrebă Grünewald din ochi

(Care realitate ?) îl fulgeră ea cu privirea

Manzelli făcu un gest nepăsător. Știa că ea nu va spune nimănui, măcar atât se putea citi pe chipul ei, și asta era important. Dacă vestea n-o făcea să tresalte de bucurie, așa cum sperase Grünewald, pe el situația îl lăsa rece.

Sheila merse ca prin vis către un colț al încăperii. O serie de aparate îngrămădite acolo păreau de uz medical Văzu masa cu curele de imobilizare a pacientului, sertarul cu ace și fiole, mașina scundă de la capătul mesei.

— Ce e asta ? întrebă ea

Cei doi ar fi trebuit să-și dea seama că ea știa deja, dar erau prea adânciți în propriile dorințe și gânduri

— Tratament prin electroșocuri, ușor modificat, explică Grünewald.

Îi povesti că, în primele săptămâni de după schimbare se făcuseră încercări de studiere a aspectelor funcționale ale inteligenței, prin distrugerea sistematică a ce-

lulelor cortexului cerebral la animale de laborator, şi se măsuraseră efectele. Dar metoda fusese repede abandonată, ca fiind prea inumană şi relativ inutilă.

— Credeam că ştii (despre asta), sfârşi el. (Se afla) în laboratorul de biologie când Pete (era încă aici. Mi-amintesc că el) a protestat energic (împotriva metodei. Nu ţi-a povestit) şi ţie ?

Sheila răspunse vag afirmativ.

— Cruzi (s-au făcut) oamenii după schimbare, spuse Manzelli, (şi) acum (nici măcar aşa) nu mai sunt. (Au devenit altceva decât oameni, şi lumea asta, a intelectului dezrădăcinat, şi-a pierdut vechile vise şi sentimente de iubire. Vrem să reinstaurăm umanitatea)

Sheila se îndepărtă grăbită de maşina neagră şi hidoasă

— La revedere, le spuse ea.

— Ştii... cu .. — Grunewald nu-şi putea dezlipi privirea din pământ. — Mai ţine legătura cu noi, (ca să ştim unde eşti în caz că se întoarce Pete...)

Zâmbetul ei era străin şi distant, ca al morţii. (N-o să se mai întoarcă La revedere)

Ieşi şi merse pe coridor. Lângă scări, văzu uşa unei toalete Pe uşă nu scria dacă era pentru bărbaţi sau pentru femei, lumea occidentală depăşise falsele pudori, şi ea intră să se privească în oglindă. Chipul reflectat era gol, iar părul îi atârna pe umeri moale şi fără viaţă. Se pieptănă şi-şi clăti faţa cu apă, fără să ştie sau să-i pese de ce o face, apoi coborî pe scări până la etajul întâi.

Uşa de la biroul directorului era deschisă, făcând să se nască o adiere între ferestrele larg date în lături şi intrarea în clădire Înăuntru se vedeau maşini care nu făceau zgomot, probabil înlocuiau munca secretarelor. Sheila traversă anticamera şi bătu la uşa biroului

Aflată la masă, Helga Arnulfsen ridică ochii. Şi ea slăbise, constată Sheila, şi ochii îi erau mai adânci Şi chiar dacă era îmbrăcată mai lejer decât îi stătea altădată în obicei, Helga rămăsese puternică şi calmă. Vocea ei, care întotdeauna fusese guturală, exprimă o nuanţă de surprindere :

— Sheila !

— Ce mai faci ?

— Vino (vino, te rog, stai jos. Nu te-am mai văzut de mult).

Zâmbind, Helga se ridică de la birou și o luă de mână pe Sheila, dar degetele îi erau reci.

Apăsă pe un buton, și ușa se închise.

— (Acum putem) Să discutăm netulburate, explică ea. (Acesta e un semn că nu trebuie să mă deranjeze nimeni) — Trase un scaun față în față cu al Sheilei și se așeză, picior peste picior, ca bărbații. — Așa, mă bucur (că te văd.· Sper că te simți bine·) *Nu arăți grozav, sărman copil.*

— Eu... — Sheila își frământă degetele și-și strânse poșeta aflată pe genunchi. — Eu... (De ce-am venit ?)

Din ochi

— (Din cauza lui Pete)

Din cap

— (Da. Da, de aceea. Uneori nu-mi mai dau seama de ce . Dar amândouă îl iubim, nu ?)

— Tu, răspunse Helga netulburată, ești cea pe care a iubit-o. *Iar tu l-ai făcut să sufere. A purtat suferința ta în suflet.*

Știu. Și asta mă doare cel mai rău.

— (Și totuși) Nu mai era același, urmă Sheila. (S-a schimbat și el, ca întreaga lume. Chiar când îl îmbrățișam, luneca pe lângă mine, timpul mi-l răpea) L-am pierdut înainte de a fi murit

— Nu. A fost al tău, mereu al tău — Helga lăsă capul în jos : Asta e Viața merge înainte (așa schiloadă cum e. Mâncăm, respirăm, dormim și muncim pentru că nu avem altceva de făcut).

— Tu ești tare, spuse Sheila (Tu ai rezistat, în timp ce eu nu)

— M-am străduit, răspunse Helga.

— Mai speri ceva de la ziua de mâine ?

— Da, cred că da

Sheila zâmbi, un licăr tremurând (Eu sunt mai norocoasă decât tine. Eu am ziua de ieri)

— S-ar putea să se-ntoarcă, încercă Helga. (Nu se știe ce s-a întâmplat cu ei. Ai curaj să aștepți ?)

— Nu S-ar putea să se întoarcă trupurile lor, (dar nu Pete S-a schimbat prea mult şi eu nu pot să mă schimb o dată cu el. Şi nici n-aş vrea să-i fiu o povară.)

Helga o mângâie pe braţ. Ce lipsit de vigoare era! Îi putea simţi oasele prin piele.

— Stai puţin, spuse Helga. Terapia (face progrese Poţi redeveni) Normală (poate în) câţiva ani, cel mult

— Nu cred.

Ochii albaştri şi reci aveau o privire uşor dispreţuitoare, abia mascată. *Vrei să dai piept cu viitorul? Lăuntric, chiar doreşti să ţii pasul?*

— Ce altceva (poţi face) decât să aştepţi? Dacă nu cumva sinuciderea ..

— Nu, nici asta. (Încă mai există munţi, văi adânci, râuri sclipitoare, lună şi stele în înaltul cerului de iarnă.) O să găsesc un mod de adaptare.

— (Am mai vorbit cu) Kearnes (El) Părea să creadă (că ai făcut) progrese

— A, da. *Am învăţat să ascund asta Sunt prea mulţi ochi în lumea asta nouă.* Dar n-am venit ca să vorbim despre mine, Helga. (Am venit să-ţi spun) Adio.

— Unde (pleci? Trebuie să ştim unde eşti, dacă Pete se va întoarce.)

— Îţi voi scrie (şi te voi anunţa)

— Sau dai un mesaj unui Extrasenzorial (Sistemul poştal e demodat.)

Şi ăsta? Mi-amintesc de bătrânul domn Barneveldt, păşind şovăielnic pe stradă, îmbrăcat în uniformă albastră. Când eram mică, întotdeauna avea ceva dulce pentru mine.

— Ascultă, mi s-a făcut foame, spuse Helga. (Mergi cu mine să) Prânzim?

— (Nu, mulţumesc. Nu mă simt în stare) — Sheila se ridică: Helga, adio.

— Nu vreau să aud adio, Sheila. Ne vom vedea curând şi o să te simţi din nou bine

— Da, spuse moale Sheila. O să mă fac bine Dar adio

Plecă din birou şi ieşi din clădire. Strada era mai animată acum, şi ea se amestecă printre oameni. O intrare de pe cealaltă parte a străzii îi oferea un ascunziş.

Nu simţea dorinţa de a-şi lua rămas bun. În adâncul inimii avea o senzaţie de goliciune, ca şi cum tristeţea, solitudinea şi stupefacţia s-ar fi devorat una pe alta Când şi când, vreuna dintre ele îi apărea fulgerător în minte, dar acum n-o mai speriau.

O văzu pe Helga ieşind din clădire şi mergând singură către vreun restaurant în care avea să ia o masă solitară înainte de a se întoarce la muncă. Sheila zâmbi, clătinând uşor din cap. *Sărmana Helga, ce eficientă era!*

La scurt timp după aceea, apărură Grünewald şi Manzelli, discutând aprins Inima îi tresăltă în piept. Palmele îi erau umede şi reci Aşteptă până cei doi dispărură, apoi traversă din nou strada şi intră în institut

Zgomotul pe care-l făceau tocurile ei se auzi puternic pe scări Respiră adânc, încercând să fie calmă. Când ajunse la etajul şapte, rămase nemişcată o vreme, aşteptând să capete siguranţa şi certitudinea de care avea nevoie Apoi o porni în fugă spre laboratorul de fizică.

Uşa era întredeschisă. Privind la aparatul neterminat dinăuntru, ezită puţin. Nu-i vorbise Grünewald despre un plan fantastic pentru a...? N-avea importanţă. Sigur nu funcţiona. El şi Manzelli, toată banda asta de recidivişti, erau nebuni.

Sunt nebună şi eu? se întrebă Dacă era adevărat, se simţea purtată de o forţă stranie. Avea nevoie de mai mult curaj pentru ceea ce voia să facă decât pentru a-şi băga ţeava unui pistol în gură şi a apăsa pe trăgaci.

Aparatul pentru şocuri electrice zăcea lângă masă, aidoma unui animal cu armură Îl reglă, precipitată. Când se afla în singurătate, acasă, îşi amintise de furia lui Pete faţă de utilizarea lui; şi Kearnes fusese încântat să-i dea toate textele pe care ea i le ceruse, fericit că-şi găsise o preocupare. Zâmbi din nou. Bietul Kearnes! Cum îl trăsese pe sfoară!

Aparatul începu să vibreze şi să bâzâie, încălzindu-se. Scoase din poşetă un pachetel pe care-l desfăcu. Seringă, ac, sticluţă cu anestezic, pastă pentru lipirea electrozilor, un şnur pe care să-l lege de comutator, astfel încât să-l poată acţiona trăgând cu dinţii. Şi un tempo-

rizator pentru comutator Trebuia să aprecieze perioada necesară funcționării, pentru că va fi inconștientă când procesul va trebui oprit.

Poate că nu va reuși. E foarte probabil să-i fiarbă creierul în cap. Și ce dacă ?

În timp ce-și făcu injecția, privi pe fereastră. Zâmbitoare. Adio soare, adio cer albastru, nori, ploaie, cântec senin de păsări zburând spre cuiburi Adio și mulțumesc tuturor.

Se dezbrăcă, se întinse pe masă și-și fixă electrozii pe corp. Le simți răceala pe piele. Unele curele erau ușor de strâns, dar mâna dreaptă... da, dar venise pregătită cu o curea lungă ; o petrecu pe sub masă, în jurul încheieturii, și avea acum o închizătoare pe care o putea acționa lesne. Era imobilizată.

Anestezicul începu să-și facă efectul, și ochii i se împăienjeniră Ce binevenit era somnul !

Acum. o smucitură scurtă cu dinții

TUNETE ȘI FLĂCĂRI ȘI PRĂBUȘIRE ÎN BEZNĂ
PRĂPĂD ȘI GROAZĂ ȘI FULGERARE
DURERE, DURERE, DURERE

NOUĂSPREZECE

— SALUT, Pământ Peter Corinth cheamă Pământul, de pe Nava Spațială 1, la revenirea pe planetă.

Zgomote și murmure difuze, interferență cosmică, vocile stelelor Pământul — o strălucire albăstruie în creștere în noaptea eternă, Luna ca o perlă aninată pe pieptul galaxiei și Soarele încununat de flăcări.

— Alo, Pământ ! Recepție, recepție ! Pământ, mă auzi ?

Poc, poc, bzz, mmmm, voci depărtate

Salut, Sheila '

Planeta devenea tot mai mare. Acționarea torcea și vibra adânc, aproape fiecare componentă a corpului navei trepida de energie, structura cristalină a metalului părea să îngâne un cântec dulce și de nestăvilit. Corinth descoperi că și trupul lui rezona la unison cu întreaga navă, dar nu simțea dorința de a pune capăt acestei stări, nu încă.

— Alo, Pământ, rosti el, în eter, vorbele monotone — Se deplasau cu viteză mai mică decât a luminii, și semnalele navei scormoneau orbește înainte, prin adâncul întunecat. — Alo, Pământ, mă auzi ? Sunt Nava Spațială 1, apel din spațiu ; mă îndrept spre planetă.

Lewis mormăi ceva ce voia să insemne :

— Poate că, de când am plecat, au renunțat la comunicații prin radio Atâtea luni și luni .

Corinth îl contrazise cu o mişcare din cap ·

— Ar mai fi păstrat totuşi monitoare, sunt sigur. — Apoi, în microfon : Alo, Pământ, recepţie, Pământ Mă auziţi ?

— Doar dacă te recepţionează vreun radioamator, vreun ţânc de cinci ani de prin Rusia, India sau Africa, şi dacă anunţă o staţie de emisie să ia legătura cu noi, zise Lewis Durează Calmează-te, Pete !

— Chestiune de timp... — Corinth se întoarse spre Lewis · Cred că ai dreptate Oricum, ajungem în câteva ore. Dar voiam să fim întâmpinaţi cum se cuvine !

— Cu stridii gata desfăcute şi râuri de suc de lămâie, făcu Lewis visător, vorbind cu voce tare Vin de pe Valea Rinului, fireşte .. din recolta lui '37, să zicem Şi creveţi cu maioneză, pâine albă şi moale, cu unt abia scos de sub teasc Ţipar afumat şi ouă prăjite, pe pâine de secară... a, şi să nu uităm andivele...

Corinth zâmbi larg, deşi mintea îi era deja pe jumătate alături de Sheila, visându-se singur cu ea într-un loc însorit. Era un sentiment plăcut, straniu de cald, să stea şi să discute nimicuri, chiar dacă asta ar însemna doar câte-un cuvânt şi o schimbare a expresiei Cât călătoriseră spre casă, conversaseră aprins, ca nişte zei beţi, explorându-şi propriile minţi, dar acesta fusese un mijloc de a alunga tăcerea întunecată şi stupefiantă. Acum se întorceau înapoi la vatra de foc a omului

— Alo, Nava Spaţială 1.

Săriră ca arşi şi se aşezară în faţa receptorului. Vocea care se auzea era slabă, interferându-se cu zgomotele de fond produse de Soare şi stele, însă umană Sentimentul apropierii de casă.

— Oho, şopti Lewis laudativ, omul nostru are şi-un accent tipic de Brooklin

— Alo, Nava Spaţială 1 Aici New York. Mă auziţi ?

— Da, răspunse Corinth, simţindu-şi gâtul uscat şi aşteptând ca semnalul să parcurgă milioane de mile

— Al naibii m-am mai chinuit să vă recepţionez, spuse vocea plină de vioiciune, după ce întârzierea datorată distanţei trecuse, încărcată de paraziţi, ţiuituri şi pocnete. A trebuit să iau în calcul efectul Doppler, probabil că vă deplasaţi cu o viteză aiuritoare, nu v-au luat

foc pantalonii ? — Nu aminti nimic despre geniul creator care făcuse posibilă această comunicare; părea un detaliu nesemnificativ. — Felicitări totuși! Totul e în regulă ?

— Da, răspunse Lewis Am avut niște probleme, dar ne întoarcem întregi și nevătămați și sperăm să fim întâmpinați cu fast. — Ezită o clipă, apoi continuă Cum mai e Pământul ?

— Destul de bine Fac totuși rămășag că n-o să-l mai recunoașteți. Lucrurile se schimbă atât de repede, încât e-o ușurare când ai prilejul să vorbești în limba dinainte Poate că-i și ultima oară când mai am norocul ăsta Ce dracu' s-a-ntâmplat cu voi ?

— Vom da explicații mai târziu, spuse Corinth scurt Ce mai fac.. asociatii noștri ?

— Cred că bine. Știți, nu prea am idee, eu sunt doar tehnician la Brookhaven. Dar o să transmit Presupun că veți ateriza aici, nu ?

— Da, peste circa.. — Corinth făcu la repezeală o estimare care presupunea rezolvarea simultană a mai multor ecuații diferențiale. — Șase ore.

— În regulă atunci.. Ieșire din bandă.

Mai reuşiră să prindă un cuvânt, ...bandă... și apoi tăcere și paraziți

— Alo, New York, ai pierdut emisia, spuse Corinth.

— Ei, las-o baltă, făcu Lewis. Închide aparatul și gata.

— Dar...

— Dacă tot am așteptat atâta, ce mai contează șase ore ? N-are rost să tot încerci să iei legătura

— Mda, bine, cedă Corinth. Alo, New York Alo, Pământ. Aici Nava Spațială 1, am încheiat transmisia Terminat. Aș fi vrut să vorbesc cu Sheila, adăugă el.

— O să ai timp și pentru asta, flăcău, îl liniști Lewis. Cred că ar trebui să mai studiem cum se comportă acționarea navei Parcă are un fâlfâit care ar trebui să însemne ceva Nimeni până acum n-a folosit-o fără întrerupere, și probabil că au apărut efecte cumulative

— O fi un fenomen de oboseală în structura cristalină, se pronunță Corinth. Bine, m-ai convins

Se aplecă deasupra instrumentelor.

Pământul creştea. După ce parcurseseră în câteva ore distanţe de ani-lumină, acum trebuiau să se târâle cu doar câteva sute de mile pe secundă ; nici capacitatea lor sporită de reacţie nu era suficient de rapidă pentru a dirija nava cu viteze foarte mari în apropierea planetei. Dar probabil că această navă avea să fie ultima cu performanţe atât de limitate, se gândi Corinth. În ritmul fantastic al progresului tehnologic înregistrat după schimbare, următoarea navă ar trebui să reprezinte materializarea perfecţiunii : ca şi cum fraţii Wright[1] ar fi construit un avion transatlantic de pasageri ca al doilea model funcţional inventat de ei. Îşi dădu seama că va fi contemporan cu dezvoltarea ingineriei până la ultimele limite impuse de legile naturii. După aceea, omul va trebui să-şi caute un nou domeniu pentru a se aventura intelectual, şi-şi închipui că ştia deja care va fi acesta Privi cu tandreţe spre frumoasa planetă *Ave atque vale !*[2]

Pământul deveni un disc zimţat şi neclar, când nava se îndreptă spre partea scăldată de soare Apoi, pe nesimţite, respectiva emisferă nu se mai află în faţa lor, ci dedesubt, şi auziră primele şuierături ascuţite produse de învelişul navei la contactul cu atmosfera. Trecură pe deasupra vastei suprafeţe a Pacificului, scăldat în razele lunii, frânară şi văzură zorile deasupra munţilor Sierra Nevada America se desfăşura sub ochii lor, un pământ frumos şi unduitor, traversat de firul argintiu al fluviului Mississippi Apoi nava urmă o traiectorie coborâtoare, şi în faţa lor apărură turlele Manhattan-ului

Inima lui Corinth bătea să-i spargă cuşca pieptului. *Stai liniştită,* şopti el, *stai liniştită şi aşteaptă. De acum încolo vei avea timp* Dirijă nava spre Brookhaven, unde câmpul de aterizare părea o săgeată cenuşie, şi mai văzu o siluetă argintie cuibărită acolo. Deci, începuse deja construcţia celei de-a doua nave

---

[1] Fraţii Wright — constructorii avionului The Flyer, cu care Orville Wright a efectuat primul zbor, de 12 secunde şi în lungime de 36,5 m, cu lansare prin catapultare, al unui avion cu motor, la 17 decembrie 1903. (n trad.).

[2] *Ave atque vale !* — (lb lat. în text) — Te salut şi să fii sănătos ! (n trad)

Cu o uşoară zdruncinătură, nava se aşeză pe sol. Lewis întinse mâna şi opri motoarele. Când susurul lor încetă, Corinth simţi că-i ţiuie urechile de atâta linişte. Nu-şi dăduse seama până acum că zumzetul lor neincetat devenise o părticică din el însuşi.

— Hai să coborâm ! — Se ridică de pe scaun şi traversă atât de repede cabina îngustă încât Lewis nici nu apucase să facă vreo mişcare. Degetele îi tremurară executând mişcările complicate de deblocare a încuietorii electronice a ecluzei. Uşa interioară se deschise fără zgomot, apoi se deschise şi cea exterioară, şi Corinth simţi în piept un val de aer sărat, venit dinspre mare.

Sheila ! Unde-i Sheila ? Lăsă scara să se desfăşoare până atinse solul şi coborî. Silueta lui se profila întunecată pe metalul bordajului. Acesta prezenta ciupituri şi arsuri, împânzit de o reţea de linii ciudate şi geometrice. nava călătorise mult şi traversase atâta spaţiu ! Când atinse pământul, Corinth se dezechilibră, gata să cadă, dar se ridică înainte ca cineva să-i vină în ajutor.

— Sheila, strigă el.

Felix Mandelbaum făcu câţiva paşi, întinzând braţele spre el. Arăta îmbătrânit şi obosit, epuizat de zile şi nopţi de încordare. Luă mâinile lui Corinth între ale sale, dar nu spuse nici un cuvânt.

— Unde-i Sheila ? şuieră Corinth. Unde e ?

Mandelbaum clătină din cap. Lewis cobora şi el acum, mai precaut. Evitând să-l privească pe Corinth, Rossman se îndreptă spre Lewis. Ceilalţi îl urmară — erau specialişti de la Brookhaven, nu prieteni apropiaţi, dar cu toţii îi ocoliră privirile.

Corinth încercă să scape de nodul ce i se pusese în gât, dar nu reuşi.

— Moartă ? întrebă el.

Vântul murmura, încurcându-i-se prin păr.

— Nu, răspunse Mandelbaum. Şi nici nu a înnebunit. Dar.. Întoarse capul într-o parte şi chipul i se crispă de durere. Nu

Corinth trase aer adânc în plămâni. Privindu-l, ceilalţi văzură cum îl lasă puterile şi voinţa. Dar nu avea să plângă în faţa lor.

— Hai, fără menajamente, se rugă el. Spune-mi !

— S-a întâmplat acum șase săptămâni, începu Mandelbaum. Cred că nu mai putea suporta A reușit să-și administreze singură șocuri electrice...

Corinth lăsă capul în jos, clătinându-l foarte încet

— Și și-a distrus creierul, încheie el.

— Nu. Nu cu totul, deși a fost la un pas de asta — Mandelbaum îl luă de braț pe fizician. — Altfel spus, este Sheila pe care-o cunoșteai, cea dinainte de schimbare Sau aproape aceeași.

Corinth simți vag prospețimea și viața pe care vântul le aducea dinspre mare

— Să mergem, Pete, îl îndemnă Mandelbaum O să te duc la ea

Corinth porni alături de el

Psihiatrul Kearnes îi aștepta la Bellevue Avea chipul înlemnit, dar nu se simțea stânjenit de această întâlnire, iar Corinth nu intenționa să-l facă răspunzător pentru cele întâmplate. Omul se străduise, dar neavând la dispoziție cunoștințe suficiente, dăduse greș, aceasta era realitatea și nimic mai mult

— M-a dus de nas, recunoscu el. Mi-a lăsat impresia că starea ei se ameliorase N-am reușit să înțeleg cât de mult se poate controla o persoană cu tulburări mintale, în condițiile schimbării suferite de sistemul nervos. Și cred că n-am înțeles nici cât de greu i-a fost tot timpul Nimeni dintre noi nu va ști ce coșmar trebuie să fi fost viața pentru cei care nu s-au putut adapta.

Bătăi de-ntunecate aripi, iar Sheila în singurătate
Se înnoptează, iar Sheila în singurătate

— Își pierduse mințile cu totul când a făcut-o ? întrebă Corinth.

Vocea îi era calmă

— Ce e sănătatea mintală ? Probabil c-a făcut lucrul cel mai înțelept Crezi că perspectiva însănătoșirii, atunci când vom afla calea de urmat, face ca această viață să merite a fi trăită ?

— Care au fost efectele ?

— A procedat stângaci, cum era de așteptat. Câteva fracturi în timpul convulsiilor, dar murea dacă nu era descoperită la vreme. — Kearnes puse o mână pe umărul

lui Corinth — Practic, volumul de țesut cerebral distrus a fost mic, dar asta s-a produs în zona cea mai delicată a creierului

— Felix mi-a spus că... își va reveni

— A, da ! — Kearnes zâmbi strâmb, de parcă ar fi simțit un gust amar în gură. — Nu ne e greu să înțelegem psihologia umană dinaintea schimbării ; asta, în momentul de față. De atunci am folosit metoda cu trei căi de atac, prezentată de Gravenstein și de La Garde. Re-evaluare la nivel simbolic, neurologie cibernetică și tratamente de coordonare somatică. Prin dirijare și orientare atentă, imediat ce psihoza a dispărut, țesuturile sănătoase au preluat funcțiile părții vătămate sau distruse. Cred că va putea părăsi spitalul peste trei luni. — Kearnes oftă adânc. — Va fi o persoană normală, sănătoasă după standardele de dinaintea schimbării, cu un I Q. de aproximativ 150

— Înțeleg încuviință Corinth Bine Care sunt șansele de vindecare ?

— În cel mai optimist caz, ne vor trebui ani și ani ca să putem recrea țesutul nervos După cum știi, el nu se regenerează, chiar dacă se apelează la stimulare artificială. Va trebui ca mai întâi să creăm în mod sintetic viața și să concentrăm un miliard de ani de evoluție pentru a dezvolta o celulă de creier uman și apoi să reproducem perfect modelul genetic al pacientului, și chiar și atunci... am îndoieli.

— Am priceput.

— Poți să-i faci o scurtă vizită. I-am spus că trăiești.

— Și cum a reacționat ?

— A plâns îndelung, firește Acesta-i un simptom de însănătoșire Poți rămâne cu ea circa jumătate de oră, dar să nu o tulburi prea mult.

Kearnes îi comunică numărul rezervei și se întoarse în biroul lui.

Corinth luă liftul, apoi merse de-a lungul unui coridor unde mirosea a trandafiri proaspăt spălați de ploaie.

Când ajunse în dreptul camerei în care se afla Sheila, găsi ușa întredeschisă și, ezitând puțin, aruncă o privire înăuntru. Era ca un sălaș din mijlocul pădurii, cu ferigi și arbori și cântecul discret al păsărilor ce cuibăresc ; un-

deva se auzea zgomot de cascadă, și aerul avea prospețimea pământului și-a verdeții în mare parto o iluzie, bănui el, dar asta îi oferea ei o mângâiere.

Intră, oprindu-se lângă patul ce se afla sub o salcie smălțuită de raze de soare.

— Bună, draga mea, spuse.

Ceea ce-l miră în mod deosebit era că ea nu se schimbase deloc. Arăta ca atunci când abia se căsătoriseră, tânără și frumoasă, cu părul ondulat și moale încadrându-i chipul, care avea totuși o ușoară paloare. Ochii ei străluciră când îl văzu. Cămașa de noapte aproape diafană, din garderoba de acasă, o făcea să pară pe jumătate copil.

— Pete, rosti încet.

El se aplecă și-o sărută foarte blând. Ea răspunse cu detașare sărutului, aproape ca o străină. În timp ce il mângâia pe față, Corinth observă că nu mai purta verighetă.

— Trăiești ? — Rosti cuvântul cu un fel de uimire — Te-ai întors ..

— La tine, Sheila, răspunse el și se așeză pe marginea patului.

Ea protestă dând din cap.

— Ba nu

— Te iubesc, rosti el deznădăjduit

— Și eu te-am iubit — Vocea îi era moale, parcă venind din depărtări, și el îi remarcă privirea visătoare — De aceea am făcut-o.

Corinth rămase nemișcat, străduindu-se să-și păstreze calmul. Un vuiet de tunete-n gânduri.

— Nu te mai țin bine minte, să știi. Cred că mi-a fost vătămată memoria. Totul pare să se fi petrecut cu mulți ani în urmă, iar tu ai rămas un vis pe care l-am iubit. — Zâmbi — Ce slăbit ești, Pete ! Și, într-un fel, crud. Toată lumea a devenit nepăsătoare.

— Ba nu, spuse el. Toți îți duc grija.

— Nu mai e grija dinainte. Cea pe care-o cunoșteam eu. Iar tu nu mai ești același Pete. — Se ridică în capul oaselor și vocea îi crescu în putere. — Pete a murit odată cu schimbarea. L-am vegheat cum murea. Ești un om

delicat și bun, și mă doare când te privesc, dar eu cunosc un alt Pete.

— Să nu ne grăbim, iubito.

— N-am putut păși alături de tine, spuse ea, și nici n-aș fi vrut să-ți devin... sau să-mi devin o . o povară atât de grea Acum m-am întors in timp Și nici nu-ți închipui ce minunat mă simt Singură, dar e minunat Am găsit atâta liniște

— Eu incă te doresc alături.

— Nu Nu mă minți ! Nu vezi, nici măcar nu e necesar — Zâmbetul ei venea de la o mie de ani distanță. — Ești in stare să stai așa, cu chipul ca de gheață . cum ? Tu nu ești Pete. Dar îți doresc numai bine.

Atunci el ii înțelese dorința și se lăsă in voia simțurilor, nesocotindu-și voința și cunoașterea Îngenunche lângă patul ei și începu să plângă, iar ea incercă să-i aline suferința.

DOUĂZECI

ÎN MIJLOCUL Pacificului, nu departe de ecuator, există o insulă de care lumea oamenilor a uitat. Vechile drumuri maritime şi, mai târziu, rutele liniilor aeriene transoceanice treceau dincolo de orizontul ei, iar atolul fusese lăsat în voia soarelui şi a vântului şi a vaietelor de pescăruşi.

Cunoscuse, pentru o scurtă vreme, prezenţa omului. Răbdarea oarbă, tăcută şi măsurată a coralilor o ridicase încet din ocean, şi lucrarea neîncetată a zilelor şi nopţilor măcinase chipul ei umed şi aspru, plăsmuind un sol fragil; şi seminţe de plante, purtate de vânturi, îşi încheiaseră aici lungi călătorii. Câteva nuci de cocos aduse de valuri, şi dintr-o dată au apărut arbori. Au vegheat insula sute de ani, până când o canoe a venit de dincolo de marginea zării.

Erau polinezieni, bărbaţi înalţi şi arşi de soare, a căror rasă pornise spre depărtări în căutarea lui Hawaiki cea frumoasă. Nu li se părea mare lucru să traverseze o mie de mile de pustietate, pentru că ştiau să se orienteze după stele şi după marii curenţi marini şi se încredeau în braţele vânjoase care vâsleau, *Tohiha, hioho, itoki, itoki!* După ce şi-au tras bărcile pe nisipul ţărmului şi au înălţat ofrande către Nan, cel cu dinţi de rechin, şi-au împletit în părul lung flori de ibiscus şi au dansat pe plajă, priviseră insula şi o găsiseră primitoare.

Apoi au plecat, dar în anul următor — sau în celălalt sau în următorul, pentru că oceanul e întins și timpul curge etern — s-au întors în număr mai mare, aducând cu ei porci și femei, și în noaptea aceea focurile s-au înălțat pe plajă. După aceea s-a ridicat un sat din colibe împletite, și copiii tuciurii și goi pușcă au început să se scalde în apa puțin adâncă de la țărm, și pescarii au pornit, cu hohote de râs, să vâslească dincolo de lagună. Iar asta a ținut o sută de ani sau două sute, până într-o zi, când au sosit oamenii cu fețe palide.

Canoele lor mari cu aripi albe s-au oprit doar de câteva ori lângă insula aceasta, care nu era prea importantă — cu toate astea, ei au blagoslovit-o cu încărcătura lor de variolă, pojar și tuberculoză, astfel că n-au mai rămas prea mulți oameni tuciurii. Mai târziu, cu ajutorul sângelui omului alb, oamenii insulei au dobândit o oarecare rezistență la aceste boli, și a venit vremea plantatorilor de copra, a religiei, a straielor pentru femei și a conferințelor internaționale care să hotărască dacă acest atol, unul între multe altele, aparținea sau nu unor sate mari precum Londra, Paris, Berlin sau Washington, așezate pe cealaltă parte a lumii.

S-a ajuns în cele din urmă la un modus vivendi [1], și asta însemna copra, creștinism, tutun și vase comerciale. Populația insulei, care devenise între timp un amestec pestriț de mai multe rase, era întrucâtva mulțumită, deși avea destule necazuri mărunte ; iar când vreunul dintre tinerii lor care, printr-un lung lanț de întâmplări, ajungea să studieze în America, începea să ofteze, la întoarcere, după zilele de demult, oamenii îi râdeau în nas. Ei aveau despre acele vremuri doar amintiri confuze, iar acestea le erau transmise de câțiva misionari interesați.

Într-o bună zi, cineva dintr-un birou aflat pe cealaltă față a lumii a hotărât că-i trebuia insula. Putea deveni o bază navală sau poate o stațiune pentru experimentări — oamenii albi duceau nenumărate războaie și-și petreceau răstimpurile de pace pregătindu-se pentru alte și alte războaie. Nu mai are nici o importanță de ce a fost

[1] Modus vivendi — (lb. lat. în text) — împăcare, conviețuire (n. trad.).

dorit atolul, pentru că acum nu mai locuieşte nimeni pe el, iar pescăruşilor oricum nu le pasă. Băştinaşii au fost mutaţi în altă parte şi au trăit tăcuţi câţiva ani, tânjind şi bolind după căminele lor Dar nimeni nu acorda vreo atenţie dorului lor, fiindcă insula era trebuincioasă pentru a salvgarda libertatea omului şi, după c vreme, generaţia veche s-a stins, iar cea nouă a uitat. Între timp, oamenii albi au speriat puţin pacea pescăruşilor şi au construit clădiri şi au îngrămădit nave in lagună

Apoi, dintr-un motiv neinsemnat, insula a fost abandonată Poate că asta era urmarea vreunui tratat, sau poate a înfrângerii în vreun război sau a prăbuşirii economice. Vântul şi ploaia şi lianele căţărătoare nu fuseseră niciodată învinse, ci doar ţinute în frâu Acum ele şi-au luat sarcina de a demola construcţiile omului alb

Vreme de câteva secole, oamenii au tulburat veşnica înlănţuire a zilelor şi nopţilor, a ploii, soarelui şi lunii şi a uraganelor, dar acum plecaseră din nou Zbaterea neostenită a valurilor a muşcat din recif, curgerea lentă şi rece a curenţilor de adâncime a ros fundaţiile insulei, dar erau mulţi polipi şi ei încă mai construiau. Insula avea să mai dăinuiască o bună parte dintr-un milion de ani, aşa că nimic nu zorea natura. Ziua, peştii făceau salturi prin apă şi pescăruşii planau deasupra valurilor, iar copacii şi arborii de bambus creşteau cu o grabă înverşunată ; noaptea, razele lunii scăldau într-o lumină rece rostogolirea valurilor, şi un siaj fosforescent şerpuia în urma rechinilor mari care patrulau prin apele exterioare Şi pacea redevenise stăpână

Avionul cu reacţie coborî şuierând dintre stelele strălucitoare ale înaltului Degetele invizibile ale radarului pipăiră pământul, şi o voce murmură in difuzor ·

— Jos.. pe aici în regulă, acum uşor

Legănându-se uşor, reactorul opri într-un luminiş, şi doi bărbaţi coborâră

Erau aşteptaţi de alţi câţiva, deocamdată umbre nesigure în noaptea luminată palid de razele lunii. Unul dintre ei vorbi cu sacadarea uscată, tipic australiană

— Doctor Grunewald, doctor Manzelli, daţi-mi voie să vi-i prezint pe maior Rosovsky .. Sri Ramavashtar dom-

nul Hwang Pu-Yi. continuă enumerarea, erau prezenţi aproape douăzeci, împreună cu cei doi americani

Nu cu prea multă vreme în urmă, un asemenea grup ar fi fost straniu, chiar imposibil de conceput: un ofiţer rus, un mistic hindus, un filozof şi scriitor religios francez, un politician irlandez, un comisar chinez, un inginer australian, un bancher suedez... ca şi cum întregul pământ s-ar fi strâns în vederea unei insurecţii tăcute Dar nici unul dintre ei nu mai era ceea ce fusese, şi pe toţi îi unea nostalgia pentru ceva pierdut

— Am adus aparatura de control, spuse abrupt Grünewald Ce se-aude cu materialul greu?

— Totul e aici. Putem începe dintr-un moment într-altul, îi răspunse irlandezul

Grünewald aruncă o privire la ceasul de la mână.

— Mai sunt câteva ore până la miezul nopţii, rosti el răspicat Putem termina până atunci?

— Cred că da, îl asigură rusul Totul e aproape asamblat

Păşind către plajă, făcu un gest către forma masivă, întunecată şi greoaie care se odihnea în apele lagunei El şi un tovarăş de-al său cumpăraseră nava cu aburi şi o dotaseră cu motoare care să-i permită să navigheze în jurul lumii. Asta fusese partea care le revenise lor nu deosebit de grea pentru nişte oameni hotărâţi, în deruta şi dezordinea unei civilizaţii muribunde. Navigaseră prin Marea Baltică, luând la bord o parte din încărcătură din Suedia, ca şi din Franţa, Italia, Egipt şi India, în drumul lor spre destinaţia de mult stabilită De câteva zile, munca de asamblare a navei spaţiale progresase rapid Resacul răsuna înfundat şi duduia, un zgomot profund şi plin care făcea ca insula să le vibreze sub picioare, şi arunca stropi înspumaţi spre constelaţii Nisipul şi coralii scârţâiau sub bocanci, palmierii şi bambuşii susurau uscat în vântul domol, iar un papagal mic ţipă în beznă În afară de zbaterea aceasta, era doar tăcere şi somn

Ceva mai departe se profilau ruinele unei cazărmi sufocate în îmbrăţişarea plantelor căţărătoare Grünewald simţi în nări mirosul florilor şi umezeala grea a lemnului putred — era o aromă pătrunzătoare, care-l ameţi Dincolo de ruine se vedeau câteva corturi înălţate recent, şi deasupra lor, aidoma unui turn, se ridica nava

Era un obiect frumos şi zvelt, ca un stâlp de gheaţă cenuşie sub razele lunii, cu vârful căutând spre stele. Grünewald o privi cu un amestec curios de sentimente: măreţia înfocată şi arogantă a cuceritorului, conştiinţa profundă a frumuseţii ei, amărăciunea că în curând nu va mai înţelege logica transcendentă care făcuse posibilă proiectarea ei într-un timp atât de scurt.

Privi spre Manzelli şi-i spuse simplu:

— Te invidiez, prietene.

Câţiva aveau să se înalţe cu nava spre cer, pentru a o plasa pe orbită în jurul planetei, urmând să facă operaţiunile de finalizare a asamblării şi să pornească generatorul de câmp pe care ea îl purta în pântece Apoi aceşti oameni trebuiau să moară, pentru că nu avuseseră timp să pregătească mijloacele necesare întoarcerii pe Pământ

Grünewald simţi timpul ca pe un ogar aflat pe urmele lui Curând va fi gata următoarea navă, mai erau şi altele în construcţie, pretutindeni. Apoi nimic nu va mai putea opri marşul rasei şi al timpului. În noaptea aceasta se pregătea ultima speranţă a omenirii — a omenirii umane, alta nu mai putea exista, dacă încercarea lor dădea greş.

— Cred că toată lumea va plânge uşurată înainte de răsăritul soarelui, spuse el

— Nu, vorbi australianul, mai practic Or să fie mai turbaţi decât un cuib de viespi stârnite Vor avea nevoie de timp ca să priceapă că au fost mântuiţi

Da, atunci vor avea timp Nava era echipată cu arme de apărare care depăşeau cu un secol capacitatea omului de dinaintea schimbării Roboţii de la bord vor distruge orice nave sau proiectile lansate de pe Pământ împotriva ei Iar omul, întreaga rasă vie, va găsi vreme să-şi tragă sufletul şi să-şi amintească de primele iubiri, şi după aceea nu va mai dori să atace nava

Ceilalţi descărcaseră reactorul sosit din America şi puseseră pe nisip încărcătura lui preţioasă. Acum aşezau lăzile în ordine, şi Grünewald şi Manzelli începură să le deschidă cu grijă. Cineva aprinse o lanternă, şi în fasciculul ei alb şi orbitor uitară cu totul de luna şi de marea care-i împresurau.

Nici nu băgară de seamă silueta lungă şi tăcută ce apăru deasupra lor şi rămase suspendată acolo, ca un

rechin pândind din cer Ridicară ochii spre ea abia după ce auziră glasul ce li se adresa

Deşi amplificată, vocea le vorbi calm, cu un ton încărcat de regret ·

— Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc, dar aţi lucrat de ajuns

Privind cu ochi dilataţi spre înalt, Grünewald văzu oţelul licărind şi simţi că inima i-a încetat să bată Rusul scoase pistolul şi trase, împuşcăturile hămăind neputincioase în zgomotul continuu al valurilor. Păsările trezite din somn făcură larmă şi fâlfâitul aripilor speriate tulbură şoaptele palmierilor.

Manzelli înjură, se răsuci pe călcâie şi se năpusti în navă Avea aici tunuri care puteau doborî acea ameninţare ce plana deasupra lor şi . Căutând un adăpost, Grünewald văzu cum o turelă din flancul navei se răsuci şi-şi îndreptă ţeava spre cer Se aruncă pe burtă Tunul acela trăgea cu proiectile atomice.

Din obiectul duşman ţâşni un fascicul luminos intens şi orbitor Ţeava tunului se înmuie, încinsă până la roşu. Raza subţire ca un deget începu să deseneze semnele distrugerii pe corpul navei până când ajunse la conurile acţionării gravitice, zăbovi acolo câteva minute, şi dogoarea oţelului topit arse chipurile oamenilor

O rază cu hidrogen atomic... Mintea lui Grünewald nu-şi revenea din uimire *Acum nu mai putem decola*..

Încet, înşişi pereţii înalţi ai navei mutilate începură să devină incandescenţi. Suedezul lăsă să-i scape un strigăt şi-şi scoase un inel de pe deget Manzelli ieşi din navă plângând şi împleticindu-se Câmpul de forţă se stinse, metalul începu să se răcească, dar în oamenii care stăteau în aşteptare se frânsese ceva. Plânsul spasmodic al lui Manzelli era grăitor.

Aparatul duşman — era o navă spaţială, văzură ei abia acum — rămase pe loc, dar o mică plută antigravitică ieşi din corpul ei şi coborî spre pământ Pe ea stăteau în picioare câţiva bărbaţi şi o femeie. Când pluta se aşeză pe nisip, nici unul dintre conspiratori nu se mişcă.

Grunewald făcu un pas înainte, apoi se opri cu umerii atârnându-i neputincioşi

— Felix ! îngăimă el cu o voce pierită Pete ! Helga ! ..

Mandelbaum dădu din cap Singurul reflector arunca o umbră întunecată și amenințătoare pe chipul lui. Așteptă pe plută, pe când cei trei bărbați solizi, care în lumea veche fuseseră detectivi, trecură printre conspiratori, le luară armele și le aruncară cât colo, pentru că deveniseră prea fierbinți ca să poată fi ținute în mână. Apoi se apropie de polițiști. Corinth și Helga îl urmară

— Doar nu vă așteptați, după ce ați pus la cale așa ceva, să mai și scăpați, spuse Mandelbaum — Vocea lui nu era triumfătoare, ci obosită. — Să știți că Observatorii au urmărit aproape de la început jalnicul vostru plan Modul tainic de a lucra v-a dat de gol

— Atunci de ce ne-ați lăsat să mergem atât de departe ? întrebă australianul.

Vocea îi era guturală din pricina furiei.

— Pe de o parte, pentru a vă împiedica să faceți mai mult rău și, pe de alta, ca să-i puteți atrage de partea voastră pe toți cei care gândesc la fel — și voi să-i găsiți în locul nostru, zise Mandelbaum. Am așteptat până am fost siguri că vă hotărâserăți să declanșați acțiunea, și atunci am intervenit

— Cât calcul și câtă răutate, constată francezul Răceala și detașarea care au crescut în noi odată cu schimbarea Socot că ar fi inteligent și practic să ne impușcați pe toți imediat

— A, asta în nici un caz, vorbi Mandelbaum calm. Dacă vreți să știți, am folosit un atenuator de reacție când am declanșat câmpul care a încins metalul, și asta ca să împiedicăm explozia cartușelor din pistoale și vătămarea voastră La urma-urmei, trebuie să ne spuneți cine v-a mai sprijinit Și, de altfel, cu toții aveți minți, strălucite, energie și curaj, reprezentați un potențial valoros Nu-i vina voastră că schimbarea v-a făcut psihopați

— Psihopați ? răbufni rusul și-și stăpâni ieșirea cu un efort care-l făcu să tremure *Tu* spui că suntem psihopați ?

— Atunci, izbucni Mandelbaum, iluzia că voi, câtiva, aveți dreptul să luați hotărâri în numele intregii rase și să i le impuneți, cum poate fi numită dacă nu megalomanie ? Dacă aveați argumente solide, puteați să le prezentați lumii

— Lumea a orbit, spuse cu demnitate hindusul Nu mai este capabilă să vadă adevărul Până şi eu am pierdut puterea pe care-o aveam odată de a intrezări adevărul ultim, deşi acum ştiu că acesta s-a mistuit.

— Vrei să spui de fapt că mintea ţi-a devenit prea puternică pentru a reuşi să mai intri in transa care te aducea la stadiul de făt, dar ii simţi lipsa, comentă Mandelbaum cu răceală

Hindusul făcu un gest de dispreţ

Grünewald il privi pe Corinth.

— Credeam că-mi eşti prieten, Pete. Şi după ceea ce i s-a intâmplat soţiei tale din cauza schimbării, credeam că inţelegi.

— El n-are nimic de-a face cu asta, puse Helga lucrurile la punct, făcând un pas înainte şi luându-l pe Corinth de braţ Eu v-am manipulat, Grünewald Pete a venit cu noi in seara asta doar in calitate de fizician, ca să cerceteze aparatele voastre şi să le salveze pentru scopuri utile. *Terapie ocupaţională. Of, Pete, Pete, rău te-a mai lovit soarta !*

Corinth se scutură şi vorbi cu asprime, cu o iritare pe care nu şi-o recunoştea nici el :

— Nu te mai chinui să cauţi scuze pentru mine Dacă aş fi ştiut ce puneţi la cale, aş fi făcut totul singur Pentru că vă intreb cum ar fi Sheila dacă lumea cea veche ar reveni

— Veţi fi trataţi, spuse Mandelbaum. Nu sunteţi cazuri violente, şi cred că noile tehnici psihiatrice vă pot ajuta să reveniţi repede la normalitate.

— Aş prefera să mă ucideţi, bravă australianul.

Manzelli incă plângea. Suspinele păreau să-l rupă ca nişte gheare

— Chiar nu puteţi înţelege ? întrebă francezul Toată măreţia pe care omul a cucerit-o in trecut nu reprezintă nimic ? Când era pe punctul de a descoperi dumnezeirea, vreţi să-l transformaţi pe Dumnezeu intr-un basm de adormit copiii ? Ce i-aţi dat omului în schimbul splendorilor artei lui, in schimbul creaţiilor braţelor lui şi al micilor plăceri când ziua de trudă s-a isprăvit ? L-aţi transformat intr-o maşină de calculat, şi trupul şi sufletul i se pot ofili, impresurate de noile ecuaţii.

Mandelbaum ridică din umeri :

— Schimbarea nu a fost ideea mea Dacă tu crezi în Dumnezeu, atunci asta pare a fi lucrarea Lui, modul în care El face următorul pas înainte

— Un pas înainte din punctul de vedere al intelectualului, spuse francezul Pentru un profesor ghiftuit, burtos și miop, acesta e, neîndoielnic, un progres

— Semăn eu a profesor ? se înfurie Mandelbaum. Eu băteam nituri în plăci de oțel când tu citeai primele cărți despre frumusețile naturii Când tu scriai despre păcatul trufiei și al luptei, eu mă alegeam cu mutra stâlcită în bătaie de spărgătorii de grevă Tu l-ai iubit pe cel ce muncea cu brațele, dar nu l-ai fi invitat la masa ta, am dreptate ? Când micuțul Jean-Pierre, care a studiat la teologie înainte de război, a fost prins făcând spionaj în favoarea noastră, el a rezistat vreme de douăzeci și patru de ore tuturor torturilor la care l-au supus nemții, și astfel noi am reușit să scăpăm Dacă-mi amintesc bine, în vremea asta tu te aflai în siguranță în Statele Unite și scriai literatură propagandistică Hirotonisit al lui Iuda, de ce nu încerci să aplici lucrurile pe care le predici și le teoretizezi ?

Oboseala acumulată părea să se risipească și se lăsă din nou cuprins de vioiciunea, de mult uitată, a luptei Ridică glasul, și vorbele-i deveniră tăioase și grele ca niște lovituri de baros

— Problema e că, într-un fel sau altul, vă temeți cu toții să înfruntați viața În loc să încercați să modelați viitorul, voi doriți un trecut care se află deja la un milion de ani depărtare V-ați pierdut vechile iluzii și nu sunteți pregătiți, nu aveți curajul să vă găsiți rosturi noi, mai bune

— Cum ar fi ideea americană de „Progres“, rosti chinezul tăios

— Cine-a făcut vreo referire la așa ceva ? S-a uitat, asta-i o prostie depășită — o altă gogoriță născută din prostie, lăcomie și îngâmfare A, sigur, tuturor ne-a fost răpit trecutul. Bineînțeles că avem un sentiment groaznic, de goliciune și de singurătate Dar nu credeți că omul și-ar putea găsi un nou echilibru ? Credeți că nu suntem în stare să construim o nouă cultură cu propriile ei frumuseți, delicii și vise, acum când am ieșit cu toții din vechiul cocon ? Și mai credeți că oamenii — cei puternici

și cu speranțe, din toate rasele, din întreaga lume — vor să meargă înapoi în trecut ? Vă asigur că nu Chiar faptul că ați plănuit în secret dovedește că știați și singuri acest lucru Ce-a avut vechea lume de oferit la nouăzeci la sută din specia umană ? Trudă, ignoranță, boală, război, opresiune, lipsuri, teamă — începând din leagăn și terminând în mormânt. Dacă vă nășteați într-o țară norocoasă, probabil că vă umpleați pântecul și aveați câteva jucării strălucitoare, dar nu aveați nici o speranță, nici o idee de viitor, nici o țintă Faptul că civilizațiile s-au prăbușit una după alta în ruină demonstrează că n-am fost adaptați pentru ele ; am fost sălbatici prin natura noastră. Acum avem șansa de a coborî din caruselul acesta al istoriei și să mergem altundeva — nimeni nu știe încă, nimeni nu poate bănui măcar, dar ochii ni s-au deschis, și voi voiați să ni-i închideți din nou.

Mandelbaum tăcu brusc, oftă și se întoarse spre detectivi :

— Luați-i, băieți !

Conspiratorii urcară pe plută, îndemnați blând , nu era nevoie de duritate sau de răutate Mandelbaum rămase pe insulă și privi pluta înălțându-se ușor și intrând în navă Apoi se întoarse spre forma lungă de metal de pe pământ.

— Ce faptă eroică ! murmură el clătinând din cap Inutilă, dar eroică. Sunt oameni valoroși Sper că nu va dura mult până să-i recuperăm.

Corinth zâmbi strâmb.

— Bineînțeles că numai *noi* avem dreptate, comentă el Mandelbaum chicoti

— Scuze pentru predică, răspunse el Nu m-am dezbărat încă de vechiul obicei orice ar trebui să aibă și o concluzie morală Asta e, specia umană va trebui să se dezvețe curând de asta.

Fizicianul deveni serios

— Trebuie totuși să existe o moralitate, remarcă el.

— Bineînțeles Așa cum e neapărat să fii motivat pentru a face ceva Cred, totuși, că am depășit codul acela mărginit și trufaș care binecuvânta cruciadele, ardea ereticii pe rug și azvârlea nemulțumiții și opozanții în lagăre de concentrare. Onoarea de care avem ne-

voie trebuie să fie mai puțin publică și mai mult personală.

Apoi Mandelbaum căscă și-și întinse trupul vânos, până dădu impresia că o să-i plesnească oasele.

— Am făcut o călătorie atât de lungă și nici măcar n-am avut, la sfârșit, un duel ca lumea, comentă el — Pluta revenea. — Cred c-o să mă culc. Putem să evaluăm și dimineață situația de aici. Mergi ?

— Încă nu, răspunse Corinth. Sunt prea obosit (Vreau să gândesc.) Mă duc pe plajă.

— Cum vrei — Mandelbaum zâmbi, cu o tandrețe ciudată — Noapte bună

— Noapte bună.

Corinth se întoarse și ieși din luminiș Helga pășea tăcută alături de el.

Ieșiră din junglă și rămaseră în picioare pe nisipul care lucea ca promoroaca sub razele lunii Dincolo de stâncile submarine, valurile se rostogoleau și se prăbușeau, iar oceanul era agitat și vârstat de licăriri reci și fosforescente Stelele mari străluceau în adâncimea enormă a nopții care părea de cristal Corinth simți în obraz vântul dinspre mare, tăios și sărat, umed de miile de mile de apă pe care le cutreierase. În spatele lui, jungla foșnea și șoptea ca pentru sine, și nisipul scârțâia abia perceptibil sub pași. Își dădea seama de toate acestea cu o claritate nefirească, de parcă ar fi fost golit de tot ce reprezenta propria-i ființă, și acum devenise un receptacol de imagini

O privi pe Helga, aflată alături de el, care-l ținea de braț. Liniile chipului ei se conturau precis în întunericul depărtării, și părul despletit flutura ușor în vânt, aproape alb în lumina ireală a razelor lunii. Umbrele li se contopiseră într-una, lungă și albăstruie pe nisipul sclipitor. Așa cum stătea lipită de el, îi putu simți ritmul respirației.

Nu simțeau nevoia să vorbească. Între ei se stabilise o comunicare dincolo de cuvinte, împărtiseră prea multă trudă și veghe, iar acum preferau să rămână un timp în tăcere. Marea le vorbea în ritmul uriaș al valurilor ce bubuiau surd în prăbușirea lor de stânci și susurau când își adunau din nou firicelele de apă. Vântul șuiera și murmura sub cerul înalt.

Gravitație (soare, lună, stele, teribila unitate care este spațiul-timp)
+ Forța Coriolis (planeta rotindu-se, rotindu-se in drumul ei de-a lungul milelor și anilor)
+ Frecare fluidă (oceanele erodând, răsucindu-se, gemând in strâmtori, făcând spume și lovindu-se de stânci cu zgomot tunător)
+ Diferența de temperatură (lumina solară ca o ploaie caldă, gheață și intuneric, cețuri, vânturi și furtuni)
+ Vulcanism (foc in adâncul pântecului planetei, aluneсări de mase inimaginabile de rocă, fum și lavă, inălțarea de noi munți, cu zăpezi pe umeri)
+ Reacția chimică (solul negru și afânat, aerul uzat devenit din nou respirabil, roci roșii și albastre și ocru, viață, vise, moarte și renaștere, și toate speranțele strălucitoare)

EGAL

Această lume a noastră, privește-o, căci e foarte frumoasă

Cu toate acestea, bărbatul era ostenit și deznădăjduit, și după o vreme căută alinare, ca și cum femeia i-ar fi aparținut.

— Lesne, spuse el, iar cuvântul și inflexiunea vocii insemnau (A fost prea ușor, pentru noi și pentru ei. Oamenii aceia aveau ceva sfânt in spiritul lor Ar fi trebuit să se termine altcumva Foc și furie, mânie, distrugere și mândria de neinfrânt a omului impotriva zeilor)

— Nu, răspunse ea Așa a fost mai bine — Tăcut, calm (Milă și ințelegere Nu mai suntem animale sălbatice, ca să rânjim la propria noastră soartă.)

Da, acesta-i viitorul. Să uităm aceste glorii însângerate.

— Dar cum va fi ziua noastră de mâine? intrebă el. (Ne impresoară ruinele unei lumi, privim un univers golit de ințeles și va trebui să-l umplem singuri Nimeni nu ne ajută)

— Decât dacă există un destin, (Dumnezeu, soartă, curaj uman), spuse ea

— Poate că există, repetă el gânditor. Conștient sau nu, un univers întreg ne-a fost incredințat

Ea încercă să fugă de recunoaştere, el înţelese că pentru a-i răspunde va trebui să găsească acel curaj de care avea acum nevoie — Avem dreptul să făurim destinul ? (Dacă devenim paznicii planetei, ne face asta mai buni decât Grünewald — orbirea cauzalităţii, cruzimea nepăsătoare a sorţii, frământarea şi erodarea din mintea lui nebună ?)

— Nu astfel vom intra în destinul nostru, îi vorbi el Vom fi călăuze nevăzute, necunoscute, paznici ai libertăţii, nu tirani ai unei voinţe arbitrare Făurirea noii civilizaţii poate fi singura lucrare demnă de braţele noastre

O, destin măreţ ! De ce să mă apese tristeţea în această noapte ? Şi totuşi am lacrimi îndărătul pleoapelor.

Ea spuse ceea ce trebuia să fie rostit ·

— Sheila a fost externată acum câteva zile *Plâng pentru tine, iubitul meu neştiutor.*

— Da, încuviinţă el Am asistat : (Alerga precum o fetiţă. Işi ţinea braţele îndreptate spre soare şi râdea)

— Ea a găsit răspunsul pe care-l căuta Tu încă mai trebuie să cauţi

Mintea lui cerceta trecutul, aşa cum un câine îşi veghează osul

— Nu ştia că am urmărit-o. *Era o dimineaţă rece şi luminoasă. O frunză galbenă de arţar plutea spre pământ, şi i s-a aninat în păr. Îi plăcea să poarte flori în păr, de dragul meu* A început deja să uite de mine.

— Tu i-ai spus lui Kearnes s-o ajute să uite, spuse ea Cel mai curajos lucru pe care l-ai făcut vreodată. Dar acum eşti îndeajuns de tare ca să fii bun cu tine însuţi ?

— Nu, răspunse el Nu vreau să încetez de-a o mai iubi Îmi pare rău, Helga

— Sheila va fi luată în grijă Ea nu va şti, dar Observatorii îi vor călăuzi peregrinarea. Există o colonie promiţătoare de imbecili... *Supliciu* .. la nord de oraş Am ajutat-o în ultima vreme, fără ca oamenii de acolo să-şi dea seama Conducătorul coloniei este un bărbat de treabă, puternic şi bun la suflet Sângele Sheilei va aduce o nouă tărie în specia lor.

El nu-i răspunse

— Pete, il provocă ea, acum trebuie să te ajuţi pe tine însuţi.

— Nu Dar şi tu te poţi schimba, Helga Prin voınţă, te poţi desprinde de mine.

— Nu atunci când ai nevoie de mine, şi o ştii, şi totuşi te agăţi de un simbol mort, îi răspunse ea Pete, acum tu eşti acela care se teme să înfrunte viaţa

Recăzură într-o lungă tăcere, doar marea şi vântul dădeau glas Luna cobora spre linia orizontului, strălucirea ei le umplea ochii, şi bărbatul îşi întoarse faţa de la astrul nopţii, apoi se scutură ca de frig şi-şi îndreptă umerii

— Ajută-mă, spuse el şi-i luă mâinile Singur nu voi putea. Ajută-mă, Helga

Cuvınte nu-s. Niciodată nu vor exista cuvinte pentru asta

Gândurile li se întâlniră, curgând într-o matcă şi căutând sprijin şi, într-un fel nemaicunoscut, îşi uniră forţele într-o zbatere, se eliberară de ceea ce însemna trecutul

Să iubım, să respectăm şi să împărtăşım totul până când moartea ne va despărţı.

Era o poveste veche, se gândi ea ascultând tunetul valurilor. Era cel mai vechi şi mai frumos basm de pe Pământ, aşa că trebuia spus într-o limbă antică Mare şi stele — ba chiar şi lună plină

DOUĂZECI ŞI UNU

DIN NOU TOAMNĂ, şi iarna plutea în aer. Frunzele căzute zăceau în mici troiene sub copacii goi, şuierând şi sunând metalic la fiecare adiere a vântului În pădure mai rămăseseră doar puţine pete de culoare. galben, auriu ori stacojiu, detaşându-se de cenuşiul adânc.

Pe cer treceau stoluri mari de gâşte sălbatice, îndreptându-se către sud. Anul acesta cerul era mai plin de viaţă — mai puţini vânători, socoti Brock Sunetul îndepărtat al chemărilor păsărilor pluti spre el, încărcat de singurătate şi dor de ducă. Cerul era albastru pal, soarele se înălţa strălucitor şi fără dogoare, cernindu-şi lumina scânteietoare pe pământul întins şi gol. Vântul se înteţi, mângâindu-i faţa şi făcând hainele să fluture pe el, copacii îşi mişcau crengile cu zgomot

Ieşi încet din casa cea mare, culcând la pământ iarba aproape uscată sub paşi. Joe îl urmă tăcut. Din magazie se auzeau lovituri de ciocan într-o tablă de fier . Mehitabel şi Mac se apucaseră să construiască distilatorul de gaz din cărbune, le plăcea să muncească şi, pe de altă parte, rezervele de gazolină scăzuseră de tot. Câţiva dintre oamenii fermei plecaseră în oraş, alţii încă dormeau, toropiţi, după prânzul bogat de duminică. Brock era singur.

Se gândi să se oprească şi să sporovăiască cu Mehitabel Nu, s-o lase să-şi vadă netulburată de ceea ce în-

cepuse ; capacitatea ei de a conversa era, oricum, redusă. Se hotărî să pornească într-o plimbare mai lungă prin pădure ; se făcuse deja după-amiază, și ziua era prea frumoasă pentru a fi petrecută între patru pereți.

Ella Mae ieși dintr-o casă și, văzându-l, cicoti

— Bună, spuse ea.

— A, bună, îi răspunse el. Ce faci ?

— Bine. Vrei să vii înăuntru ? Nu mai e nimeni in casă acu'.

— Nu, mulțumesc. Eu... știi, am de controlat un gard, se scuză el.

— N-aș putea să merg și eu ? întrebă ea timid

— Mai bine nu. Porcii, știi. S-ar putea să mai dea târcoale pe acolo.

Ochii albaștri spălăciți ai Ellei Mae se umplură de lacrimi. Își lăsă în jos capul diform.

— Niciodată nu treci pe la mine, îl acuză ea.

— O să trec dacă am timp, spuse el grăbit. Numai că acum sunt tare ocupat. Știi cum e

Bătu în retragere și-o porni iute din loc.

Trebuie să-i găsesc un soț, gândi el *Trebuie să mai fie multi ca ea care bat drumurile poate și acum. N-o pot lăsa așa, să se țină scai de mine ; e greu pentru amândoi.*

Zâmbi strâmb. Conducerea părea să însemne numai povară și prea puține recompense. Era comandant, organizator, executant, profesor, doctor, părinte care asculta răbdător confesiuni — iar acum și pețitor !

Se aplecă și, cu palma grea și aspră, îl mângâie pe Joe pe cap Câinele îi linse încheietura mâinii și dădu recunoscător din coadă. Uneori, omul se plictisea îngrozitor. Nici măcar un prieten ca Joe nu putea umple acest gol în această zi cu vânt și lumină tăioasă și cu frunzele purtate de colo-colo, o zi de rămas bun, când tot pământul părea să-și destrame sălașul de vară, pregătindu-se să urmeze un drum încă necunoscut, Brock își simțea propria izolare ca pe-o durere lăuntrică.

Gata, fără astfel de gânduri, se dojeni el.

— Hai, Joe, să facem o plimbare.

Câinele se cabră, o ținută impunătoare și frumoasă, și privi spre cer. Ochii lui Brock îi urmară pe-ai câine-

lui. Fulgerul de metal era aşa de strălucitor, încât avu o senzaţie de durere în ochii orbiţi brusc

O navă aeriană — dar de-un fel pe care nu-l mai văzuse. Şi aterizează!

Rămase cu pumnii strânşi pe lângă corp, simţind cum vântul îngheţat îi şfichiuie faţa şi auzind cum vuieşte în ramurile din spatele lui Inima din piept părea absurd de mare Tremura pe sub haina groasă, iar mâinile îi transpirară rece.

Calm, îşi făcu el curaj. *Calmează-te În regulă, deci e unul dintre Ei. N-o să te muşte. Deocamdată nimeni nu ne-a făcut vreun rău şi nici nu s-a amestecat în viaţa noastră.*

Nava ateriză încet, ca o frunză desprinsă, care planează spre pământ Era un ovoid mic, cu o graţie ce părea vie datorită liniilor şi rotunjimilor dulci şi precise, şi Brock nu reuşi să vadă ce mijloc de propulsie folosea. Porni spre ea cu paşi rari şi rigizi Revolverul care-i atârna la brâu şi forma o umflătură sub haină îl făcu să se simtă ridicol, ca şi cum ar fi fost surprins în pantaloni scurţi, jucându-se în nisip.

Avu un brusc sentiment de amărăciune *Lasă-l să ne vadă aşa cum suntem. Să fiu al naibii dacă o să mă linguşesc faţă de un turist oarecare ieşit la iarbă verde.*

Peretele lateral al aparatului pâlpâi şi, ca printr-un abur, apăru un bărbat *Prin abur!* Prima reacţie a lui Brock se învecină cu dezamăgirea. Bărbatul arăta atât de obişnuit! Era de înălţime potrivită, solid, dar cu unele rotunjimi, o faţă care nu şoca prin nimic, îmbrăcat într-un costum sport de duzină Când Brock se apropie, bărbatul îi zâmbi

— Bună ziua

— Bună

Brock se opri, se mută de pe un picior pe celălalt şi rămase cu privirea în pământ. Joe simţi frământarea stăpânului şi se pregăti să mârâie

Necunoscutul întinse mâna

— Numele meu e Lewis, Nat Lewis din New York. Sper că ne vei ierta că te deranjăm John Rossman m-a trimis Ar fi vrut să vină chiar el, dar nu se simte bine.

Brock îi strânse mâna, ceva mai liniştit auzind numele lui Rossman Bătrânul fusese întotdeauna de treabă,

și tonul din vocea lui Lewis arăta că și el îl respecta și încerca să-i fie pe plac Brock făcu un efort să-l privească pe om drept în ochi și-și spuse numele.

— Da, te-am recunoscut după descrierea pe care mi-a făcut-o Rossman, spuse Lewis Vrea să știe cum vă descurcați aici Nu te teme, nu-și vrea proprietatea înapoi, e vorba doar de-o curiozitate amicală Lucrez la el la institut și, sincer să fiu, eram curios, așa c-am venit eu în locul lui, ca să văd cum vă merge.

Brock socoti că putea să aibă încredere în Lewis Omul vorbea destul de greoi, trebuie că făcea un efort ca să revină la vechiul mod de vorbire, dar nu avea un aer de superioritate.

— Din câte-am auzit, ai făcut o treabă minunată, spuse Lewis

— N-am știut că voi... adică, vreau să zic noi

Brock se opri, bâlbâindu-se.

— Ba da, după ce ne-am rezolvat propriile noastre probleme, ne-am mai interesat și de voi Și crede-mă, am avut multe de pus la punct Și mai avem, fiindcă veni vorba Hei, vrei o țigară de foi ?

— Hm. Da . — Brock o acceptă, deși nu fuma. Încă nu deprinsese obiceiul ăsta. Dar o putea da altcuiva — Mulțumesc.

— Să știi că-i tare, spuse Lewis și zâmbi larg Cel puțin așa cred — Și-o aprinse pe-a lui, folosind o brichetă ciudată care-și păstra flacăra chiar și pe vântul puternic

— Nu mă îndoiesc c-ai observat că orașele din jur au fost evacuate, remarcă el după ce trase un fum și-l savură

— Da, de-acum câteva luni, răspunse Brock — Apoi sfidător · Noi am luat ce ne-a trebuit și ce-am putut găsi de folos pe-acolo

— Foarte bine Exact acesta a fost și scopul, de fapt, vă puteți muta în oricare dintre ele, dacă doriți Comisia care se ocupă de colonii s-a gândit că era cel mai bine să vă scutească de asemenea, ăă... vecini dominatori. Oamenilor nu le-a păsat ; la nivelul lor actual de dezvoltare, orice loc e bun pentru ei — Pe chipul lui Lewis trecu aripa tristeții — Asta-i o pierdere pentru noi : nevoia de a ne lega inima de un colțișor al pământului

Mărturisirea acestei slăbiciuni îl liniști pe Brock Bănui că Lewis o făcuse în mod deliberat, dar oricum

-- Și cei care s-au rătăcit încoace și ți s-au alăturat au fost deseori îndrumați, fără ca ei să-și dea seama, continuă Lewis Vor mai veni și alții, dacă vrei să-i primești. Eu cred că poți să-i pui la treabă, iar ei ți-ar fi recunoscători pentru că le oferi un acoperiș și siguranța zilei de mâine

— E frumos din partea voastră, spuse Brock rar

— A, nu-i mare lucru Să nu-ți închipui că ai fost apărat de toate primejdiile sau că a făcut altcineva treaba în locul tău Nu s-a întâmplat așa ceva și nici să nu te aștepți în viitor Noi doar ei bine, ți-am oferit din când în când niște șanse Tu ai hotărât dacă să te folosești de ele sau nu.

— Înțeleg

— Mai mult de-atât nu te putem ajuta. Avem prea multe de făcut și suntem prea puțini ca s-o scoatem la capăt Și modurile noastre de viață sunt prea diferite Brock, neamul tău și al meu au ajuns la o răscruce de drum, dar cred că putem să ne dăm mâna și să ne luăm rămas bun

Erau cuvinte spuse cu căldură, și Brock, simțind cum ceva se topește înlăuntrul lui, zâmbi. Nu se prea bucurase la gândul că va fi controlat și dirijat de o specie nemiloasă de zei, și nici nu dorea să-și petreacă restul zilelor protejat din milă. Lewis nu se ferise să-i spună de-a dreptul că între ei exista o diferență, dar nu o făcuse cu un aer trufaș ; în vorbele lui nu simțise superioritate

În timp ce vorbeau, se plimbară pe terenurile fermei Lewis auzi ciocăniturile viguroase din magazie și se uită întrebător la Brock

— Am acolo, înăuntru, un cimpanzeu și un idiot care fac un aparat de produs gaz din cărbuni pentru motoarele noastre, se simți dator să explice Brock Nu-l deranja să spună imbecil — nu mai era o insultă. Azi e ziua noastră liberă, dar ei au insistat să lucreze

— Câți oameni ai aici cu totul ?

— Păi, zece bărbați și șase femei, care au între cincisprezece și... șaizeci, cred. Mintal vorbind, de la imbecili până la idioți Apoi s-au mai născut câțiva copii Bi-

neînțeles că-i greu de precizat unde se termină omul și unde începe animalul. Maimuțele sau Joe, câinele ăsta, sunt sigur mai inteligenți și mai folositori decât imbecilii. - Joe dădu din coadă, părând încântat. Eu îi tratez la fel pe toți; fiecare face ce știe mai bine și ce poate, și primește parte egală.

- - Deci tu comanzi ?

— Așa cred. Întotdeauna vin la mine ca să ceară sfaturi. Nu sunt eu cel mai deștept dintre toți, dar cei doi intelectuali ai noștri sunt.. ca să zic așa, ineficienți.

Lewis clătină din cap aprobator.

— Deseori se-ntâmplă așa. Inteligența în sine valorează mai puțin decât personalitatea, tăria de caracter sau decât simpla capacitate de a lua hotărâri și a le respecta. — Privi brusc spre însoțitorul lui, care era mai solid. Ești un lider înnăscut, știi ?

— Zău ? M-am descurcat greu, cum m-am priceput și eu.

— Păi, chicoti Lewis, aș zice că asta-i esența artei de a conduce.

Privi spre clădirile fermei și spre orizontul larg.

— Ai întemeiat o comunitate mică dar fericită, adăugă el.

— Nu, răspunse Brock deschis. Nu e.

Lewis îi aruncă o privire și ridică din sprâncene, vrând parcă să spună ceva, dar se răzgândi.

— Aici trăim prea aproape de realitate ca să ne permitem să fim trufași, afirmă Brock. S-ar putea ca și asta să apară mai târziu, când ne vom adapta mai bine, dar acum trebuie să trudim din greu doar ca s-o ducem de pe-o zi pe alta. Trebuie să învățăm să înțelegem aspectele dure și nemiloase ale vieții... cum ar fi diformitățile de care suferă unii dintre noi sau necesitatea de a căsăpi sărmanele animale...

Făcu o pauză, observă că ținea pumnii încleștați și încercă să ascundă acest lucru, zâmbind.

— Ești căsătorit ? îl iscodi Lewis. Iartă-mi obrăznicia, dar te întreb cu un scop anume.

— Nu. Și n-am pe cine să iau dintre femeile de aici. N-are importanță, am destule de făcut ca să mă mai preocupe și gândul ăsta.

— Înțeleg..

Lewis rămase tăcut Tot mergând, ajunseră lângă pătulul cu porumb, unde o scândură pusă pe două butoaie închipuia un adăpost ferit de vânt. Se așezară fără să-și vorbească, bucurându-se de frumusețea zilei. Joe se tolăni la picioarele lor, urmărindu-i cu ochi vii și atenți.

Pe neașteptate, Lewis stinse țigara de foi și vorbi din nou Rămase cu privirea pierdută în zare, fără să se uite la Brock, și vocea îi suna visătoare, de parcă ar fi vorbit cu sine insuși

— Tu și animalele de aici v-ați adaptat noii situații. Până acum, ea n-a fost chiar fericită. Ai vrea să revii la starea dinainte ?

— Nu, în nici un caz, răspunse Brock

— Așa m-am gândit și eu Tu accepți realitatea aceasta așa cum ți se oferă ea, cu posibilități infinite, și te adaptezi Brock, asta încearcă să facă și semenii mei, dar s-ar putea ca voi să reușiți mai bine decât noi. Probabil că eu nici nu voi afla. n-o să mai apuc Vreau totuși să-ți spun ceva Am fost în spațiu — între stele — și de atunci au mai fost organizate și alte expediții. Am descoperit că există multe forme de viață în Galaxie, și majoritatea seamănă cu cele care au trăit odinioară pe Pământ multe forme, multe civilizații, dar nicăieri n-am găsit o ființă asemenea omului Probabil că I.Q.-ul mediu al întregului univers nu trece peste o sută E prematur ca să avem certitudini, dar credem că nu ne înșelăm Și ce vom face noi, așa-zisa umanitate normală, cu puterile noastre stranii ? Unde putem găsi ceva care să reprezinte o încercare demnă de noi, ceva îndeajuns de măreț ca să ne umilească și să ne ofere șansa de a redeveni mândri ? Socot că stelele ne-ar putea da răspunsul. A, nu vreau să spun că avem intenția de a întemeia un imperiu galactic Cucerirea e un gând copilăresc, pe care l-am alungat Dar nici nu spun că vom deveni îngeri păzitori pentru toate aceste nenumărate lumi, ca să le îndrumăm și păzim până când rasele lor vor ajunge nevolnice și nu vor mai fi în stare să stea pe propriile lor picioare Nu, nici vorbă de așa ceva Vom crea noua noastră civilizație, una care se va extinde spre stele și-și va avea propriile ei țeluri, creații, lupte,

speranțe, pentru că mediul omului rămâne în esență uman. Dar cred că civilizația asta va avea un scop. Pentru prima oară, omul va merge cu adevărat într-o direcție și mai cred că această nouă țintă va cuprinde toată viața din universul cognoscibil, bineînțeles peste mii și milioane de ani. Nu vom fi zei, nici măcar îndrumători Unii dintre noi vom deveni deschizători de drumuri. Ne vom îngriji ca răul să nu prindă rădăcini viguroase și ca speranța și șansele să apară atunci când sunt mai necesare pentru toate acele milioane de ființe înzestrate cu rațiune care trăiesc, luptă, râd, plâng și mor, la fel ca omul altădată Nu, nu ne vom întrupa în Soartă ; dar probabil că ne-am putea numi Noroc Sau poate chiar Dragoste

Apoi Lewis își dezveli dinții într-un zâmbet de-a dreptul omenesc, față de sine și de propriile fantazări

— Nu mă lua în seamă Vorbesc prea mult Aerul toamnei te îmbată ca un vin bun, parcă așa se spunea odată — Se întoarse către Brock : Mai aproape de adevăr e însă că noi — adică semenii mei — nu vom rămâne pe Pământ.

Brock îl aprobă în tăcere. Viziunea era prea măreață ca să-l mai surprindă

— Nimeni nu-i va tulbura pe semenii tăi, spuse Lewis. Și apoi, peste câțiva ani, când totul va fi pregătit, noi vom dispărea în cer. Pământul va aparține semenilor tăi și animalelor. Iar după aceea veți fi absolut liberi. Totul va depinde de voi, ca și de alte forme de viață, ca să vă făuriți destinul. Și dacă, din când în când, norocul va apărea în calea voastră .. o să vă obișnuiți, pentru că se-ntâmplă dintotdeauna.

— Mulțumesc, spuse Brock într-o șoaptă guturală

— Nu-i nevoie să-mi mulțumești mie sau altcuiva Asta-i logica evenimentelor, care se rezolvă de la sine Eu vă doresc tuturor numai bine

Lewis se ridică și porni spre navă

— Trebuie să plec — După o pauză, continuă N-am fost cinstit cu tine la început. Nu curiozitatea lui Rosman m-a trimis ; și-o putea satisface interesându-se la comitetul coloniei sau chiar venind personal Voiam să

verific eu însumi... pentru că în curând vei avea un nou membru în comunitate.

Brock îl privi întrebător, încă nelămurit Lewis se opri lângă aparat.

— E o bună prietenă. A trecut printr-o experiență tragică, are să-ți povestească singură când va avea tăria necesară. E o fată bună, și cei care-o cunoaștem am dori să fie fericită.

Metalul strălucí în fața lui Lewis Acesta îi strânse mâna lui Brock

— Adio, spuse el simplu și dispăru înăuntru

O clipă mai târziu, nava era sus pe cer

Brock o urmări până dispăru.

Când porni înapoi spre casă, soarele începuse să coboare spre asfințit, și răcoarea serii se făcuse deja simțită. În seara asta vor trebui să facă focul. Poate că trebuiau să deschidă și un butoiaș de bere, dacă sosea noul recrut, și Jimmy putea să cânte ceva la chitară, acompaniat de glasurile celorlalți. Cântecele erau mai slobode, doar nu te puteai aștepta la altceva din partea unor oameni porniți în pionierat, dar nu le lipsea căldura, tenacitatea și sentimentul camaraderesc.

Apoi o văzu pe ea, venind pe alee, și inima începu să-i bată parcă altfel Nu era înaltă, dar avea o siluetă plăcută, care părea destul de viguroasă în ciuda hainelor groase, iar părul de culoarea bronzului flutura umbrindu-i chipul tineresc, blând și atrăgător Ducea o boccea pe umăr, iar zilele lungi petrecute pe drumuri, în bătaia vântului și soarelui, îi înăspriseră pomeții și-i pistruiaseră pielea în jurul ochilor mari Rămase o clipă nemișcat, apoi porni în goană; dar când ajunse lângă ea și se opri, nu reuși să spună nici o vorbă

— Bună, îl salută, timid, noua venită

El dădu stângaci din cap, în semn de salut Nici nu-i trecu prin minte că era un bărbat puternic, nu deosebit de atrăgător, dar cu o înfățișare care inspira încredere

— Am auzit spunându-se că ar fi un refugiu aici, spuse ea

— Da, răspunse el Vii de departe ?

— Din New York City. — Avu o ușoară tresărire când pomeni numele, iar el se întrebă ce se întâmplase

acolo Ori era doar din cauza frigului. Vântul şuiera subţire acum — Numele meu este Sheila, se prezentă ea.

— Archie . Archie Brock

Mâna ei se odihni fermă într-a lui Nu se purta cu teamă, şi el îşi dădu seama că, deşi poate nu era la fel de inteligentă ca el, avea destulă minte şi voinţă pentru a infrunta această planetă in prag de iarnă

— Eşti binevenită aici. Venirea cuiva nou e intotdeauna o mare sărbătoare Dar ţi se va părea ciudat, şi trebuie să trudim toţi

— Nu mă tem de nimic, răspunse ea. Nu cred că mă poate speria ceva vreodată

El ii luă bocceaua de pe umăr şi porniră pe alee. Cerul era tomnatec, roşiatic, auriu spre asfinţit, iar aerul prevestea un inghet timpuriu.

— Mă bucur să te intâlnesc, domnişoară . care spuneai că ţi-e celălalt nume ?

— Sheila, ii răspunse ea. Doar Sheila.

Merseră unul lângă celălalt, urmaţi indeaproape de câine şi de vânt, indreptându-se spre casă. Acolo era adăpost